

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Лихвите по
жилищните
кредити
намаляха

Стр. 6

50ст.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 28 МАРТ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 70 (5280)

www.duma.bg

БАРАК ОБАМА:

„АЛ КАЙДА“ ГОТВИ НОВИ УДАРИ ПО САЩ

Вашингтон представи новата си
регионална стратегия за Афганистан

“Много разузнавателни служби предупредиха, че “Ал Кайда” активно планира атентати на американска земя от своето сигурно убежище в Пакистан и Афганистан. Организаторите на атаките от 11 септември 2001 г. се укриват там”. Това заяви американският президент Барак Обама, разкривайки новата си регионална стратегия за Афганистан и Пакистан. САЩ трябва “да разгромят, победят и разтурят” терористичната органи-

зация и талибаните в тези две страни, посочи държавният глава. “Ситуацията става все по-опасна”, допълни Обама.

Лидерът на САЩ предложи да бъде формирана контактна група за Афганистан, чиято задача ще бъде ликвидирането на кървавата съпротива на талибаните и “Ал Кайда”. Премества се в състава на групата да влезе и Иран. Президентът на САЩ призова американските съюзници да осигурят повече гражданска под-

крепа за Афганистан. По думите му САЩ няма да си затворят очите пред корупцията в афганистанското правителство.

Новият регионален подход на Вашингтон предвижда изпращането на още 4000 военносслужещи и стотици цивилни експерти в Афганистан, които да помогнат с обезпечаването на сигурността, инфраструктурата и подготовката на силите в страната.

Стр. 7

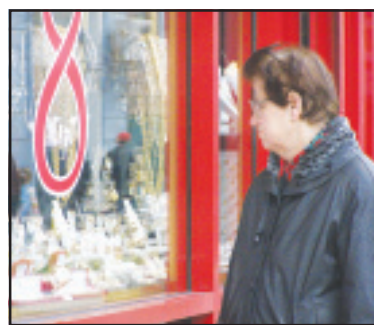
Надя Антонова
и Елеонора
Николова -
за конфликта
на интереси

▶ 10

Разследват
експерт
на ГЕРБ

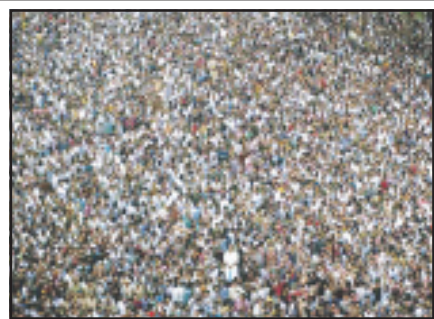
▶ 3

Кризата през
погледа на
„Подкрепа”

▶ 12

Идва
демографско
задръстване
на Земята?

▶ 14

В неделя - 3 ч.
през нощта -
часовниците
с час напред

- Няколко думи -

БЪЛГАРИТЕ

РАЛИЦА ТАБАКОВА

Част от българските евродепутати доказаха, че могат да преглътнат политическите си различия и заедно да отстояват пред Европа една чисто българска кауза (стр.2). Чест им прави на родните представители в ЕП от групите на ПЕС и на либералите, че с достойнство се противопоставят на решението на съда в Страсбург, което обвинява българската държава в натиск “върху разделената православна църква”. Каузата определено си заслужава - в подкрепа на Светия синод и на патриарх Максим категорично се обявиха и премиерът Сергей Станишев, и президентът Георги Първанов. Българите имат нужда от силна и единна църква. И кой друг, ако не държавата може да им я осигури? Защо обаче евродепутатите ни от десницата, членове на ЕНП, не се включиха в общото послание към Брюксел? Или за тях разделението на леви и десни е по-важно от надпартийните каузи? Време е може би смелостта и ясната позиция на евродепутатите ни да отекне и в родния парламент. От който все още не сме чули категорична позиция по един от проблемите, изключително важен за българите.

ПЕГАС

■ Никола Инджов за...
дилетантите в
„Голямото четене”

▶ 22

Посрещат
националите
с хляб и сол
в Дъблин

▶ 38

По традиция деца, студенти по специалността актьорско майсторство и преподавателите от катедрата по театрално изкуство в Югозападния университет “Неофит Рилски” в Благоевград организираха театрално шествие по случай 27 март - Международния ден на театъра

ДУМА
13
6

Наш човек с награда от Станишев

Коментаторът на ДУМА Васил Попов получава известната като "Златна карта" на офицера

Почетна карта на офицера вчера беше връчена на коментатора на ДУМА Васил Попов по време на честването на 94-годишнината от учредяването на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите в България. Почетната карта на офицера, наричана "Златна карта", носи подписа на премиера Сергей Станишев. Същата награда беше връчена на ветерани, съмишленици на организацията, сред които последният главен редактор на в. "Българска армия" със звание полковник Влади Владков, на идео-

лога за изграждане на Българска национална гвардия майор о.р. Манол Тенчев, журналисти.

Отличията бяха връчени от председателя на СВВП младши лейтенант о.р. Петър Велчев. На честването бяха прочетени поздравителни адреси от всички държавни институции, политически партии, военно-патриотични съюзи, НПО, а обръщението на омбудсмана на РБългария Гиньо Ганев към военноинвалидите и военнопострадалите беше "Здравейте, приятели".

Над 9 хиляди жалби при националния омбудсман

Държавните органи у нас не работят достатъчно прозрачно и администрацията не функционира добре. Това констатира в годишния си доклад за 2008 г. националният омбудсман. Гиньо Ганев връчи вчера документа - "Справедливостта е душата на добрата администрация", на председателя на парламента Георги Пирински. Силно е недоволството на хората и на омбудсмана от това, че правата на гражданите като пациенти не се спазват, няма равен достъп до избрана от човека медицинска помощ, коментира пред журналисти Ганев. От началото на създаването на институцията до края на миналата година са постъпили общо 8836 жалби, в момента те вече са 9441, уточни директорът на дирекция "Жалби и сигнали на граждани" Росица Тоткова. По 87 на сто от тях сме приключили проверките с разрешаване на спора или със съвет какво да се направи по-нататък, за да реализират хората правата си, подчерта тя. По думите ѝ често действията на администрацията са законни, но не е постигнато справедливо решение за гражданите. Въпреки това има констатации за нарушени права.

Президент

Президентът Георги Първанов ще проведе в понеделник работна среща с представители на държавни органи и местни власти, неправителствени организации, специализирани институции за деца в неравностойно положение, представители на бизнеса и медийни партньори. Срещата ще започне в 10 ч. в зала "Панорама" в Дом 2 на резиденция "Бояна", съобщиха от прессекретариата на държавния глава. На срещата ще бъде извършен преглед на изпълнението на Плана за дейността на институциите, който беше набелязан по време на дискусиата на тема: "За децата на България - открито и ангажирано", която беше проведена през март 2008 г. Тогава в Русе, на форума като част от инициативата на държавния глава "Българските дебати", бяха дискутирани най-острите проблеми, свързани с отглеждането и развитието на децата у нас, състоянието на детското здравеопазване и домовете за деца.

Народно събрание

В Сената на Белгия ще се проведе конференция, посветена на 130-ата годишнина на Търновската конституция. Това съобщиха от пресцентъра на Народното събрание. Форумът ще се състои на 30 март. В него ще участват председателят на Народното събрание Георги Пирински и председателят на Сената на Белгия Арман Дьо Декер. Срещата между двамата представители ще се състои на 30 март в 9.30 часа. В 10.00 часа е официалното откриване на форума, на което встъпителни думи ще произнесе Георги Пирински и Арман Дьо Декер. "Наследството от миналото" е темата на първия панел на конференцията. Председателстващ ще е заместник-председателят на Сената и председател на Групата за приятелство с България във федералния парламент проф. Хуго Вандерберхе. Георги Пирински ще изнесе основния доклад по тази тема. По нея ще говорят и професорът в Юридическия факултет на Университета Париж - 1 и в Свободния университет, Брюксел, Филип Лово, както и конституционният съдия и професор в СУ "Климент Охридски" Димитър Токушев. Председателят на Народното събрание Георги Пирински ще председателства втория панел "Перспективи за утрешния ден". По темата доклади ще направят народният представител и доцент от СУ "Климент Охридски" Георги Близнашки и сенаторът и професор в Католическия университет в Лувен ла Нюв Франсис Делпере.

Народното събрание ще проведе извънредно заседание във вторник от 13.00 часа, гласуваха депутатите вчера. В дневния ред са включени 3 точки: законопроекта за избиране на членове в Европейския парламент; Законът за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси и законопроекта за отбраната и въоръжените сили на РБългария.

Наши евродепутати бранят църквата

В защита на Българската православна църква се обявиха вчера българските евродепутати Атанас Папаризов, Евгени Кирилов, Илияна Йотова, Кристиан Вигенин (група на Партията на европейските социалисти, ПЕС) Мариела Баева и Владко Панайотов (Алианс на либералите и демократите за Европа, АЛДЕ). Те разпространиха отворено писмо в защита на БПЦ срещу решението на Съда по правата на човека в Страсбург. Според съда българските власти са оказали натиск "върху разделената православна църква" и по този начин са нарушили правото на свобода на вероизповеданията "като със закон е определила патриарх Максим за ръководител на БПЦ и със сила е извела от храмовете свещениците, числящи се към разколниците начело с Инокентий".

В писмото, изпратено до Европейската комисия, членовете на Европейския парламент и медиите българските евродепутати алармират, че в резултат на решението на съда в Страсбург по същество се официализира т. нар. Вто-

ри синод на Българската православна църква и се внася разединение в единната Българска православна църква, която заема изконно и значимо място в хилядолетната история на България. Историческата роля на БПЦ е призната в Конституцията на Република България.

Парламентаристите обясняват, че единството на Българската православна църква и положението на Св. синод и на Негово Светейшество българския патриарх Максим не подлежат на съмнение съгласно каноничното право. Това е недвусмислено потвърдено на висш форум на Вселенското православие още през 1998 г. Законът за вероизповеданията, приет през 2002 г. от Народното събрание на Република България, ясно регламентира статута на БПЦ и Светия синод в съответствие с каноничното право.

Именно поради това решението на съда в Страсбург бе прието с недоумение и болка в българското общество. Тази истина трябва да се знае от всички. Желанието на българите е запазва-

Страсбург легитимира „Втори синод“, алармират социалисти и либерали

нето на единството на БПЦ, подчертават евродепутатите в кореспонденцията. По думите им българският народ няма да приеме посегателства срещу единството. В заключение българските членове на Европейския парламент, подписали писмото, отправят призив към "всички български и европейски граждани, за които свободата на вероизповеданието е ценност, да подкрепят усилията ни за възстановяване на законността и справедливостта".

Кампанията „Младежта гласува“ бе представена в УНСС

ТАНЬО ВАСИЛЕВ

Младите хора трябва да гласуват, защото те са бъдещето на България и решението кой да ни представлява в ЕС, трябва да бъде именно тяхно. Това заяви евродепутатът от групата на ЕНП-ЕД и член на ГЕРБ Душан Здравкова пред студенти от факултета по "Международна икономика и политика" в УНСС при представянето на националната

кампания "Младежта гласува" - "Реших - този път ще гласувам". Срещата бе организирана по инициатива на сдружението на студентите-политолози от вуз-а "Его Политико", като в нея бяха очертани насоките за повишаване на активността сред младежите за евроизборите. "Младежта гласува" е част от кампанията "Y Vote 2009" на Асоциацията на обединените европейски студенти (AEGEE).

Политици се внедряват в граждански обединения

ВЕСЕЛКА ВЕНКОВА

В последните години в редица неправителствени организации, които представляват гражданското общество, все по-масово се внедряват представители на самата власт, а тази тенденция е много опасна. Това заяви шефът на ВАС Константин Пенчев по време на семинар на фондация "Програма Достъп до информация". Според него не това е целта на демокрацията и затова се полагат усилия да се приеме Законът за конфликт на интереси, който ще забрани подобни практики. Подробен анализ на Закона за достъп до обществена информация направи ръководителят на правния екип на фондация "Програма Достъп до информация" Александър Кашъмов. Задължен според него да предоставят информация са и такива структури, които се финансират от средства от еврофондовете.

И СДС с ДСБ искат дебат с БСП

СДС и ДСБ отправят покана към БСП за провеждането на публичен дебат, като от едната страна да застане БСП, а от другата - двете десни партии. Това стана ясно след провеждане на заседание между ръководствата на двете политически сили. Лидерът на СДС Мартин Димитров каза премиерът да се готви за този дебат, защото няма как да избяга от него. Лидерът на СДС обясни, че са останали неприятно изненадани от неподготовеността на БСП, която е проличала по време на дебата БСП-ГЕРБ. От двете партии казаха, че очакват от БСП да посочат място и ден за провеждане на дебата. Ако до събота не получат отговор, СДС и ДСБ ще посочат кога и къде да се проведе този дебат.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: В България няма ислямизация

Никога досега не са се строили толкова храмове, заяви премиерът

В България не е налице процес на ислямизация. Този въпрос се следи много внимателно от държавата. Това заяви вчера по време на парламентарния контрол министър-председателят Сергей Станишев. По думите му основният проблем е възникващото напрежение в средите на българските мюсюлмани.

Никога през последните години не се е строило толкова много

и не са се ремонтирали толкова много църкви в България, каза още премиерът. Той даде пример с това, че само за миналата година са реконструирани 60 църкви. Същото се прави и за храмовете на другите вероизповедания, добави Станишев. Премиерът бе категоричен, че българското правителство ще направи всичко възможно да защити единството на Българската православна църква, в

това число и пред съда в Страсбург.

Думите на премиера дойдоха след коментара на независимия депутат Минчо Христов, според когото проблемът с ислямизацията в България е много сериозен. Според Христов е недопустимо в страната джамии да никнат като гъби. Служ-

бите трябва да действат безкомпромисно срещу това, заяви депутатът. Той попита кой и по какъв начин е допуснал в българските училища да се изучава религия, след като конституцията го забранява. По думите на Христов благоприятната почва за развитието на исляма у нас са бедността, мизерията, неграмотността. В тази връзка той попита какво ще направи правителството, за да подоб-

ри начина на живот на тези хора.

Премиерът отговори на депутат като каза, че за него всеки български гражданин е равноправен, независимо от вярата. От 820 000 деца, които учат в българските училища, ислям изучават едва 3600 деца, заяви Станишев. По думите му никога не са полагани толкова усилия за контрол от страна на държавата над българското образование.

БАЛОТАЖ В СЕЛО МОКРЕШ

В село Мокреш днес ще се състои вторият тур от изборите за кмет на селото, съобщиха от общинската избирателна комисиция в град Вълчедръм. За гласовете на избирателите ще се борят Огнян Ефремов, издигнат от НДСВ, и Бисер Цветанов, кандидат на ГЕРБ. В първия тур през миналата събота за Огнянов гласуваха 244 души, а за Цветанов - 207. Изходът на изборите ще решат гласувалите за кандидата на БНД Тони Трайков, който получи 76 гласа.

ЛИДЕРЪТ НА АЛИАНСА НА ЛИБЕРАЛИТЕ В ЕП ПРИСТИГА У НАС

Лидерът на Алианса на либералите и демократите за Европа в Европейския парламент Греъм Уотсън пристига в София в понеделник по покана на младежко Движение за права и свободи. Греъм Уотсън ще бъде гост-лектор на Националния съвет на най-голямата младежка либерална организация в Европа, който ще се проведе същия ден от 13.30 ч.

“УРОК ПО РОДОЛЮБИЕ” В 12 ТВ ПРЕДАВАНИЯ

Поредицата “Урок по родолюбие” започва днес от 16.55 ч. по Българската национална телевизия. Зрителите ще видят 12 предавания с продължителност 40 минути. Във всяко от тях 12 известни българи, политици, учени, спортисти ще разкажат историите на своя живот пред 20 ученици от училището, което самите те са завършили. Ще чуем искрени разкази, които говорят за силата на духа и за това, в какво се превръщат мечтите. Истински изповеди, които заслужават да бъдат чути и запомнени. В първия брой специален гост е Любен Дилов-син. Поредицата “Урок по родолюбие” е инициатива на Министерския съвет по случай 100-годишнината от обявяването на независимостта на България.

Не сме се отказали от рестарт на реакторите

Българското правителство не е спирало, нито се е отказвало от преговорите за отваряне на двата блока на АЕЦ „Козлодуй“ и от искането на допълнителни компенсации от Европа, каза премиерът Сергей Станишев в отговор на питане на народния представител Стела Банкова по време на парламентарния контрол. Премиерът съобщи, че с наличното гориво, с което централата разполага, един блок на АЕЦ може да работи половин година и добави, че няма как с това гориво да бъдат пуснати едновременно и трети, и четвърти блок. Той посочи, че за внос на ново гориво ще трябва разрешение от Европейската комисия. Станишев обясни, че продължават консултациите и работата и по отношение повишаването размера на компенсациите, включително и за срока, в който те трябва да се получават.

Министър-председателят Сергей Станишев се среща в Министерския съвет с генералния секретар на Международния съюз за автомобилен транспорт (ИРУ) Мартен Марми, който връчи на премиера почетното отличие “Орден за заслуги” на ИРУ, което се връчва за първи път в България

РЕАКЦИИ

Проверяват музей след наша публикация

Министерството на културата вчера е съставило комисия, която да направи незабавна проверка за състоянието на Историческия музей в Нова Загора за унищожените етнографски материали в него, за административните решения на предишния директор Иван Желев, който е бил уволнен преди 4

години, но преди 2 месеца е върнат от съда на поста му. Преди ден ДУМА излезе с разследване по случая.

Колективът на музея не приема възстановения директор, който вече уволнява хора, създадени са спънки на археолози от музея да започнат проучване по трасето на магистрала “Тракия” по договор с

агенция “Пътища”. За вчера и служители на музея са изпратили до МК искане за незабавна проверка.

Зам.-министър Иван Токаджиев е подписал заповедта специалната комисия да започне проверката. Археологическото проучване по трасето “Тракия” ще започне също веднага, казаха от МК.

Отговор до ДУМА

По повод на вчерашна публикация в ДУМА в редакцията на вестника се получи писмо от Тихомир Стойчев. В него той поднася извиненията си за това, че не допусна наш екип до заседанието на дискуссионния клуб “Политика 21” в сряда вечерта. Според Стойчев случката е неприятна, но виновността за нея може да бъде споделена при наличие на възпитание и добронамереност.

В писмото си Стойчев изразява и своето разочарование от факта, че неговата публикация не е намерила място на страниците на ДУМА през февруари тази година в отговор на материал, в който се споменава негово име. Той смята, че позицията му би дообогатила дебатите около тематиките в БСП и лявото пространство процеси.

Разследват икономически експерт на ГЕРБ

Петко Сертов в максимално кратък срок ще представи доклад пред премиера Сергей Станишев по случая с уволнение от ДАНС експерт на ГЕРБ, участвал в телевизионния дебат с лидерите на БСП. Това обяви вчера в отговор на въпрос министър-председателят. Има сериозни основания и подозрения, че Тошко Тодоров, икономическият експерт на ГЕРБ, който участваше в дебата между премиера и Бойко Борисов, че е прикривал източване на ДДС като ръководител на НАП в Добрич, каза Станишев. По думите му би трябвало да се направи ясна проверка и ако това е така, и експертът,

Тошко Тодоров

който би трябвало да противодейства на източването на ДДС е заподозрян в същото, е неприемливо. Той допълни, че веднага, след като Петко Сертов, председателят на ДАНС, се завърне от командировка в края на тази седмица, той ще поиска доклад от него. За Сергей Станишев

не представлява интерес експертното му участие в дебата, а нещата опират до личния морал на един служител на държавна структура, която има отношение към сигурността на страната. Премиерът запитва кое е по-важно за него - конституцията на републиката, свързана с деполитизацията на подобни институции, или уставът на партия ГЕРБ. Искам да припомня, че самият Борисов напусна МВР през 1991 г., ако не се лъжа, точно защото не беше съгласен с деполитизацията, каза премиерът.

Призовавам медиите да не вярват на слухове, заяви премиерът след запитване дали МВР няма да

фалира, защото било не-сериозно подобно тълкувание по отношение на ключова институция на държавата.

“Този скандал с Тошко Тодоров, който се опитват да заформят управляващите, е опит да се провали разследването срещу Мария Мургина. Още повече, нека някой да каже дали наистина има такъв сигнал срещу Тошко Тодоров, който е прикривал информация в Националната агенция по приходите (НАП). Това бе коментарът на Свещани Арнаудова от пресцентъра на ПП ГЕРБ.

Тошко Тодоров е освободен като директор на НАП в Добрич заради съмнения за участие в

източване на ДДС. Това каза зам.-министърът на финансите Кирил Желев. Съмненията обаче не са за злоупотреби, свързани с покупко-продажба на зърно. След това той е продължил да работи в рамките на НАП и да изнася неверни данни за района - смесване на истини с неистини и полуистини във връзка с данък добавена стойност и специално за покупко-продажби на зърно в района. След това е освободен, каза Желев. Мария Мургина е освободила Тодоров като териториален директор и го е назначила в централно управление като инспектор, работещ за района по темата “Зърно и из-

точване на ДДС”.

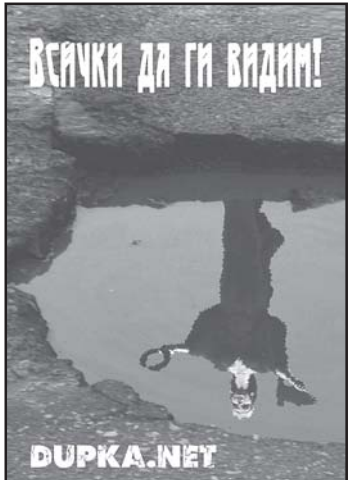
Оказа се, че при всички останали битови проблеми аз съм най-големият проблем в държавата. Ако има някой факти за мен, има компетентни органи, които могат да вземат отношение, заяви по-късно самият Тошко Тодоров на извършен брифинг на ГЕРБ. Тодоров уточни, че не е агент на ДАНС, а консултант. Агенцията го е поканила за експерт и той още тогава ги е уведомял, че има ангажимент към ГЕРБ, откъдето са казали, че това няма да е проблем в работата му. Преди участието си в дебата по БНТ е уведомял службата за това.

Правят сайт за дупките на София

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Сайт, който ще картографира всички дупки по столичните улици, функционира от няколко дни. На адрес www.durka.net всеки столичанин, който се ядоса от кратерите по улиците и булевардите, може да качи снимка и да отбележи на специална карта мястото на дупката. От вчера София осъмна и с плакати за тази инициатива. На сайта организаторите обясняват, че идеята им е да се помогне на всички шофьори и столичани, като се картографират всички дупки в града. Според тях по този начин сайтът може и да е в помощ на Столична община, която вече няма да има оправдания за незапълването на лунните кратери, които са осеяли пейзажа.

Потребителите на сайта www.durka.net могат да пускат и новини за това как вървят нещата с ремонта на улиците. Общността в сайта вече е организирана и първото си събитие. В неделя, в 11,30 часа, на моста на ул. "Витоша" до малкото НДК, участниците в www.durka.net ще запълнят дупките там и се надяват акцията им да бъде последвана и да служи като пример за Столична община. Цялата акция на сайта е под наслова "Всички да ги видим".

Плакатът, с който сайтът привлича внимание към проблемите на общината

Криза с боклука връхлита и Златица

Община Златица затъва в боклуци, алармира кметът на града Нонка Каменова вчера. Вече 56-и ден отпадъците в района не се извозват и стоят по улиците. Проблемът идвал от това, че община Пирдоп отказва да допусне депонирането на боклуците в нейното депо.

Въпреки че има подписано споразумение между двата общински съвета, кметът отказва да го подпише, защото от Пирдоп искани много високи цени. В Златица таксата е 0,1 промила за граждани и 0,5 за фирми. В Пирдоп взимат 0,5 промила на частните лица и по 4,2 на фирма. Проблемът не може да се реши без подписа на Каменова, тя пък се закани да обжалва споразумението между общинските съвети.

От община Пирдоп коментират, че именно неподписаният документ е причина за кризата. Според тях не може да има различни такси за гражданите на двете общини, след като отпадъците се депонират в едно депо.

Кметът на Варна Кирил Йорданов получи приза "Община с най-добър инвестиционен индекс". Наградата бе връчена от изданието "Банки, инвестиции, пари". Индексът определя перспективите за развитие на всички общини в страната. Оценката на Варна - 80,6, е най-високата. София обаче изобщо не е включена в класацията, защото за нея е необходима друга методология, казаха организаторите на наградата

Аферата „Шейново“ влиза в съда

Прокуратурата започва проверка за липсващите бебешки регистри, бившият шеф на болницата подава жалба за клевета

Районата прокуратура започва проверка по случая с липсващите досиета на изоставени бебета в АГ болница "Шейново", стана ясно вчера. В срок от 30 дни трябва да се изяснят обстоятелствата около твърденията на сегашното ръководство на клиниката, че между 2003 и 2008 г. няма водена документация за новородените и изоставени деца. Според сегашните управители на болницата това означава, че са се изгубили следите на стотици бебета за последните 5 години. Данните бяха изнесени в четвъртък от председателя на Столичен общински съвет Андрей Иванов. Целта е да се провери дали е допусната чисто административна грешка, или нарушението е направено с цел извършване на престъпление. Изчезналите регистри на бебета породиха съмнение, че може да става дума за нерегламентирано осиновяване или дори продажба на новородени.

В същото време бившият

директор на "Шейново" д-р Димитър Драгиев отрече всички обвинения и се закани да заведе дело за клевета. По думите му скандалът е с цел той да бъде компрометиран, защото имал намерение да влиза в политиката. Драгиев е член на СДС. Имаме работа с явна некомпетентност, защото няма българска болница, която да поддържа подобен архив, каза той пред БНТ. Д-р Драгиев твърди, че данните за изоставените при раждане деца се пазят в Агенцията за закрила на детето, а не в клиниките. Като приключи проверката по случая, ще съдя хората, които разпространяват тези клевети, отсеке бившият шеф на болницата.

От своя страна Таня Андреева, председател на настоящото ръководство на "Шейново", отрече всякаква връзка на случая с политиката. Тя обясни още, че в Закона за закрила на детето на болниците е вменено задължението да поддържат архиви за

бебета, изоставени от майките си при раждане. Все още никой не може да каже дали в "Шейново" изобщо е водена такава документация в годините между 2003 и 2008-а. Открити са единствено данни за 17 деца от 2007 г., и то в архивите на Агенцията за социално подпомагане.

За липсващата документация се разбрало след смяната на мениджърския екип на болницата. Още тогава - през август 2008 г., новото ръководство поискало от юристконсулта Йова Петрова регистри за т.нар. бебета в риск. Нейно било задължението да поддържа този архив. Тя обаче и до днес не е предоставила никаква документация. За това от ръководството на "Шейново" сигнализирали в Столичния общински съвет.

Според председателя на СОС Андрей Иванов може би става дума за изгубени следи на стотици бебета. По негови думи годишно в "Шейново" има между 10 и 20 изоставени новородени.

Пак отложиха делото „Маргини“ : И в Костинброд - вуз менте

Делото "Маргини" тръгна отново вчера и веднага бе отложено за 16 септември. Софийският градски съд се принуди да даде поредната ваканция на процеса заради болест на един от подсъдимите. Иво Карагеоргиев, който е обвиняем заедно с Красимир и Николай Маринови, известни като братята Маргини, е претърпял операция и трябва да се възстановява половин година. Преди няколко дни от прокуратурата съобщиха, че са му били поставени четири байпаса. Карагеоргиев, заедно с Маргините и с още няколко души, е на подсъдимата скамейка по обвинение за подготовка на три убийства - на покойните вече - Иван Тодоров-Доктора и финансиста Никола Дамянов, и на о.р. ген. Любен Гоцев. Делото се отлага не за първи път. На 3 декември 2007 г. процесът бе прекратен пак заради здравословни проблеми. Така след близо 3-годишно отлагане делото отново ще бъде рестартирано от фазата, на която спира, за да може да тръгне по същество с разпит на нови свидетели. За есента са призовани над петнайсет души, които трябва да дадат показания пред съда. Сред познатите имена, които ще бъдат призовани, присъстват тези на Румен Николов-Пашата и Младен Михалев-Маджо.

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

"Темида - Бизнес университет" съществува в Костинброд, става ясно от системата ДАКСИ. Дружеството е ЕООД, постоянно действащо, принадлежи на лицето Емил Михов и е регистрирано като фирма с предмет на дейност "висше образование". Напълно незаконните вузове, които и в момента търсят студенти в страната, са поне 12, твърдят запознати. Регистрирани са по Търговския закон, който допуска фирми да имат предмет на дейност "висше образование", макар че това е в противоречие със специалния Закон за висшето образование. Т.нар. Международен университет в Карлово към Световната академия на науките продължава да действа, макар че прокуратурата постанови тези пирамиди да се закрият. Законните висши училища, които са създадени от парламента и се оповестяват в сайта на МОН, са 51, напомнят от министерството. Вече си имаме обаче и академия на науките пирамида, регистрирана в Хасково и "приватизирана" името на БАН до 1947 г. - БАНИ.

БНТ ДАРЯВА КНИГИ НА СТОЛИЧНА БИБЛИОТЕКА

След като обиколи България, пътуващата библиотека от кампанията "Голямото четене" ще намери своя нов дом в Столичната библиотека. Българската национална телевизия ще дари книгите, оставени от българските читатели по време на голямото пътешествие през страната. Генералният директор на БНТ Уляна Пръмова ще ги предаде на Михаил Белчев, директор на библиотеката, на 30 март в 11.30 ч. пред сградата на БНТ на ул. "Сан Стефано" 29, научи ДУМА от Христина Гъдева.

ТРЪГНА ДЕЛО ЗА ИЗТОЧВАНЕ НА РЕЗЕРВА

Софийски градски съд даде ход на делото срещу Мирчо Петков - Циганина. Той е обвинен за източване на държавния резерв. Според обвинението Петков е спомогнал за изнасянето на близо 15 000 тона пшеница от резерва. На заседанието вчера бе разпитана Здравка Младенова, която през 2002 г. е била експерт в Държавна агенция "Държавен резерв". Обвинителният акт по делото срещу Циганина е близо 650 страници. Прокуратурата смята, че държавата е ощетена с десетки хиляди тонове зърно за милиони левове. Ако бъде обявен за виновен, Мирчо Петков може да получи присъда от 10 години затвор.

АРЕСТУВАХА УЧИТЕЛ, ФАЛШИФИЦИРАЛ ДИПЛОМИ

Учител от пловдивското село Дълго поле е продавал фалшиви дипломи за основно образование. Мъжът бе арестуван вчера. В Районното управление на МВР в Раковски бил подаден сигнал, че трима мъже от Брезово са започнали работа в магазин за хранителни стоки, представяйки фалшиви дипломи. Полицията направила проверка и хванала следите на 41-годишния Г.И., който преподава в местното училище. В дома му униформените открили голямо количество подпечатани празни бланки от свидетелства за основно образование на различни училища.

ХВАНАХА УБИЕЦА ОТ НОВИ ХАН

Полицията задържа убиецата на 22-годишния Христо Миланов от Годеч, който бе намушкан и изхвърлен край пътя, близо до Нови хан. В ареста е 29-годишен мъж, който е заподозрян за убийството, уточниха от МВР. Той е открит в къща в покрайнините на Разлог в нощта срещу петък. Тялото на Миланов беше открито от шофьор, който пътувал към Нови хан миналия ден. Причините за убийството все още се изясняват.

СНИМКА ПРЕСФОТОБТА

Традиционната пролетна и великденска изложба-базар на мед и пчелни продукти бе открита в Пловдив. Над 20 производители от Южна България се представят със свои продукти

В неделя спим час по-малко

Лятното часово време ще бъде въведено на 29 март, неделя, в 3 часа, напомнят от Българския институт по метрология. Тогава ще се извърши промяната на националната скала за време, като преместим часовниците с един час напред. Връщането към астрономическото часово време ще стане в 4 часа българско време на 25 октомври, като пак националната схема за време ще се измести с един час назад.

Лятното часово време е система, изработена да спестява от дневната светлина. При нея официалното време се измества обикновено с един час по-напред от стандартното време, като остава така за пролетните и летните месеци. С това се цели подсигуриране на по-добро съвпадане на часовете от светлата част на денонощието и активните часове за работа и училище. Лятното часово време е най-често използвано в районите с умерен климат поради значителните изменения в съотношението светла/тъмна част от денонощието в зависимост от сезона от годината, допълва БГНЕС.

Мъжете над 40 г. губят тестостерон

АИДА ПАНИКЯН

Между 16 и 26% при мъжете над 40 г. страдат от тестостеронова недостатъчност. Докато в САЩ и Европа близо 80% от мъжете с този проблем се лекуват, у нас процентът е едва 10. Това съобщи проф. д-р Чавдар Славов, завеждащ сектор в клиниката по урология към Александровска болница в навечерието на първия у нас международен симпозиум, посветен на съвременните аспекти на хипогонадизма (ниските нива на тестостерон) при мъжа. Макар доскоро разглеждан само от ендокринолози, проблемът е изключително актуален не само защото хипогонадизмът е сред съществените причини за стерилитета при мъжа, категорични са специалистите. Само при 2 на 1000 мъже хипогонадизмът е генетичен проблем, обясни доц. Филип Ку-

манов от болницата по ендокринология. При останалите обикновено нивата на т.нар. мъжки хормон започват да намаляват след 45 г. средно с по 1 до 2% годишно, а след 60 г. - с по около 6%. Установено е, че смъртността сред мъжете с хипогонадизъм е близо двойно по-висока, отколкото при връстниците им без този проблем. Ниските нива на тестостерона, от една страна, са причина за поява на метаболитен синдром - наднормено тегло и затлъстяване в коремната област, високо кръвно налягане, нарушаване на мастната обмяна и на въглехидратната, което води до поява на диабет. От друга страна - метаболитният синдром причинява понижаване на тестостерона, обясни началникът на ендокринологията в Александровска болница доц. Владимир Христов. Този хормон е отговорен за здравето на мъжките

кости, кръвоносната система, мозъка, метаболитната обмяна. По тази причина, както и заради увеличената продължителност на живота, за да бъде добро качеството на живота на съвременните мъже, е необходима тестостеронзаместваща терапия.

При младите мъже ниските нива на тестостерона може да са една от водещите причини за стерилитет. Съвременната медицина е установила, че причината за безплодие у младите двойки е поделена 50:50 между жената и мъжа. Често мъжете търсят лекарска помощ едва когато се появят проблемите в леглото, но често еректилната дисфункция е следствие на ниското производство на хормона, обясни ендокринологът от Александровска болница доц. Здравко Каменов. У нас вече трета година е въведено съвременно лечение на проблема, като медикаменти-

Закон за лекарствата в Република България, който е напълно съвременен и още тогава е бил твърде модерен. Това заяви д-р Емил Христов, директор на Изпълнителната агенция по лекарствата, в интервю за БНТ.

Той обясни, че от данните от контролната дейност на агенцията става ясно, че ежегодно между 100 и 200 магистър-фармацевти биват глобявани от агенцията за такава прескрипция, която е извън правилата. Д-р Христов обясни, че фармацевтичната професия е саморегулираща се професия. Имаме фармацевт и пациент, те двамата сами в аптеката. По отношение на забраната да се продават храни за бебета и малки деца в аптеките д-р Емил Христов, че никога в аптеките не е било разрешено да се продават храни и хранителни продукти.

Увеличава се безработицата във Врачанско и Видинско

Бавно се увеличава равнището на регистрираната безработица в повечето общини във Врачанско през първите два месеца на годината, съобщи директорът на бюро по труда във Враца Маргарита Ангелова. Тя отбеляза, че през февруари общото равнище на безработицата в областта е било 8,79 на сто и се е увеличило в сравнение с предходния месец с три пункта. Единствената община, в която процентът на регистрираните безработни е под средния за страната от 6,69 на сто, е Враца с 5,67 на сто, уточни Ангелова. През миналия месец само 19 са се регистрирали като безработни на трудовата

борса в областния град. Най-голямо е увеличението на незаетите в община Оряхово, където 38 човека са се регистрирали в местното бюро по труда. В него е отчетено равнище на безработните от 14,62 на сто за февруари.

Увеличение на безработицата с 0,15 пункта е регистрирана през изминалия месец във Видинска област, съобщи Авакум Бонов, директор на "Бюро по труда" (ДБТ) Видин. В края на февруари безработицата в областта е 10,51 на 100, като за предходния месец тя е била 10,36 на 100. Общо регистрираните безработни във Видинско през февруари са 5938 души.

2000 лв. за новородено в Созопол

2 хил. лева еднократна помощ за всяко новородено ще се плаща на родителите - жители на Созопол, предаде кореспондентът на БГНЕС в региона. Право да получават помощта ще имат родители над 16 години, но ако до 3 месеца след раждането

на детето подадат заявление за това в общината.

От общината съобщиха, че собствениците на кучета в Созопол ще плащат по 10 лева на година, тези в Черноморец и останалите селища - такса от пет лева.

• Болница с линейка
• от „Българската
• Коледа“

• Многопрофилната болница в Елин Пелин е получила вчера линейка, дарение от благотворителната кампания "Българската Коледа", съобщиха от лечебното заведение. Болницата обслужва труднодостъпни високопланински райони като селата Чурек, Голяма Раковица, Стъргел, Долно Камарци, Горно Камарци и Габра. Лечебното заведение обслужва две общини - Елин Пелин и Горна Малина, с население от 35 000 души, като през летния сезон, поради наличието на вилни зони в региона, броят на жителите се увеличава почти двойно. В района най-висок е процентът на пациентите със сърдечносъдови, белодробни и неврологични заболявания, посочват от болницата. С това дарение от лечебното заведение очакват да се подобри качеството на обслужването в труднодостъпните райони.

ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД ОБЯВА

На основание чл. 20 от Наредба № 2 за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществен превоз на пътници с автобуси и леки автомобили и Решение № 25/26. 02. 2009 година на общинския съвет Ивайловград и Заповед №065/25.03.2009 година

ОБЯВА

конкурс за възлагане в група на следните автобусни линии по областната и републиканската транспортна схема от квотата на община Ивайловград:

• **Ефективна линия:** Кърджали - Ивайловград, изпълнява се всеки ден с автобуси от категория М 2 и М 3 от клас В.

• **Неефективна линия:** Хасково - Ивайловград /през Падялово/, изпълнява се само в четвъртък с автобуси от категория М 2 и М 3 от клас В.

Кандидатите трябва да отговорят на изискванията на българското законодателство. Предложенията ще бъдат оценявани съгласно методиката за оценка на критериите и класирани на кандидатите, приета с Решение № 59/22.07.2002 година.

Документите за участие се получават в срок от 26 март 2009 година до 27 април 2009 година всеки работен ден от 8.00 часа до 17.00 часа от стая 303, етаж III в сградата на общинска администрация Ивайловград, срещу заплащане такса в размер на 120 /сто и двадесет/ лева, внесени в касата на общината, лично или от упълномощено лице.

Предложенията се представят лично от кандидата или от упълномощен представител на адрес: Ивайловград, ул. "Г. Димитров" 49, етаж I, стая 103, всеки работен ден от 8.00 часа до 17.00 часа, в срок до 27 април 2009 година в непрозрачен плик.

Предложенията ще бъдат разглеждани и оценявани на 28.04.2009 година от 10.00 часа в стая 201, етаж II, в сградата на общинска администрация.

За допълнителна информация:
стая 303 в общинска администрация,
тел.: 03661/6557

СТЕФАН ТАНЕВ
кмет на община Ивайловград

Лихвите по жилищните кредити намаляха

Като цяло кредитните задължения на българите намаляват през февруари

Лихвите по новоотпуснатите жилищни кредити намаляват през февруари спрямо януари с 0,37 процентни пункта до 8,23% в евро и с 0,54 процент-

ни пункта до 9,95% в лева, показват данни на БНБ. На годишна база жилищните кредити в лева са по-скъпи с 1,72 процентни пункта, а жилищни-

те кредити в евро са по-скъпи с 0,66 процентни пункта.

Отпуснатите жилищни кредити през февруари са за 67 млн. лв., което е със 75,43%

по-малко от същия месец на 2008 г. Намалението при отпуснатите в лева кредити е 89% до 16 млн. лв., докато при отпуснатите в евро кредити е 60% до 51

млн. лв.

Като цяло кредитните задължения на населението намаляват през февруари спрямо януари с 0,15%, тъй като погашенията са

по-големи от размера на новите кредити. При фирмите кредитните задължения се увеличават с 0,16% на месечна и с 29% на годишна база.

Прогнозират 6-9% по-малко пътници на нашите летища

През тази година ще има спад от 6-9% в трафика на пътници през българските летища заради глобалната криза, прогнозира вчера председателят на Асоциацията на българските авиокомпани (АБА) Светослав Станулов. Според него спадът ще засегне всички авиокомпани.

По данни на Международната асоциация за въздушен транспорт (ИАТА) за Европа вече се забелязва спад на пътниците от 15%. Става дума за редуцирани полети за зимния сезон в първите два месеца на 2009 г., обясни зам.-председателят на асоциацията и изпълнителен директор на "България Ер" Димитър Павлов. По думите му обаче резервираните по-

лети за април са големи и надхвърлят предвидените в бизнес плана на "България Ер" прогнози.

Българската авиация може да бъде конкурентоспособна на световния пазар, каза още Светослав Станулов, който обаче подчерта, че според ИАТА очакванията за 2009 г. не са добри - 5,7% спад на пътниците, загуби от 4,7 млрд. долара и 12% спад в приходите за компаниите.

През 2008 г. през летищата София, Варна и Бургас са превозени 6,299 млн. пътници, което е увеличение от 5,2% спрямо 2007 г. Българските авиокомпани са превозили 2,363 млн. пътници или с 7,5% повече спрямо 2007 г.

Председателят на Асоциацията на българските авиокомпани (АБА) Станислав Станулов обяви вчера, че българската авиация може да бъде конкурентоспособна на световния пазар

Оптимистични очаквания за бизнеса за първи път от месеци

За първи път от няколко месеца на-сам през март бизнесът показва положителни очаквания за стопанската конюнктура, съобщиха от НСИ. С изключение на промишлеността, където продължава очакването за влошаване на конюнктурата, в останалите отрасли - строителство, търговия на дребно и в услугите, се регистрират относително по-добри оценки на

бизнес климата.

Стопанската конюнктура в строителството през март показва позитивна промяна. Показателят "бизнес климат" се покачва с 4,3 пункта спрямо предходния месец поради по-добрите оценки на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията и по-оптимистичните им очаквания за шест месеца напред. Показателят "бизнес климат в

търговията на дребно" се покачва със 7,9 пункта в сравнение с февруари, което се дължи на повишения оптимизъм на търговците на дребно по отношение на очакваното бизнес състояние на предприятията през следващите шест месеца.

В сектора услуги показателят се покачва с 5,8 пункта над равнището от февруари, когато беше регистри-

рана най-ниската стойност от началото на изследването в този сектор. През март показателят "бизнес климат в промишлеността" продължава да спада пети месец, като губи 2,1 пункта от февруарското си равнище. Нараства делът на предприемачите с негативно мнение за настоящото и за очакваното бизнес състояние на предприятията.

ВАС: „Златна перла” в Странджа е незаконна

Върховният административен съд (ВАС) постанови окончателно, че комплексът "Златна перла", който се строи в природен парк Странджа край с. Варвара, е незаконен, съобщиха от "За да остане природа в България". При липса на проведена процедура по оценка на въздействието върху околната среда всички разрешения за строеж са нищожни поради противоречие със закона и следователно могат да бъдат прогласени за такива от съответните контролни органи, т.е. районните Дирекции за национален строителен контрол, реши съдът. Заведеното дело е по повод жалба на инвеститора "Краш 2000" срещу решенията на Районната дирекция за национален строителен контрол - Бургас, за отмяна на 10-те строителни разрешителни на комплекса, издадени от община Царево. Отговорността за незаконния строеж носи община Царево наравно с инвеститора, смятат от "За да остане природа в България". През 2006 г. общината заедно с "Краш 2000" обжалваха заповедта за обявяване на природен парк Странджа. Благодарение на обществен натиск заличаването на парка бе предотвратено.

Премиите за произведен тютюн се увеличават

Министерският съвет утвърди размера, вида и условията за премиране на тютюнопроизводителите за произведен и изкупен суров тютюн реколта 2008 г. при сортови групи "Басми", "Каба Кулак" и "Бърлей", съобщиха от Министерството на земеделието и храните.

Пряката премия, давана от ДФ "Земеделие" за сортава група "Басми", е 3,70 лв./кг. За подобряване качеството на тютюна и за насърчаване на производството допълнителната парична премия за производителите е 0,80 лв./кг за тютюн първо качество и 0,50 лв./кг за

тютюн второ качество. За сортава група "Каба Кулак" премиите са пряко от фонд "Земеделие" по 3,25 лв./кг, а за подобряване качеството на тютюна и за насърчаване на производството - по 0,60 лв./кг и 0,30 лв./кг съответно за първа и втора класа произведен тютюн. За сортава група "Бърлей" премиите възлизат на 3,15 лв./кг добит тютюн.

Средният размер на премиите за реколта 2008 за 1 кг произведен и изкупен тютюн при "Басми" е увеличен с 0,49 лв./кг, "Каба Кулак" - с 0,33 лв./кг, а за "Бърлей" - намален с 0,10 лв./кг.

Пътната агенция дължи 113 млн. лв. на фирми

След проведените разговори в Министерски съвет, изпълнителният директор на Националната агенция "Пътна инфраструктура" (НАПИ) инж. Янко Янков възложи на юридическия си екип да търси правна рамка за решение на казуса с възнаграденията на "Автомострали Черно море" - Шумен, съобщиха от агенцията. Изпълнителният директор на шуменската фирма обяви, че досега предприятието е изпълнило успешно близо 17 проекта, финансирани от присъединителните програми на ЕС.

Според инж. Янков агенцията се намира в тежка "заварена" ситуация и дължи близо 113 млн. лв. на над 100 фирми за извършени дейности през 2008 година.

Народният представител Димитър Дъбов и областният управител на Шумен Тодор Тодоров се обединиха около мнението, че е необходимо осигуряването на целеви средства през НАПИ, с които да бъдат изплатени дължимите трудови възнаградения. Представителят на МРРБ Веселка Иванова обясни, че проектът за ремонтните дейности, осъще-

ствени от "Автомострали-Черно море" АД - Шумен, е бил спрян близо 7 месеца след подписването на договора за изпълнение. След писмо от ЕК с изрични предписания за въздържане от подписване на договори с Фонд "Републиканска пътна инфраструктура" на 30 януари 2009 г. правопримникът на фонда - НАПИ, оттегля рамковата програма с 27-те проекта, като депозира нова рамкова програма с 15 проекта, в които не е включен обектът, изпълняван от "Автомострали-Черно море" - Шумен.

СНИМКИ БГНЕС

Най-малко 48 души загинаха и над 100 бяха ранени при самоубийствен бомбен атентат, който сринва джамия в град Джамруд, Пакистан, разположен на около 30 километра от афганистанската граница. Атентаторът е задействал експлозивите в началото на петъчната молитва, а сред пострадалите освен цивилните е имало представители на полицията, паравоенните сили и правителствени служители. Спасителни екипи веднага започнаха разчистването на развалините, а местните здравни заведения започнаха трудна битка за спасяването на живота на ранените

Големите предлагат нова помощ на Кабул

Вашингтон и Москва представят стратегиите си за Афганистан

Американският президент Барак Обама представи новата си стратегия за Афганистан, която включва изпращането на още 4000 военнослужещи и стотици цивилни експерти в централноазиатската страна. В основна цел на стратегията ще се превърнат талибанските бунтовници, както и убежищата на "Ал Кайда", където се планират евентуални нови атаки срещу САЩ. Освен това, за разлика от администрацията на Джордж Буш, новият регионален подход на Вашингтон обединява Афганистан и Пакистан в едно общо предизвикателство, като афганистанската армия ще е с водеща роля в борбата срещу бунтовниците.

"Ситуацията в Афганистан е все по-опасна", заяви Обама. Минаха повече от 7 г. от свалянето на талибани-

те от власт, но войната продължава, като част от Афганистан и Пакистан се намират под контрола на екстремистите, но ние ще победим", изтъкна президентът и добави, че 2008 г. е била най-смъртоносна за американските сили.

По-рано новият директор на национално разузнаване Денис Блеър заяви, че Вашингтон трябва да подобри разузнавателните си възможности в Афганистан, за да опознае по-добре случващото се в страната.

Вероятно стойността на американската военна операция ще се увеличи с 60 на сто, заявиха представители на Белия дом, пожелали да останат анонимни. В момента за военни операции в Афганистан месечно САЩ харчат \$2 млрд.

Американският държавен глава ще из-

прати още 4000 военни в Афганистан в допълнение към 17-те хиляди, които трябва да заминат за страната през тази година. В момента в Афганистан служат 38 000 войници. Стотиците цивилни експерти пък ще помагат с обезпечаването на сигурността, инфраструктурата и подготовката на афганистанските сили. По този начин САЩ се надяват да напуснат Афганистан в срок от 3 до 5 години, писа "Индипендънт".

Барак Обама не само определя стратегията, но и в много по-широк смисъл дава тон на американската външна политика, коментира изданието. И докато словосъчетанието "глобалната война с тероризма" постепенно изчезва от езика на Вашингтон, обединяващата идея на президента ще бъде представена и на съюзниците от НАТО на срещата идната седмица,

коментира Би Би Си. Президентът на САЩ Барак Обама заяви, че не само САЩ и НАТО, но и Индия, Иран, Китай и Русия трябва да се включат в установяването на сигурността и стабилността в Афганистан и Пакистан.

Великобритания също се включва. Лондон е готов да изпрати още 2000 свои военнослужещи в Афганистан, отбеляза "Таймс". В момента британското правителство обсъжда колко войници да бъдат изпратени в Афганистан.

Междувременно в Москва бе открита международна конференция, посветена на обстановката в Афганистан и мерките за стабилизиране. На форума, под егидата на Шанхайската организация за сътрудничество (ШОС), стана ясно, че Русия е готова да предприеме активни стъпки, насочени към нормализиране на обстановката в Афганистан, осигуряване на мирно и съзидателно развитие на страната. Сред ключовите въпроси на конференци-

ята бяха борбата срещу тероризма, наркотрафика и трансграничната престъпност. Освен държавите от ШОС в работата на конференцията участваха представители на страните наблюдатели, делегати от Афганистан, от съседен Туркменистан, държавите от Г-8 и редица международни организации.

Афганистан е "много продуктивна сфера" за взаимодействие между САЩ и техния стар противник Иран, заяви американски официален представител в Москва, предаде АФП. "Смятаме Иран за важен участник, свързан с Афганистан. Виждаме тази сфера като много продуктивна за бъдещо взаимодействие", заяви в кулоарите на конференцията пожелаеният да запази анонимност американски представител. Руският външен министър Сергей Лавров пък посочи, че Москва е готова да разгледа разширяване на възможните форми на съдействие с контингента на НАТО в Афганистан.

СРЪБСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ Е ПРОТИВ ОТВАРЯНЕТО НА ДОСИЕТАТА

Мнозинството депутати от управляващите партии и опозицията отхвърлиха предложението на Демохристиянската партия в Сърбия да включат в дневния ред на парламента закона за отваряне на досиетата на тайните служби. От 250 депутати само четирима представители на Сръбското движение за обновление (СДО) гласуваха "за". Според тях Сърбия ще трябва да приеме закон за отваряне на досиетата, тъй като това е едно от условията за приемане в ЕС.

ДЮРЧАНИ НОМИНИРА НОВ КАНДИДАТ ЗА ПРЕМИЕР

Унгарският министър-председател Ференц Дюрчани номинира изпълнителния директор на "Електролукс" за Унгария Янош Такач за свой приемник, съобщи ДПА. "За мен би било голяма чест и най-малкото ще го обмисля", заяви Такач. Десноцентристката опозиционна партия продължава да настоява, че предсрочните избори са единственото решение на политическата и икономическата криза в Унгария, и отказва да сътрудничи за сформирването на ново правителство.

МЕДВЕДЕВ ПРЕКРАТЯВА ОПЕРАЦИЯТА В ЧЕЧЕНИЯ

Руският президент Дмитрий Медведев поиска да бъде прекратена "антитерористичната операция" на руските федерални сили в Чечения, която започна през 1999 г., тъй като счита, че положението в кавказката република се е върнало "към нормалното", предаде АФП. "Положението в Чечения като цяло се нормализира. Животът се връща към нормалния си ход. Строят се модерни жилищни сгради, разрешават се социални проблеми", заяви Медведев.

ГЪРЦИЯ Е НА ПРАГА НА БАНКРУТ?

Гърция се намира в драматично икономическо състояние и е на прага на банкрут, пише гръцкият вестник "Имерисия", цитирайки бившия министър на финансите по време на управлението на социалистическата партия "Пасок" Янос Папандоуни. Според него в момента е невъзможно да бъде намален бюджетният дефицит, заради което Гърция е застрашена от процедура на надзор от ЕК, тъй като гръцките граждани не са в състояние да понесат тежките бюджетни мерки, обявени от правителството.

Ердоган очаква сближаване със САЩ

"Предстоящата визита на американския президент Барак Обама ще подготви основата за нова фаза в отношенията", заяви турският министър-председател Реджеп Ердоган, предаде АФП. "Не смятам, че турско-американските отношения са задоволителни. Посещението на Обама ще изгради много стабилна основа за бъдещето на двустранните връзки", добави той.

Обама ще посети Турция на 6-7 април. Той ще проведе двустранни преговори в Анкара и се очаква да посети международния форум в Истанбул, насочен към изграждане на диалог между Запада и мюсюлманските страни. В тази връзка Ердоган поясни, че ролята на Турция в близкото бъдеще ще бъде сред водещите теми в разговорите с Оба-

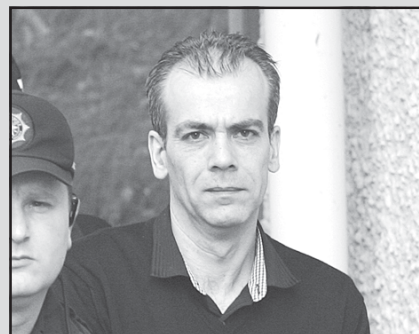
ма, като добави, че Анкара е готова да съживи непреките мирни преговори между Израел и Сирия, блокирани след израелската военна офанзива в ивицата Газа през декември.

Междувременно станаха известни резултатите на две социологически изследвания, според които управляващата Партия на справедливостта и развитието на турския премиер се очаква да спечели със значителна преднина пред Републиканската народна партия и Партията на националистическото движение местните избори в неделя, на което мнозина гледат като вот на доверие, след като едва не бе забранена миналата година за подкопаване на светските устои на турската държава, предаде АФП.

Антипрезидентски протести в Киргизстан

Опозиционното Обединено народно движение в Киргизстан организира масови протести срещу президента на страната Курманбек Бакиев, предаде РИА Новости. От движението настояват Бакиев да се откаже от участие в предстоящите президентски избори, които ще се проведат на 23 юли.

Основното обвинение срещу държавния глава е, че за четири години власт той е установил в страната "семейно-кланово управление" и води Киргизстан към открит авторитаризъм.

Републиканецът-националист Колин Дъфи беше арестуван и обвинен във връзка с убийството на двама британски войници в графство Антрим, Северна Ирландия. Дъфи ще отговаря още и по обвинението за пет опита за убийство

Арктика става гореща точка

Москва реши да разположи войски в северния регион, тъй като той ще е водещата стратегическа ресурсна база на РФ

Русия планира разполагането за постоянно на различни родове войски в Арктика, съобщи руският в. "Комерсант", цитирайки текста на обнародвана стратегия на Съвета за сигурност на Руската федерация. Според текста на документа "Основи на държавната политика на РФ в Арктика през периода до 2020 г. и в по-нататъшна перспектива" формирането на арктическа групировка на територията на руската част на Северния ледовит океан ще позволи "обезпечаването на военната сигурност в различни условия на военно-политическата обстановка".

Решението на Москва е потенциално обещание за превръщането на Арктика, за чието усвояване претендират още САЩ, Канада, Дания чрез Гренландия, Норвегия и др., в следващата "гореща точка" на конфликт на планетата, пише "Комерсант".

Според руската концепция войските в Арктическият регион ще се заемат с оптимизиране на "системата за комплексен контрол на обстановката в Арктика, в т.ч. пограничен контрол в контролнопропускателните пунктове по държавната граница на Руската федерация". В документа се допълва, че в рамките на усвояването на Арктическият регион ще бъде създадена система на "Брегова охрана" в рамките на Федералната служба за безопасност (ФСБ). Сред основните й задачи са "взаимодействието с пограничните ведомства по въпросите на борбата с морския тероризъм, пресичане на контрабандна дейност, незаконна миграция и опазване на водните биогични ресурси".

Специалният представител на президента Дмитрий Медведев по въпросите за Арктика, Артур Чилингаров, потвърдил пред

изданието, че "Русия трябва да охранява своите граници и да пази своя суверенитет в пълен обем". За целта Министерството на отбраната вече участва активно в усвояването на Арктика, като с помощта на военната авиация и под личния контрол на Чилингаров в района на Северния полюс се разгръща полярната станция "Барнео", изтъква руският вестник.

Руската арктическа стратегия ще се реализира на 3 етапа - първият ще приключи до края на 2010 г., вторият е от 2011 до 2015 г., а третият - от 2016 до 2020 година. През това време Русия смята "да запази ролята си на водеща арктическа държава" и да приключи цялостното правно оформление на външните си граници в Арктическият регион. Съветът за сигурност подчертава, че в периода 2016-2020 г. "Арктика вече ще е водещата стратегическа ресурсна база на Руската федерация".

Според стратегията на Москва още до 2010 г. трябва да бъдат събрани всички материали за "международноправното оформяне на външните граници на арктическата зона на РФ", т.е. доказване, че подводните хребети Ломоносов и Менделеев са продължения на руския континентален шelf и следователно част от територията на Русия. Заявката към ООН за присъединяването на хребетите Ломоносов и Менделеев към руския континентален шelf ще бъде подадена от Москва още до края на 2009 г., като за целта на 23 март бе оповестено решението на руското правителство за изучаване и охрана на прилежащите към територията на Русия арктически райони на шelfа да бъдат изпратени атомни подводници от Северния флот на ВМФ на РФ.

Скъсан бент на езеро край индонезийската столица Джакарта причини смъртта на най-малко 50 души и разруши около 400 къщи. Властите се опасяват, че броят на загиналите е много по-голям. След дни на неспирен дъжд бентът на езерото Ситу Гинтунг се скъсал, приливна вълна с височина 4 метра връхлетяла гъсто населен район в покрайнините на Джакарта. Аг. така оцелелите описват трагедията

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Време е да се готвим за следкризисния живот

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

ЕВГЕНИЙ ГОНТМАХЕР,
член на управата
на Института
за съвременен развитие

Развитието на кризата изиска от правителството не просто написване на таблица с изброяване на конкретни мерки, както това бе направено през ноември м.г., но и публично обявяване на социално-икономическата му идеология. Това е ключов фактор в горещите спорове за избора на вектор в бъдещото развитие на Русия.

Има такава "партия" от експерти, които предлагат нищо да не се пипа в сегашната система, тъй като, видите ли, имала голям запас от сигурност. Малка антикризисна козметика и ето ти я цялата стратегия. На тази гледна точка правителството заяви: "Въздействието на глобалната икономическа криза върху Русия има своите особености, свързани с натрупаните деформации в икономическата структура, с недостатъчната развитост на пазарните институти." Това е много важно признание. Въпреки огромния приток на пари от износа на суровини, ние така и не успяхме да ги трансформираме в осъвременяване на ико-

номиката, в замяна на неефективните, изостанали работни места с масова възможност да се занимаваме с интензивен и високотехнологичен труд с достойно заплащане.

Защо се случи това? Така и не беше намерен баланс между държавата, участието й в икономическия живот и частната инициатива. В този смисъл създаването на Стабилизационния фонд беше единственото възможно разумно решение. Още повече че в кризисно време, както се оказва, средствата, събрани в двата му наследника (Резервния фонд и Фонда за национално благосъстояние), станаха спасителна възглавница за безопасност.

Но, както отбелязва правителството, "сега за излизането от кризата и осигуряването на дългосрочно устойчиво развитие на Русия й е необходимо да открие вътрешни източници за растеж". А с тази цел "приоритетът на опора в развитието на икономиката ще бъде осигурен за частната инициатива и при кризисни условия". По този начин правителството еднозначно избра лоста, с чиято помощ ще се развие страната.

При това под търсени вътрешни източници за растеж аз разбирам не само откриването на някакви частни и държавни инвестиции. Искан да подчертая, че тези пари ще се появят и ще донесат полза (има все пак и други варианти - изтеглянето на капиталите извън страната, кражби в края на краищата) само тогава, когато например "правителството престане да влага парите на данъкоплатците за запазване на неефективните производства". Наистина златни думи. За пръв път от доста време в официален политически документ се говори на практика за отговорността на държавата пред данъкоплатците (гражданите и бизнеса).

Това може да означава само едно: създаването на още една (каквато днес още нямаме) институция на пазарната икономика - постоянно свещено на плановите на държавата с обществено мнение и гражданското общество със задължителното използване на принципа за "обратна връзка". Тя не бива да се свежда само до телевизионното общуване "отгоре надолу", а трябва да се изгражда като равноправен, открит и затова често неприветен диалог на властта с най-разнообразни партньори. Например с предприемаческата общност, която има немалко претенции към

държавната политика и в същото време безброй идеи, чиято реализация би могла да помогне да освободи вътрешен потенциал за растеж.

Още един източник на импулси, без които не можем да се подготвим за следкризисния живот - състоянието на човешкия потенциал. Преди няколко месеца, когато кризата тепърва преминаваше в открит фаза, правителството насочи основните си усилия (заедно със стотици милиарди рубли) към такива, без съмнение, важни неща, като спасяване на банковата система и задържането на курса на рублата. Но сега надделява все пак разбирането, че най-перспективният обект за инвестиции е човекът. Но това трябва да се разбира не само като задържане на вече постигнатото в образованието, здравеопазването, социалното осигуряване. Трябва да се върви по вектор, противоположен на развитието на кризата: БВП пада, а ние влагаме за социални нужди дори още повече пари, отколкото преди!

Но такъв, не се страхувам да кажа, революционен подход изисква и други подходи към социалната политика.

Първо, трябва да имаме кураж да вземем пари от онези бюджетни разходи, които доскоро изглеждаха неприкосновени: държавните инвестиции,

отбраната и накрая издръжката на държавния апарат. В проекта на преразгледания федерален бюджет за 2009 г. тази тенденция може да се види.

Но и това не е достатъчно. Необходимо е наистина да се започнат споменатите в програмата институционални социални реформи. Така в сферата на здравеопазването, където кризата разкрива безброй много нови проблеми, а в същото време нивото на благосъстоянието се понижава, трябва да погледнем истината в очите. И да разберем, че средносрочната перспектива на руското здравеопазване е в създаването на обществен (бюджетен) модел, който да се допълва от достъпна и опекуваност от държавата система за доброволно медицинско застраховане.

Колкото до образованието, кризата дава щастливата възможност (след като не го направихме по-рано) да въведем там елементарен ред. Според признанието на министъра на образованието и науката Андрей Фурсенко от 3000 вуза 2000 трябва да бъдат закрити, защото не дават реално висше образование. Вместо това трябва да се укрепва системата на началното и особено средното професионално образование. Това е много важно, тъй като неизбежната структурна перестройка на икономиката вече започна да освобож-

дава стотици хиляди (ако не и милиони) хора, които нямат необходимата квалификация, за да си намерят високоплатено място на пазара на труда.

И последното, но най-важното.

В историята ни, в това число близката, имаме безброй примери, когато дори и най-правилните документи завършваха живота си в момента на публикуването им. Именно затова е правилно, че правителството призова Програмата за антикризисните мерки за 2009 г. да бъдат подложени на широко обсъждане. Но и това не е достатъчно. Трябва да се създаде специален институт, формална площадка, на която този документ да бъде не само обсъден, но и постоянно наблюдаван от гледна точка на конкретната му реализация. Тази "кръгла маса" би могла да включва освен авторите на програмата и представители на експертното общество, на бизнеса, на творческата интелигенция, на медиите. Препоръките им биха могли регулярно да се дават и на правителството, и на президента. Струва ми се, че тогава шансовете за реализиране на залегналите в програмата принципи ще са много по-големи. Това е жизненоважно за Русия, на която й предстоят не леки времена на излизане от системната криза, в която тя попада.

Белите храмове на Белград

Филип Филип
Български
национален съвет
за мир

“Катедрален храм - целия в бял мрамор” - изпращам SMS в 22:34:41 местно време на 23 март 2009 от Белград на едно красиво момиче в София, гледайки най-големия православен храм на Балканите “Свети Сава”. Изпълнен съм с възхищение, но продължавам да нося в себе си и впечатленията от първия ден от международната конференция “Агресията на НАТО - десет години по-късно”, Белград 23-24 март 2009. Организатор е Белградският форум за свят на равноправието.

Заседанията се ръководят от бившия външен министър на Югославия Живадин Иованович. Присъстват близо 40 делегации от всички континенти на света с изключение на Австралия. Приветствие произнася сръбският заместник министър-председател Ивица Дачич. Присъстват и трима министри от Социалистическата партия на Сърбия. Тук са известни личности като Рамзи Кларк, Ираклис Чавдаридис, Мария Гомес, Алека Папарига и много други.

В първия ден от конференцията българският представител Велко Вълканов взривява залата. В своята реч професорът по конституционно право обосновава защитата тезата за нелегитимността на Хагския трибунал за бивша Югославия и необходимостта от неговото ликвидиране. Той призовава Русия да не допусне Съветът за сигурност да продължи мандата на тази юридически и морална аномалия, каквато е Хагският трибунал. Завършвайки своята реч*, проф. Вълканов, дълбоко развълнуван, произнася следните думи:

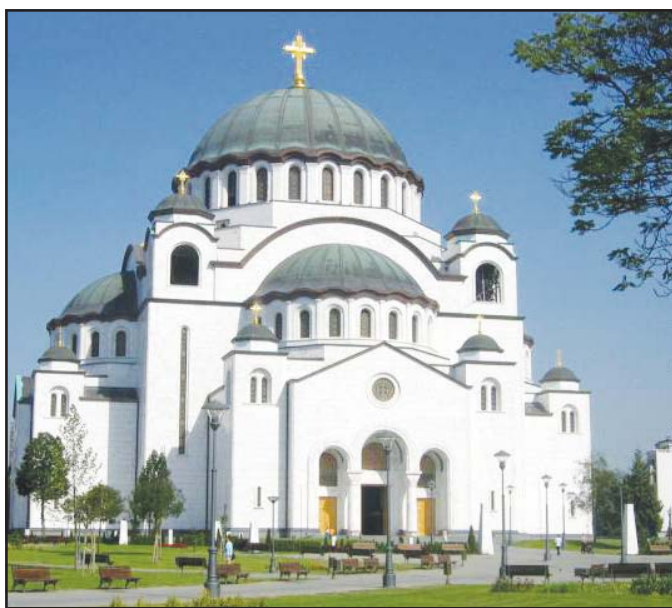
“Изправен съм пред мъчителната необходимост да призная, че и моята страна, България, участва в престъпната война срещу Сърбия. Българското правителство, оглавявано тогава от Иван Костов, предостави въздушното ни пространство на натовските самолети, за да бъдат те улеснени в наансянето на своите бомбени и ракетни удари срещу сръбските села и градове. Срамувам се за този акт на тогавашното българско правителство”.

“Откога се заглеждаш по храмове? Жени няма ли по пътя” - получавам SMS в 22:40:13 като отговор на изпратеното от мен съобщение. Около мен наистина тече река от красиви сръбски момчета и момичета, но моите мисли са от другата страна на границата.

След края на втория ден от конференцията автобуси ни отвеждат на площада на Републиката. Участваме в масов митинг, организиран по повод десетата годишнина от агресията на НАТО срещу Югославия. Пло-

щадът е злят от младежи със знамена, плакати, транспаранти и разноцветни фоеверки. На огромната трибуна от метални конструкции се качват много от чуждестранните делегати. Тук са и някои от героите на войната.

Този път от трибуна да не изпращам SMS, а направо набирам телефона. “Какъв е този шум около теб?” - звучи гласът на мургавото момиче от София. “Липсваш ми, но тук е наистина много красиво. Това, което правят пред очите ми младежите на Белград, ме кара да се чувствам съпричастен към славянството и православията...”. “По гласа ти си личи, че си много развълнуван, а ти дори не си изцяло славянин и даже не си и

Храмът “Свети Сава”

кръстен, а съм сигурна, че в очите ти напират сълзи... добре, добре, обади се по-късно, когато ще бъде по-спокойно...”.

Говори генерал Ивашов - същият, които преди десет години доказа, че и сам воинът е воин. Без да пита никого, начело на малък батальон извърши десант на летището в Прищина. Едва след руския десант агресорите биват допуснати до аеродрума.

Над Белград ехти “Сърбие и Русие!”. Последователно говорят депутатите - богатири от руската Дума Сергей Бабурин и Константин Казаков. “Косово е Сърбия и Сърбия е Косово”, “Братя и сестри!, мъ! есче върнемся” - заявяват искрено развълнуваните оратори, забравили задължителния за професионалните политици дипломатически тон. За първи път от войната насам официална Русия назовава имената на политиките, предали сръбската кауза. Говори председателят на млада Русия. Говорят представители и на другите чуждестранни делегации, включител-

но и на България - Велко Вълканов. Говорят и двама сръбски герои от войната, единият от които полицаи в инвалидна количка, загубил краката си при бомбардировките.

Внезапно към митинга се втурват групи от неофашисти с бръснати глави. Започват да чупят столовете на близките кафенета. Полицията реагира светкавично. Неофашистите са изтласкани към страничните улици - няколко души са арестувани.

В третия ден от посещенията ни в града на белите храмове се отправяме към Пожаревац. Цветя на гроба на Милошевич. Тук е затворен и Драголюб Миланович - директор на телевизията по време на войната. Бил е предупреден за нападение срещу телевизията, но отказва евакуацията и спирането на предаванията. След бомбардировките в сградата има убити. Министерството на правосъдието не дава разрешение на проф. Велко Вълканов да го посети в затвора. Грамотата, предназначена за директора-затворник, е връчена на съпругата му. Тя обяснява как мъжът ѝ вече седма година е затворен, без да е извършил престъпление.

От Пожаревац заедно с нашия преводач Матея Андонов се отправяме към Ниш. Там ни очаква човекът, които три дена неуморно се грижи за нашето успешно пребиваване в Сърбия. Това е Владан Пешич - млад професор в Нишкия универ-

ситет, който е и лидер на Сръбската социалистическа партия в града и областта. В елегантен костюм Пешич ни посреща и ни съобщава, че проф. Вълканов е поканен да говори пред Нишката телевизия. Разговорът с атрактивната телевизионерка Милена е записан, за да бъде излъчен на следния ден.

Часть е 21. Неуморният проф. Пешич със собствения си автомобил ни отвежда в Пирот, където негови приятели са ни подготвили приятна изненада - типична сръбска трапеза, от която човек трудно може да се отдели. Времето напредва. Към 23.15 часа друг приятел на проф. Пешич ни качва на своя автомобил, за да ни откара до София. И не просто до София, а до вратите на нашите жилища.

Наистина, не само в града на белите храмове, но и в другите сръбски градове имаме искрени и верни приятели.

*Тази реч ще публикуваме на 31 март (вторник).

ДАТАТА

1776 - в Москва е открит БОЛШОЙ ТЕАТЪР, след като на този ден московският прокурор и меценат Пьотр Урусов и английският му партньор Михаил Медокс получават разрешение да поддържат трупа и да организират всякакъв род театрални представления. Първата сграда, построена от Урусов, изгаря още преди да е открита, а през 1780-а Медокс построява на ъгъла на “Петровка” първия професионален театър - Петровският театър, открит на 30.XII.1780 г. Но и той изгаря през 1805-а, а новото възкръсване е на 18 януари 1825 г., когато отваря врати Большой Петровският театър. Следва нов пожар през 1853-а, който унищожава вътрешните помещения, и откриването на обновената сграда през август 1856 г.

1859 - Драган ЦАНКОВ (1828-1911) започва да издава в Цариград в. “България. Вестник за българските интереси”, излизал до април 1863-а, като негови сътрудници са Петко Р. Славейков, Тодор Икономов, Георги Миркович, Стефан Изворски, Христо Вакуфов и др.

1887 - в Копривница се ражда големият български поет Димчо ДЕБЕЛЯНОВ (1887-1916). Пише първите си стихове като ученик в мъжката гимназия “Александр I” в Пловдив, а първите му творби са публикувани в София през 1906-а в сп. “Съвременност”. През 1907-а се записва в юридическия факултет, а през следваща - литература в Историко-филологическия факултет, като следва само две години. Работи като пресметач в Централната метеорологична станция, стенограф в Народно събрание и в Софийската община. Пише репортажи за в. “Ден” и в. “Балканска трибуна”, сътрудничи на “Българска сбирка”, “Съвременник”, “Нов път”, “Оса” и много други, като печата сатиричните си творби с псевдонимите Аз, Амер, Тафт, Султанбей и др. Влиза в армията през октомври 1912-а и участва в Балканската война (1912-1913), след което изкарва Школата за запасни офицери в Княжево. По време на Първата световна война отива на фронта като доброволец, командва рота и зажива на 2 октомври с.г. около 10 часа сутринта в бой близо до Демир Хисар. Гленните му останки са пренесени в родната Копривница през 1931 г.

1928 - във Варшава, Полша, се ражда американският политолог Збигнев БЖЕЖИНСКИ. Той е син на дипломат и израства в Канада, а от 1958 г. е американски гражданин. Един от най-влиятелните гласове в американската политика по време на студената война, той препоръчва като съветник на президента Картер (1977-1981) твърд курс спрямо СССР. Професор по международни отношения на Харвардския и Колумбийския университет и по американска външна политика в “Джонс Хопкинс”.

1939 - гражданската война в Испания завършва с превземането на Мадрид от войска под командването на генералисимус Франциско Франко (1892-1975). С края на Втората световна война Франко и Испания са принудени да изстрадат икономическите последици от изолацията, която им е наложена от други държави като Великобритания и САЩ. Тази ситуация частично приключва, когато САЩ разширяват търговските си връзки с Европа и сключват военен съюз с Испания заради стратегическото положение на страната по време на студената война. Това историческо обвързване започва с посещението на американския президент Дуайт Айзенхауер през 1953 г. Франко умира на 20 ноември 1975 г.,

1943 - в Беърли хилс, щата Калифорния, умира великият руски композитор, пианист и диригент Сергей РАХМАНИНОВ (1873-1943). От 1904 до 1906 г. е диригент на Большой театър, а от 1918 г. живее в САЩ. Един от най-известните му опери са четириете концерт за пиано и оркестър, оперите “Алчания рицар”, “Алеко” и др. Погребан е в руското гробище в Кенсико, недалеч от Ню Йорк.

1994 - започват протестите на вестникари и журналисти от частните радиостанции против Закона за добавена стойност. До 31 март големите всекидневници у нас не излизат.

2005 - силно земетресение с епицентър край остров Суматра, с магнитуд 8,7 по скалата на Рихтер, поражда Индонезия и Сингапур. Тръсът е на 23 км под повърхността на земята, а епицентърът му е на около 142 км югозападно от Бенжулу. Тръсът продължава около две минути. Заживат около 2000 души.

НАДЯ АНТОНОВА:

Законът за конфликт на интереси не разклаща институциите

Няма полза от подозрителност, казва депутатката от Коалиция за България

■ Какво наложи Законът за конфликт на интереси да се гласува двата пъти?

- В стремежа си да направим съвършен закон, да обхванем всички възможни случаи на конфликти на интереси и да ги предотвратим изпаднахме в крайност. От добри намерения сбъркахме със съдържанието на закона, който е твърде рестриктивен. Всяко нещо трябва да се прави с мяра и с разум, тъй като в противен случай законът се превръща в своето отрицание. Когато започна да действа, се оказа, че всъщност той в много отношения не е работещ, тъй като и най-добросъвестният гражданин, ако желае да спазва закона, не би могъл да го направи. Действащият закон ни кара да декларираме не само реален конфликт на интереси, а и предполагаем. Това просто е абсурд. За да се обезпечи точното приложение на закона, в изменението му се предлага да се декларира реален конфликт на интереси. Например в действащия закон всички държавни, общински служители, с изключение на тези, които изпълняват технически функции - чистачи, шофьори, само те не подават декларации. А конфликт на интереси ли е например, ако единият съпруг е общински съветник, а другият - лекар в общинска болница?

■ По дължностна характеристика ли ще се декларират евентуалните "конфликтни интереси"?

- Важно е да се види по дължостната характеристика какви функции изпълнява определен човек, за да се преценява конкретно. Ако в нея се включват разпоредителство, контрол, управление, без съмнение трябва да декларира конфликт на интереси.

■ Има ли рестриктивен елемент в този закон, т.е. всички декларират конфликт на интереси, но няма рестрикция?

- Кой на кого е приятел и поради приятелството си е извършил определено действие, е недоказуемо. Законът санкционира реален конфликт на интереси. Да вземем този пример, когато кмет на общината и съпругата му - главен счетоводител, са в една администрация, това е един очевиден конфликт на интереси, който трябва да се отстрани. Много е важно да се знае, че Законът за конфликт на интереси не е призван да дестабилизира институциите - държавната и общинската администрация е от хора, които са обучени, влагани са държавни и общински пари в тяхната квалификация, хора с опит, с умения, и волята на закона не е да обезкървява администрацията откъм кадрите. Целта на закона е добро управление, а не уволняване на стойностните кадри, не дестабилизация на институциите.

■ Семействеността конфликт на интереси ли е?

- Семейственост означава конфликт на интереси и корупция. Например главният юрист-консулт участва в комисията по обществени поръчки и там се явява, да речем, и фирмата на съпругата му.

■ Обществото е изключително чувствително към темата зам.-министри, членове на бордове на държавни предприятия.

- В действащия закон се забранява получаването на възнаграждения, т.е. зам.-министри и други високопоставени държавни служители могат да участват в съвета на директорите в т.нар. бордове, без да получават възнаграждения. Става дума за държавни търговски дружества - как би могла държавата да упражнява своите права в съот-

НАДЯ АНТОНОВА е родена във Видин. По професия е юрист. Депутат е от Коалиция за България в 40-ото народно събрание. Член е на комисииите по правни въпроси и по бюджет и финанси в парламента.

ветното търговско дружество без свои представители? Кой би трябвало да представлява държавата в тези конкретни дружества, тъй като министърът е обикновено принципалът? Е, питам аз, кой би изпълнявал най-добре волята на принципала, т.е. държавната политика? Кой, ако не държавен служител?

■ Но съвместяването на две държавни заплати дали е морално?

- Някой склонен ли е да поема отговорности без пари? То и не бива да става. Ако един способен високопоставен държавен чиновник участва в борд без възнаграждение, у мен се поражда основателният въпрос защо го прави. И щом като няма официално възнаграждение, значи получава някакво друго отнякъде, иначе да работиш без пари... Затова на мен ми се струва, че макар и зам.-министри, макар и високопоставени държавни служители, могат да участват в бордове, за да прокарат и изпълняват държавната политика, която принципалът, съответният министър, и правителството имат намерение да осъществят, и да получават възнаграждение за труда и отговорността, която поемат. Но да има регулация.

■ Не е ли в повече даването на лична информация, тъй като всички служители, които имат някакви контролни функции в държавата, "се разголят" пред обществото?

- Да, мисля, че законът е в известна степен пресилен. Не намирам за смислено например да се декларират кредити, особено от кредитни институции, защото всеки българин има кредит.

■ Какво очаквате от прилагането на закона? Ще се стигне ли до лов на вещици?

- Никак не е изключено, защото си познаваме манталитета. Но този, който се опитва да наклевети другия, да го злепостави, да му навреди, като примерно посочи, че е в конфликт на интереси, ако такъв не се докаже, носи своята отговорност по общото законодателство - и наказателна отговорност.

■ По Наказателния кодекс?

- Да, и за клевета, ако е причинил вреди - имуществени или неимуществени.

ЕЛЕОНОРА НИКОЛОВА:

Личната изгода остава в гардероба

Недопустимо е, когато се разпореждаш с обществени блага в лична полза, казва независимата депутатка

■ Какво спечелихме в старанието да имаме Закон за конфликт на интереси?

- Аз мисля, че много дълго време България нямаше ясна позиция по това необходима ли е регулация в тази посока или не. Вие си спомнете, че от края на ноември 2005 година заедно с Филип Димитров, Ася Михайлова и Ясен Попвасилев внесохме един законопроект за конфликт на интересите, който между другото беше доста кратък и доста ефективен. Той даваше регулация само когато длъжностните лица на висока позиция се разпореждат с имущество, което им е поверено чрез обществени поръчки и конкурси. И за тях според нашия законопроект се създава ограничение, докато заемат тези позиции. Това беше и за да не може техни близки лица да участват в процеса и да кандидатстват за обществена поръчка, както и да създават фирми, да не увеличават собственост, защото се приема эле и става въпрос наистина за конфликт на интереси. Всъщност много дълго време управляващата коалиция не вземаше отношение по този въпрос, защото не смяташе, че е необходимо. Нещата се промениха драстично след случая "Батко-Братко" и знаете "кървавото писмо на Майкъл Лий", спирането на европейските средства по ФАР и СА-ПАРД. Така конфликтът на интереси беше взет на въоръжение в много министерства и на високи позиции и трябваше да се регулират нещата.

■ Вашата оценка на сега предлагания закон.

- Законът е добър, защото има философията на регулацията във всички водещи държави. Що се отнася до определеното на конфликт на интереси, на частен интерес, за облага, той ги кодифицира, защото обхваща 25 категории лица, практически абсолютно всички лица, които са на високи позиции в държавата, в това число президент и вицепрезидент, съдебна и местна власт, и като всеки кодифициращ закон, направен набързо, той имаше слабости, които да се отстранят, за да стане той наистина работещ и да не събужда повече негатив, отколкото положително отношение.

■ Ще успее ли законът да попречи отпукнатата нататък на корупционните схеми?

- Само със закон не могат да се променят нещата. Тук имаме нова философия. Законът е добра основа, той регулира материята практически в ясни и категорични определения. Но за да стане философия и да се прилага стриктно и точно, трябва промяна и в мисленето на хората. Ние имахме едно безогледно навлизане във властта с цел извличане на лична облага. Ако се огледаме, около нас навсякъде хора работят в явен конфликт на интереси. Съвсем ясно е, че трябва да се промени съзнанието, че ще има тежък остър сблъсък на интереса на лица на високи позиции по отношение на заявители материал, който трябва да се разгледа, но все пак това е начало.

■ Един политик преди години обяви, че всички в България сме роднини.

- Аз искам да стане ясно, че законът не бива да плаши хората. Ясно е казано, че конфликт на интереси има, когато се разпореждаш с обществено благо не съобразно правилата и закона, а съобразно личния си джоб или джоба на твой близък роднина. Това е същностен елемент на закона и когато ти осъзнаеш, че в службата трябва да приемеш правила и докато заемаш тази служба личният ти интерес трябва да е прибран дълбоко в гардероба, тогава нещата са добре. Има много почтени хора, които работят по този

ЕЛЕОНОРА НИКОЛОВА е родена в Русе. Завършила е специалност право. Работила е като окръжен съдия, била е и кмет на Русе от квотата на СДС. Депутат в 40-ото народно събрание от ОДС. В момента е заместник-председател на Единна народна партия. Вече е независим депутат и член на парламентарните комисии за борба с корупцията и по правните въпроси.

начин, но в общия куп се казва, че всички са маскири. Аз смятам, че по този начин може да се подкрепят хората на високи позиции, които имат морал и спазват правилата. Тези хора ще изпъкнат в обществото. А останалите, които нарушават тези правила, които се облагодетелстват от държавното имущество, ще бъдат порицани. Най-тежкото приложение на закона е, че може да бъдеш отстранен от поста, който заемаш, да платиш висока глоба. А ние възстановихме текста, в който се казва, че при укрит конфликт на интереси се отнема и трудовото възнаграждение за периода на укрития конфликт на интереси.

■ Заплахата ли ще стане превенция срещу сблъскването на личния и обществен интерес?

- Такова е и заглавието на закона - Закон за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. С удариение върху предотвратяване. Ако едно лице се съмнява, че може да навлезе в територията на подобен конфликт, то може да попита съответната комисия и да получи такова тълкувание на казуса, че да бъде спокоен за себе си и за хората, които ръководи, че е чист и не в ситуация на конфликт на интереси.

■ Какво ще стане с явлението министри да участват в директорски бордове?

- По принцип няма нищо лошо, ако участваш в борд като си държавен служител. По същество няма конфликт. Държавен служител охранява държавен интерес. Тук въпросът е от друго морално естество - редно ли е като си държавен служител с висока заплата да получаваш още една висока заплата и за този по същество служебен ангажимент. Това е морален въпрос на всички управляващи, не и на законодателната, защото народните представители не участват в бордове. Затова този въпрос остава открит и чисто морален.

ИНТЕРВЮТАТА ВЗЕ
МИЛЕНА НИКОЛОВА

Пословичната българска завист

„Златната среда” на коридорите на властта

ТАНЯ ЙОВЕВА

Министерството на държавната администрация реши в края на своя мандат да организира централизиран конкурс за лица с трайни увреждания. Малко закъсняла инициатива, но както казва народът: “По-добре късно, отколкото никога”. След като 90 на сто от тази група хора са без работа, и това е нещо. Питам се обаче, колко души от цялата страна ще се явят на изпит? Хората трябва да отговорят в теста на 60 въпроса. Кандидатите за конкурса трябва да са запознати добре с нормативните документи на административната дейност, с историята на законодателството на Европа и още какво ли не. Има и друго, което буди тревога. Спечелилите конкурса в шестте големи града в страната ще бъдат включени в националната база данни на Министерството на държавната администрация. Няма съмнение, че трябва да има конкурси за работа в държавната администрация, още повече, че инвалидите са като всички останали и за да могат да работят, трябва да бъдат конкурентоспособни на пазара на труда. Но как ви се струва - ще могат ли 1600 души да бъдат наети на работа?

Неотдавна ми се обади управител на фирма за преводи и искаше да му намеря хора с трайни увреждания, които могат да преведат на различни езици. Не че няма такива хора, но те никъ-

де не са регистрирани и трудно може човек да ги открие точно когато му трябва. Дори и министерството на труда не е могло “да му подаде” необходимите данни. Той останал изненадан. В продължение на много години назначавях хора на работа във фондацията. Това е възможно благодарение на мерките и програмите, предначинани за хората с трайни увреждания. За съжаление много от тях смятат, че тези пари ги дава държавата и затова нямат стимул за работа. Назначавях тези хора,

да се концентрират и затова трябва да си винаги до тях и да им казваш какво да правят. Това вече ме умори. Нямам необходимата издръжливост, трудно е да се работи с тези хора, но някои от тях живеят с мисълта, че държавата им е длъжна. Повечето работодатели се оплакват в бюрата по труда от нежеланието на хората да работят. Има и такива, които се втурват да наемат хора с увреждания и след това се разочароват. В различните ведомства има назначени хора с уврежда-

властта, не бива да бъдеш нито много инициативен, нито много пасивен. Най-добре е да бъдеш в златната среда, да показваш на какво си способен и да работиш повече за другите. Това понякога води до пословицната българска завист. Аз бях първата жена, назначена за секретар на Националния съвет по рехабилитация към Министерския съвет. За мен решиха да се погрижат представителите от правителството на Великобритания, но не им се даде възможност, отново поради завист. Те бяха решили да ми обзаведа кабинет и да ми създадат всички необходими условия да работя пълноценно. За съжаление не се намериха сили и желание от страна на политическия кабинет на Министерството на труда и социалната политика да покаже, че и ние в България можем да обрещаме заслужено внимание на хората с увреждания. Напуснах министерството с достойнство, решена да работя за хората като мен и да им помагам да преодоляваме заедно трудностите.

Аз съм непоправим оптимист. Много често съм била на ръба на пропадта, но не съм се отказвала да се боря за своята кауза, за обучението и професионалната реализация на деца и жени с увредено здраве. Разчитала съм само на външни донори. У нас трудно може човек да спечели проект, защото трябва да имаш близки в оценяващите комисии, от които зависи защитаването на проекта. Апропо - вече десет години приемам хората у дома си...

Бившият министър Минчо Коралски проверява дали хора с увреждания имат подходящ достъп до учреждения

водена от желанието да им създам самочувствие, да ги извадя от домовете им, но невинаги резултатите от работата бяха добри. Дори назначавях хора с психични проблеми и не се страхувах от тях. Те не са в състояние

ния, но на повечето от тях не им се доверяват и те от своя страна страдат, че не им се възлага работа. Има случаи, в които те се оказват неподходящи за дадената длъжност. Аз от опит знам, че когато си в коридорите на

Справедливост за България

ЛИЛИЯ ТОМОВА

Държавните органи у нас не работят достатъчно прозрачно, а и администрацията не функционира добре, констатира омбудсманът Гиньо Ганев в годишния си доклад с поетичното название “Справедливостта е душата на добрата администрация”. Не че не си го знаем, но е друго да го чуем и от народния ни закрильник. Защото точно това е омбудсманът - има го в Северна и Южна Америка, в Азия и в Европа, а за чест на българското гражданско общество институцията у нас беше конструирана именно по негова инициатива. Вярно, в Швеция омбудсман има чак от... 1713 г., (когато е кралски), а от 1819 г. - вече и парламентарен посредник, с неотменна задача да приема оплакванията и молбите на народонаселението им.

Те у нас са много, молбите и оплакванията - от нарушаване на пациентските ни права, от липса на равен достъп до медицинска помощ, от монопола на топлофикацията, на ВиК, на електроразпределението. И кой знае от колко още неща, щом до вчера жалбите са цифром и словом 9441. Ако е факт, че по 87 на сто от тях проверките са приключили с разрешаване на спора или със съвет, както пише в доклада, добре. Но много често се признава, че хем дейността на администрацията са законни, хем “не е постигнато справедливо решение” за гражданите. Е, какво, да си припомним недоброяжелателния съвет на недобронамерени хора: “Оплачи се на арменския поп!” ли? Или да подсетим институцията на наистина многоуважавания Гиньо Ганев, “човекът-парламент”, както повечето от нас продължават да го наричат, че е в правото си да уведомява и органите на прокуратурата за извършени престъпления? Тогава и той няма да се чувства като “арменски поп”, и ние ще

сме с повече надежди за справедливост, а и обществото ни ще е по-здрово. И, дай Боже, по-добре контролирано. Вярвате ли, че може да се случи у нас? Аз - да. Защото справедливостта е душа не само на добрата администрация. А и на всичко, с което свързваме и труд, и мечти, за нас и за децата ни - за по-справедлива България.

Вестникът на БЪЛГАРКАТА! Каталожен № 136

Истинската жена чете истински вестник!

Вестник за Жената

Всеки понеделник в 48 страници!

В новия брой четете:

Светът има нужда от любов. Мариета Бертоли, съпругата на легендарния създател на филхармония “Пионер” Влади Симеонов, за музиката като съдба

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списан от читателите. **В 8 страници!**

Родна летопис. Почакай, аго, да се приготвя!...

Ловни полета. Американски вълчета налитат на нашенски агнета

Под полата на историята. Червени рози за крадлата г-жа Радославова

Римляните. Историята на император Андриан и неговият възлюбен Антиной

Семки, занимавки... Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тефтер. Вкусотии с целина

Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

ТОЧКАТА НАД И-то

Само с харизма не става

ИВО АТАНАСОВ

Не съм сред онези, които хвалят за щяло и не щяло премиера Станишев. Но справедливостта изисква да припомним, че той спечели диспута с Бойко Борисов. В политически план борбата на интерпретациите на случилото се в студиото е не по-малка от самото случило се. Сигурно затова мнозина се опитаха да внушат, че резултатът от двубоя е ако не победа за столичния кмет, то най-малкото равен. Тези пишман класьори бяха опровергани от самия Борисов, който заяви, че повече няма да участва в дискусии със Станишев. Отказът му е пропит не само от осъзнаване на сегашната загуба, но и от опасение за нейното клониране в бъдеще.

За няколко години начело на изпълнителната власт Сергей е напреднал много. Изглеждаше подготвен и убедителен. Не като ученик, научил урока си наизуст, а като човек, възприел като своя съдбата не само на управляващите, но и на управляваните. Тази загриженост като че ли е най-новиият щрих в публичното му поведение, съчетаващ се удачно с видимата и досега отговорност. Умерен и балансиран, Станишев дори бе успял да елиминира оная усмивчица в двата ъгъла на устните си, която голяма част от публиката без никакво съмнение не харесва.

Някои от червените екип обаче не бяха на нивото на премиера, което обезсили впечатлението за пълна победа. Да се търси ренесанс на останалата поне два мандата назад конфронтация е непродуктивно. Провокативното поведение и изострянето на ситуацията е по-обяснимо, а и може да е по-успешно за представителите на опозицията. За властта е по-удачно да се довери на експертната, а не на политическата реторика. Убедеността в собствената правота е задължителна, но тя не трябва да се изражда в прекалено самочувствие и даже в надменност, в подценяване на опонента и дори в неговото подиграване и окаратуряване. Зрителите сами могат да преценят на чия страна е превъзходството. Изричното му демонстриране е не само излишно, но и опасно. Аудиторията винаги ще оцени повече съдържанието, отколкото самодоволството.

Бойко Борисов сякаш за пръв път се увери, че морето не е до колена. Или за пръв път му пролича. А може би - и едното, и другото. Това направи възможно най-важното в този диспут - нахвърляването на Бойковата харизма. До този момент не просто безспорна, но и с най-високи стойности, тя бе пробита и започна да издиша. Видя се, че и той е като другите. И още по-зле - видя се, че не е като другите, но вече не в добрия смисъл. Столичният кмет не бе в състояние да опонира що-годе равностойно. Лицето му на моменти издаваше безпомощност и дори съжаление, че е приел поканата на премиера.

И тук стигаме до свързващия въпрос за баланса между харизма и експертност. В БСП напоследък се надценява второто. Челните зони на различни листи се пълнят със специалисти, които обаче не могат да разгърнат своя потенциал, тъй като няма кой да гласува за тях. Забравя се, че политиката е преди всичко изборно поприще. Може да си суперексперт, но ако не напълниш урните с бюлетини, подготовката ти отива нахалост.

В някои страни по-важното е да си избираем. Благодарение на този възглед Роналд Рейгън стана президент на САЩ, а Арнолд Шварценегер - губернатор на Калифорния. Експертите в Америка са в екипите, а не на изборни позиции. Това не само предпазва от сривове управлението с подобни екзотични личности начело, но и носи немалко успехи.

Тъкмо това липсваше на Бойко Борисов. Специалистите, на които разчиташе в студиото, го подведоха. Това е напълно разбираемо и дори другояче няма как да бъде. При социализма почти всичко кадърно бе достигнало прилично ниво на реализация. Първата вълна неуспели мераклии намери себеосъществяване при управлението на СДС. Втората зае позиции при НДСВ. За ГЕРБ останаха онези, които 20 години не бяха потърсени от никого. Те, естествено, не са върхът на сладоледа.

Харизмата на Бойко Борисов, макар и вече пробита, може да доведе ГЕРБ до победа в изборите. Но отсега се вижда, че управлението му ще се задъхва от проблеми. Защото само харизма не стига.

Други текстове от автора в:
www.ivoatanasov.info

Кризата от синдикалната камбанария

Становище на КТ „Подкрепа“ оспорва мерки на правителството на принципа: седем пъти мери, един път режи

ЕВА КОСТОВА

Отново българското правителство е изпаднало в опасен оптимизъм. За него думата криза е „табу“. Във всички развити страни правителствата и водещи икономисти правят антикризисни стратегии, само ние в България правим План за икономическа стабилност и напредък. Това се казва в становище на КТ „Подкрепа“, скрепено с подписа на президента д-р Константин Тренчев, което съдържа анализ и конкретни мерки за излизане от кризата, видяни от синдикалната камбанария. Иначе с горното твърдение не всеки ще се съгласи, защото правителството прави и ще продължава да прави възможното кризата да ни подмине

максимално по-безболезнено

За периода януари-декември 2008 г. по текущата и капиталова сметка има дефицит от 8001,1 милиона евро или 23,5% от БВП за 2008 г. при дефицит от 20,6% от БВП или 5947,2 милиона евро за същия период на 2007 г., сочат данни на синдикалните експерти. България е страна с отворена икономическа криза и ако нашите контрагенти са в рецесия, то тя ще дойде и при нас, т.е. твърдението, че кризата не ни засяга и ще спечелим от нея, са твърде опасни и рисковани. Това свое твърдение от „Подкрепа“ защитава с нужните аргументи: рецесията във външноикономическите ни партньори от САЩ и ЕС; безработицата ще лиши от възможността гражданите да обслужват ипотечните и потребителските си кредити и задушаване на реалния сектор чрез спиране потока от ресурс за развитие; намаляване на притока на преки чужди инвестиции и др. Синдикалистите се опитват да погледнат нещата обаче с очите на работещите българи, които са призвани да произведат брутният вътрешен продукт. На фона от опасения за 15 на сто безработица, вместо планираните 7% и задълбочаваща се рецесия в реалния сектор поради липса на договори и поръчки. По

приоритетните политики

от „Подкрепа“ виждат запазване на финансовата стабилност като взаимосвързана с икономическата и не на последно място - със социалната. Тук е мястото да припомним, че планът „Станишев“ предвижда допълнителни мерки за уязвимите и неравнопоставените групи в размер на 9 милиарда лева, като обезщетението за безработица е в рамките на 120 лв. минимално и 240 лв. максимално, като за 2009 г. за първата половина от периода се изплащат 2/3 от него, а за втората половина от периода 1/3. От „Подкрепа“ обаче подчертават, че именно за 2009 г. правителството намали срока за изплащане от 12 на 6 месеца или 50%. Такава мярка би била стимулираща за активно търсене на работа в период на подем на икономиката, но в период на криза тя е убийствена за пазара на труда, където ежесмесечно безработицата расте скокообразно без надежда за намиране на работно място, от една страна, а от друга - нещата се влошават поради връщането на голяма маса от работещите в други държави от ЕС, дължащо се на общата рецесия, изтъкват синдикалистите. И допълват, че ниското равнище на минималната работна заплата, която определя обезщетенията и крат-

кия срок, за който те се получават, ще създадат

големи затруднения на домакинствата

не само по изплащането на кредитите, но и по изхранването и ежесмесечните режийни разноски на фона на необосновано високите цени на енергоносителите.

Подкрепата и грижата за семейства с деца е определена за първостепенен приоритет в плана на правителството, разходите се увеличават с 95 милиона лв. Прагът за достъп до семейни помощи е увеличен от 300 лв. на 350 лв. В условия на демографски срив и икономическа криза заделените 95 милиона са нищожен ресурс за подкрепа на децата, а ниският праг на достъп ще лиши 60% от домакинствата от каквато и да е помощ в тази насока, оспорват от КТ „Подкрепа“. Т. нар. ангажираност към хората с увреждания също е мимикрия със заделените 142 милиона лева, допълват оттам. На фона на цените на енергоносителите и тяхното непрекъснато повишаване, заделените 110 милиона лева за помощ за отопление обрича на ледена зима хората с ниски доходи. От 1 януари т.г. минималната пенсия се увеличи с 10 на сто и с увеличението от 1 юли ще достигне 137 лв. Това на практика означава

30 хляба, 30 кофички кисело мляко

платена студена вода и част от електроенергията, са изчислили синдикалните експерти.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

За много хора бижутата са само стока зад витрината

Необмисленото намаление на вноската във фонд „Гарантиране на вземанията на работниците при фалит“ ще изиграе лоша шега на управляващите в сегашната сложна обстановка на пазара на труда, алармират синдикалистите. Въвеждането на непълно работно време е нож с две остриета за тях - от една страна, изкуствено намалява безработицата и подпомага със заплащането работодателите (ПМС № 44/2009 г.) от друга - на практика произвежда безработни с по-малки обезщетения поради намаляването на реалните им доходи. На фона на ограничените средства предвид нулевия ръст на БВП, вероятността работникът да се добере до средства в активните мерки на пазара на труда става все по-имагинерна. В програмата на правителството няма нито дума за политиката по доходите, твърдят от синдикалата. Нещо повече, с решението си

Все по-често избираме по-малко и по-евтини храни

за заплатите в бюджетната сфера и категоричното мнение на министъра на държавната администрация да не се увеличават тези средства е знак за реалния сектор да ги последва.

На фона на

мизерните доходи от работна заплата

95 на сто от българските домакинства са обречени на фалит, според сметките на „Подкрепа“.

Една от най-авторитетните консултантски фирми в Германия „GfK Group“, анализирайки покупателната способност в Европа, доказва, че: европейските потребители от Централна и Източна Европа, разполагат с 11 998 евро годишно

за, че те не само няма да се намаляват, а ще се увеличават, подозират от конфедерацията „Подкрепа“.

В своя прочит по тема „антикриза“ синдикалистите на д-р Тренчев изтъкват, че

допълнителното облекчаване на работодателите

не е стимул за запазване на заетостта, а начин за запазване нормата на печалбата, която няма да бъде реинвестирана, а съхранена във вид на депозит. Те предлагат на сегашното правителство и на „желаещите да вземат властта след изборите“ да се направят изменения в Закона за „Гарантирани вземания на работниците при фалит“ в посока увеличаване вноската във фонда, която плащат работодателите, на 1 процент; повишаване размера на месечното обезщетение успоредно с увеличаване на минималната работна заплата на 360 лв.; недопускане замразяването на работните заплати в бюджетния сектор и гарантиране на заложеното в бюджета 10-процентно увеличение; отпадане на ограничителното условие за броя на ваучерите за работническо хранене и обхващане на всички желаещи да го ползват; увеличаване размерите на паричните обезщетения за безработица в диапазон 360 лв.- минимална и 80% от средния осигурителен доход за страната - максимална; актуализация на методиката за образуване цените на енергоносителите на база цени на алтернативни горива от последното тримесечие и др. Едновременно с това от „Подкрепа“ виждат сред източниците на средства за това и въвеждане на прогресивен данък на доходите на физическите лица над 3000 лева; въвеждане

данък върху луксозните стоки

и услуги в двоен размер от приетия ДДС за страната и рязко намаляване разходите на министерства и ведомства чрез въвеждане на програмното бюджетниране и строг контрол върху изпълнението на проектите. Заедно с преустановяване намалението на осигурителната тежест за работодателите, защото то вече е преминало санитарния минимум и застрашава състоянието на социалните фондове.

Сред предложенията на синдиката е и това след изборите веднага да стартират преговори за сключване на нов социален пакт в условия на криза, базиран на новия социален пакт в Европа, основан на приемане на масштабна програма за възстановяване на икономиката, нарастване на работните заплати и на пенсията, преустановяване практиките на хазартния „казино“ капитализъм и създаване на условия за елиминиране на възможността за възобновяване на възприетите през последните двадесет години порочни методи на управление на финансовите пазари.

Неделник

Приложение за погивните дни

ДУМА

СЪБОТА 28 МАРТ 2009

НАРОДЕН КАЛЕНДАР

КИРО М. ИВАНОВ

Два са именните дни през април по календара за празниците на Българската православна църква - Лазаровден и Връбница-Цветница. И двата - по време на великите пости, през които едно време не е имало женитби, хора и увеселения. Общото в тяхното отбелязване е народната вяра в събуждането на природата за нов живот, стремжът на българина към благополучие - по-голямо плодородие и повече здраве. По същество те са весела пролетна моминска забава, подобна на мъжките коледувания през зимата.

Лазар се вози на златни колца

11 април -
Св. Правед. Лазар.
ЛАЗАРОВДЕН

На този ден християните си припомнят легендата за възкръсването на Лазар: "И излезе умрелият с повити ръце и нозе в погребални повивки, а лицето му забрадено с кърпа. Исус им каза: разповийте го и оставете го да си ходи." /Иоан 11:44-45/. Има още един Лазар, за който фолклорът ни е оставил предание на бедстващ праведник - Прояска. Бедният Лазар, който след смъртта си отива в Рая. Именници на празника са Лазар, Лазарчо, Лазе, Лазо, Лало, Лато, Лазарина.

Лазаровден се празнува винаги в предпоследната събота преди Великден. Широко разпространени в миналото бяха обичаите лазаруване, кумичене и буенец в различни краища на страната. В тях участваха само моми и момичета, които отдалеч (по време на постите) се подготвяха за този ден.

Игрите и забавленията в родното ми село Горно Ябълково в Странджа планина ставаха извън селото, на една поляна, викахме и Въжичките. Там моми и ергени, жени и деца играехме на гоненица, криеница, прескочи кобила. Надпявах се за берекет и за здраве:

ОЙ, ЛАЗАРЕ, ЛАЗАРЕ!

Лазар се вози
на златни колца;
Из село ходи,
Богу се моли:
Я дай ми, Боже,
дребен ми дъждец;
Треба да расте,
паун да пасе,
Паун да пасе,
пера да фърля;
Моми да берат,
венци да виат.

От понеделника до съботата през Цветната неделя момите и младите невести се събираха на поляната, заградена от сливи и орехи, предяха бели къдели, а ергените и младоженците им се любу-

Великден иде!

Празниците през април честват събуждането на природата за нов живот и величието на Исус

ваха. Работеха и пееха лазарските песни сред полето. Запомнил съм още как баба поставяше на прозореца отвън паничка с мед да нахрани слънцето, което слизало на земята и събирало мед за децата си. В други краища на България пък колели бял или червен петел или черна кокошка и ги заравяли в земята, за да не гризат червеи през пролетта и лятото корените на растенията и плодните дръвчета.

На мръкване в събота момите и ергените слизаха от баира с цветя и върбови клонки в шепите. Оставяха ги в черквата да "преспят" в бели бакъри.

Върбовите клонки - символ на спасението

12 април -
ВРЪБНИЦА-
ЦВЕТНИЦА

В неделя църковните служители разказват за тържественото влизане на Христос в Ерусалим в дните преди еврейската Пасха. Според евангелистите той влязал в града на магаре, посрещнат бил от вярващите, които разстлали отпреде му дрехите си и посипали пътя му с маслинови клонки. От IV век и до днес вярващите влизат в черквата, за да участват в богослуженията и да си вземат от осветените върбови клонки - символ на спасението и възкресението. В много домове те-

зи клонки се пазят през цялата година за здраве, очищение и спасение.

Поздравления приемат всички, които носят имената В ъ р б а н , В ъ р б а , Ц в е т а н , Ц в е т а , Ц в е т к о , Ц е к о , Ц о л о . И о щ е : Р о с е н , Р о с и ц а - и л и н а 22 м а р т , В и о л е т а , Я в о р , Я с е н , Л и л я н а , М а р г а р и т /

а, Здравко/а, Звезда, Звезделин/а, Стела, Зорница, Деница, Ралица.

В утрото на Връбница мало и голямо изпълваше черквата. По време на богослужението свещеникът покаяваше пролетната зеленина и четеше молитва от божествената литургия на свети Иоан Златоуст. След черковната служба майките ни вземаха върбовите клонки и цветята и виеха венчета на главите на момичетата.

Ладуването за разлика от лазаруването се извършва от поотраснали девойки на Връбна неделя. И сега виждам край селския вир как пускат върбовите си венци във водата. Налавяха се момците и девойките на хоро, започваше всеобщото веселие на жадните за труд и радост хора. И се носеше над селото песента:

**ОЙНЕ ДОЙНЕ,
ГИЗАВА ДЕВОЙКО,**

Шу горъта
на росен мериса,
Шу горъта на росен
мериса,
Пък полето на
цървен трендафил.

А червеното притежава магическа сила

19 април -
ВЕЛИКДЕН

Христос възкресе! Во истина възкресе, за да предпази нивите от гра-

Великденска люлка в с. Черноморец, Созополска община - 1985 г.

душка, животните от уроки, хората от зли беди.

Великден се предхожда от т. нар. Страстна седмица, Велика неделя. През

мечтаем за Великден непосредствено след Коледа и Сурваки. В четвъртък, когато боядисвах яйцата, отрано обикаляхме край

драскотини от свещ, поглупване на листенца или птичи пух.

През Великата събота майките ни месеха и печеха обредните хлябове за празника. Наричахме ги великденски колаци (кравай).

Както боядисаното яйце, така и великденският колак трудно могат да бъдат описани. В тях жените на село влагаха сърце и душа. Върху кората на колака можеха да се видят харманът, овцете, ралото, диканята, кръстци и купи със снопи. Малко е да кажем, че хората вярваха, че в хляба присъства Христос, защото се знае: "Аз съм хлябът на живота!" (Иоан VI:48).

Великден идваше винаги в неделя и продължаваше в понеделник и вторник. Всички обличаха най-красивата си премяна и отиваха сутринта в черквата. Имаше и такива, които бяха прекарвали нощта в черковния храм. Те първи посрещаха възкресението на Христос. Тях първи свещеникът бе поздравил с думите "Христос възкресе".

Седмицата след Великден се нарича Светла, Празна неделя. На 26 април - Томина неделя, възкръсналият Христос се явил на учениците си. Неверващият Тома "сложил пръст" в раните на Исус, за да се убеди в неговото възкресение. От тази легенда иде и прозвището Тома Неверни.

"ВСЯКОЕ ЕПИСКОПСТВО ПРАВОСЛАВНЫХ" ...

Тази крилата формула била изречена от Иларион Макариополски на 3 април 1860 г. по време на тържествената служба по случай Великден в българския храм "Св. Стефан" в Цариград. Според църковните канони от този ден българите отказали да признават върховенството на Цариградската патриаршия и бил поставен въпросът за независима българска църква, за признаването на отделна българска нация със съответните права в Турската империя. Разраствало се българско национално движение!

седмицата до Великден във всяка къща се подготвят за празника. Някога като деца започвахме да

положите на кокошките, за да вземем първото снесено яйце. Него задължително боядисвах червено, тъй като то притежавало магическа сила. Мало и голямо вярваше, че след като домакинята потърка с него децата по бузите и челото, ще са "здрави и червени" през цялата година. Първото червено яйце мама поставяше при иконата, високо в източния ъгъл на стаята. А селяните вярваха, че то предпазва нивите от градушка, животните - от уроки.

Писаните яйца се шареха от момите и младите невести. Едно време нямаше ваденки. Боядисването на яйцата ставаше с треви от полето - борш (червено), смрадлика, змийски лапад, лучени люспи (жълто), а изписването - с

Първа пролет е дошла...

Игва ли гигантското задръстване на Земята

СНИМКИ: НЕШЪНЪЛ ДЖЕОГРАФИК И ИНТЕРНЕТ

човека на кв. км. И въпреки че ръстът на населението там намалява леко в последните няколко десетилетия и в момента възлиза на 1,4% годишно, или по 15 милиона души, като Индия е и типичен пример за похода на човека към града.

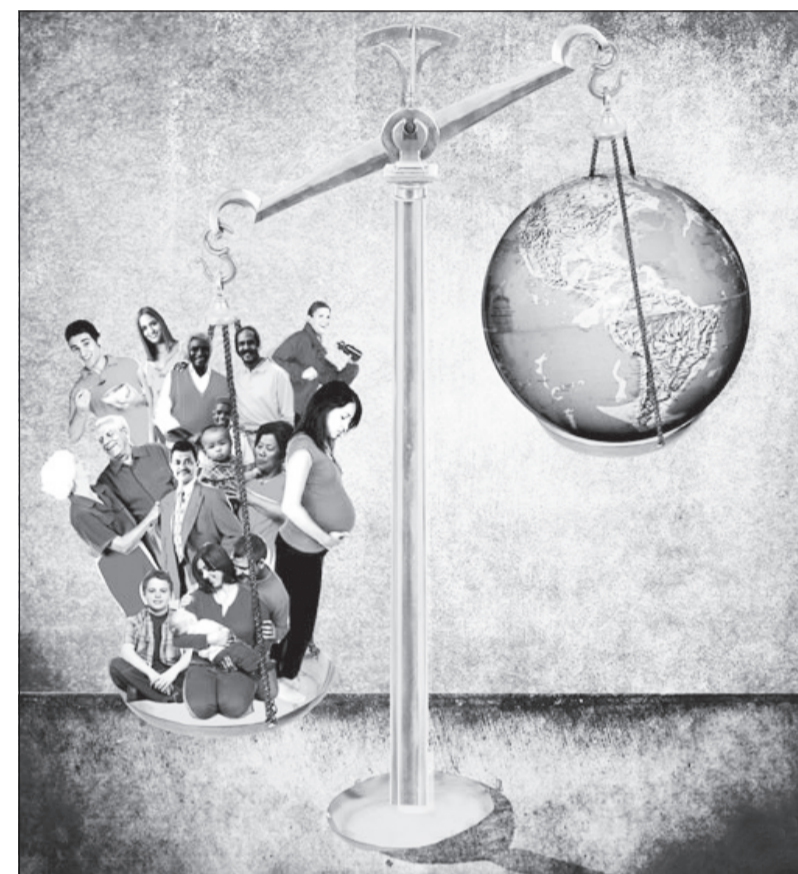
В страната има толкова силна миграция на селското население към мегаполисите, че там са се обособили над 35 града с повече от 1 милион жители.

Всъщност е погрешно да се смята, че само големите държави като Китай и Индия водят по гъстота на населението.

Класацията на "най-натъпканите" страни

в света водят територии като Макао, Монако, Сингапур, Хонконг, Гибралтар, Бахрейн. И вероятно подобни малки обособени центрове ще стават притегателно място за все повече хора.

Още повече че предвиденията сочат, че през 2020 г. 60% от хората ще живеят в градове. В същото време гиганти като Монголия, Намибия, Австралия, Ботсвана, Суринам, Либия, Канада са рекордьори по свободни територии с гъстота от 4 до 8 души на кв. миля.

"Що се отнася до улици, транспортът по тях отдавна бе престанал да се движи. Всяка пътна артерия беше задръстена от търеща се тълпа пешеходци, принудени да не обръщат внимание на безбройните знаци "Движете се отляво", висящи над главите им.

Те с усилие се разминаваха на път към къщи или към службата си с прашни, измачкани дрехи. Често ставах задръствания, когато на някоя улична пресечка се струпваше огромна тълпа, неспособна да погледне по-нататък. Понякога тези задръства-

осъзнава, че прекалено бързият прираст води най-малкото до големи затруднения при осигуряването на работна заетост и жилища. Така се постави началото на политика на семейно планиране, контрол на раждаемостта и политика на подобряване на качеството на живот в съответствие с китайската реалност. А тя е - многобройно население и недостатъчно обработваеми земи. Така благодарение на мерките раждаемостта от 34,11% през 1969 г. спадна до 15,23% в края на 1999 г.

Въпреки всичко Китай остава на първо място в света по многочисленост

- 1,318 милиарда души, или около 22% от цялото човечество. Средната гъстота е 130 души на кв. км, но в някои части на Китай тя надвишава 400 души на кв. км. "Най-свободно" е в планините, където на квадратен километър се падат едва по 10 души.

Според последните данни след Китай като най-населена държава непосредствено се нареждат Индия с 1,132 милиарда души и САЩ с "едва" 302 милиона. Сметката на американски демографи обаче показва, че през 2050 г. класацията ще бъде оглавена от Индия с очаквано население от 1,747 милиарда души. Така тя ще изпревари Китай с неговите 1,437 милиарда. И в момента средната гъстота на индийците е 329

Населението на планетата стремително се увеличава, след 40 години ще достигне над 9,3 млрд. души

ния траеха по дни. През последните две години Уорд попадна в нещо такова пред стадиона и повече от 48 часа остана заклещен в огромна пешеходна навалица, наброяваща повече от 20 000 души... Цяла квадратна миля бе парализирана и той ясно помнеше този кошмар...
- Чувам, че може

да намалят полагаемата се жилищна площ на 3,5 кв.м

- отбеляза Роситър..."

Най-вероятно в една от най-популярните и реномирани световни екоорганизации - Световен фонд за дивата природа (WWF), не са чели за това предвидяние на Джеймс Балард, но са доста смели в едно свое твърдение. Екологите са направили анализ, според който, ако хората експлоатират ресурсите на природата в невиджани размери и ако потреблението на естествени ресурси запази темпото си, до 2050 г. ще са ни необходими други две планети с ресурси като нашата. Според организацията вече над 20 години надвърляме възможностите на Земята да поддържа начина ни на живот. Екологите дори оценяват, че ако всички по Земята живеят като хората в Америка, щяха да са ни необходими не две, а цели пет планети да поддържат нуждите ни. Засега обаче не можем да ги намерим нито наблизо - в нашата Слънчева система, нито по-надалеч - поне в Млечния път.

"Селата като такива вече не съществуват. От всеки квадрат фут земя никнеше един или друг вид култура. Едно-временните поля и ливади в света сега представляваха фабрични площадки, високоеханизирани и недостъпни за външни лица."

Не една и две са обаче и грешните прогнози за бъдещето на Земята. Може би мрачните футуристични идеи не са единственият ни път в бъдещето. Една от грешките например е направена още преди десетилетия - през 1798 г. от английския иконо-

мист и социолог Томас Малтус. Той е категоричен, че прирастът на световното население ще надмине хранителни запаси още към средата на XIX век.

През 1968 г. пък Пол Р. Ерлих възобновява това твърдение в изданието си "The Population Bomb", предричайки световен глад през 70-те и 80-те на XX век. На зловещите прогнози на Ерлих и други неомалтусианци се противопоставят множество икономисти.

За бъдещето на човечеството съвсем наскоро се изказа и един българин.

преборят с проблемите, свързани с липсата на място за комфортен живот. Преди време стана ясно, че за незаможните хора разширението е само в една посока и тя не е към небето, а в земята... На британски агент за недвижими имоти му хрумнало да разкопае почвата под моравата си на дълбочина от 15 метра и да си направи подземна спортна зала, достатъчно голяма да побере тенис корта за съпругата му и четирите им деца. Идеята е над тях да има басейн, фитнес, сауна и парна баня.

На същата улица, на която

Ново Велико преселение на народите

в резултат на глобалните промени в климата прогнозира икономистът проф. Божидар Попов. Според него в скоро време Европа ще преживее пак преселение на народите, защото близо 5 милиарда души ще останат без вода и храна. По думите му тези хора ще търсят спасението си в Европа. В същото време в

резултат на глобалното застопяване Холандия, Великобритания и други страни ще останат под морето, смята българинът.

Но докато едни са прави и правят ексцентрични сценарии за бъдещето, други и сега намират начини да се

явно живеят основно свободомислещи милионери, руски петролен магнат също решил да копае под имота си. На площ от около 372 кв.м той иска да си направи басейн, спортен салон и частно домашно кино. Друг дом в Северен Лондон пък вече притежавал подземен басейн с улей, който позволявал на живеещите в него да се спускат направо през няколко етажета долу.

Дали това обаче означава, че човекът се насочва вместо да търси път нагоре - към светлината и небето, той слиза към мрака надолу - под земята? И дали бъдещето ни е само мрачно?

Страниците подготви ДЕСИ БЕЛЕВА

"Роситър работеше в Застрахователния отдел на общината и имаше неофициален достъп до статистиките за преброяването. От 10 години те бяха поверителна информация, отчасти понеже ги смятаха за неточни, но главно защото се опасявах, че може да предизвикат масов пристъп на клаустрофобия. Вече имаше малки инциденти и според официалните твърдения населението на света бе достигнало устойчиво високо равнище, стабилизирайки се на 20 милиарда... Колко щеше да продължава това не можеше да се предвиди...."

Тези думи все още не са цитат от официален доклад на държавна институция. Те са написани преди доста години от английския фантаст Джеймс Балард в кратък разказ. В едно неопределено бъдеще той вижда земята пренаселена, човечество, което едва се събира в мегаполиси, задръствания не от коли, а от хора! Дали представите на британеца ще си останат в сферата на фантазиите, или ще преминат в реалността, ние едва ли ще видим, но опасността следващите няколко поколения всеки да живее в кабинка от по 4 кв. м поради липса на място, както Балард предвижда, може би става все по-възможна.

Подобни черни картини рисуват не един и не два днешни учени, според които населението на света вече надхвърля 6,75 милиарда души! Според последни изчисления на германска фондация броят на хората се е увеличил само през 2008 г. с главазаймайващата цифра от 82 милиона. С други думи, само

за ден земното кълбо "натежава" с по 35 000 човека

А те искат не само да дишат въздух, да пият вода, да

ползват изчерпващите се вече ресурси, но имат нужда от достатъчно място.

Не по-благоприятни са и по-дългосрочните прогнози, според които населението на Земята към 2050 г. ще възлиза на 9,3 милиарда души. В този смисъл много изследователи се питат къде ще живеят всички тези чедра на земята, при положение че за изхранването им ще са нужни нови площи от планетата? Още повече че се увеличават неплодородните земи, а докато не се намери друг евтин и лесно използваем заместител на земята, човечеството ще продължи да разчита само на обработваемите си терени. И сега се знае, че едва 1/8 от територията на Земята е подходяща за живот, 3/4 е заета от Световния океан, а половината от сушата е пуста. В същото време учените твърдят, че през този век още 1/3 от сушата може да е необитаема.

"Роситър се усмихна. Разбира се, Джон. Просто ти завиждам, това е. Мойта стая ме владява. Като всички той обзавяваше малката си кабинка с термина "стая" - остатък от времето преди 50 години, когато

хората са живеели по един в стая

а понякога - колкото и невероятно да изглежда това - по един в апартамент или кухня.... Сега, разбира се, по-старите сгради бяха съборени и заместени с жилищни комплекси или превърнати в блокове. Големата банкетна зала в бившето кметство бе разделена хоризонтално на четири части, всяка от които беше преградена от стотици кабинки...."

Мрачните прогнози обаче като че ли остават далеч от всекидневните хорски проблеми, само в ползрението на изследователи, а мерки се вземат, едва когато е станало късно. Добре известен такъв случай е бързият ръст на населението на Китай, което през XX век достигна невиджани размери.

Когато през 1949 г. е провъзгласена Китайската народнодемократична република, в нея живеят 541,67 милиона души. Едва след 20 години населението достига потресаващото число от 806,71 милиона. В началото на 70-те години обаче китайското правителство все пак

Феминизмът, макар да е движение, занимаващо се главно с правата на жените, има широки приложения в живота на мъжете, за сексуалните малцинства и върху теориите за джандър идентичност.

И още нещо - трябва да се подчертае, че много от идеите, развити в северноамериканския феминизъм, са трудни за приемане и разбиране от нас поради различията в социалните условия на живот в България през същите периоди. А именно - комунизмът въвежда едно високо за времето си равнище на еманципация в обществото. Това довежда до изравняване в законните права на жени и мъже (поне външно), осигуряване на равноправни възможности за развитие в различните сфери на обществото - от ръчен физически труд до спорт, научни, интелектуални и други традиционно "мъжки" професии.

Това обаче не може да се каже за Северна Америка през 40-те, 50-те и част от 60-те години на миналия век, когато жените са нямали законната възможност да учат в университет, да играят спортове. Тогава единствената наука, достижима за тях, е била така наречената "домашна икономика" в гимназията - подготвянето за живота им като домакини. Веднъж омъжени и без никаква квалификация и възможност да си намерят работа, при идеологията на "ядреното семейство" са били принудени да стоят стриктно вкъщи, да гледат деца, да перат, чистят и готвят, като в същото време поддържат фигурата и лицето си в перфектно състояние за съпрузите си. Ако това звучи като приказка или измислица, достатъчно е само да разгледаме телевизионни реклами от 40-те и 50-те години в Щатите, за да се убедим, че нещата наистина са били толкова зле.

Чак през 70-те години е приет Закон за семейното право, според който жените могат да се оплачат от домашно насилие. Преди това е било прието, че съпругът има право да се държи както си иска и да изисква секс от съпругата си когато си поиска. Що се отнася до равно то заплащане, то до ден-днешен в Северна Америка жените получават около 2/3 от заплатата на мъжете за същата позиция или професия, което важи днес и за България. Това е само една малка част от хроничните обществени дискриминационни системи към жените в западното полулълбо през този период, валидни в някои случаи и досега.

С това описание искам да представя условията, в които се е развила тъй наречената първа вълна на Феминизма през 60-те години на ХХ век. Тази, която е позната в България като радикални мъжемразещи феминистки, които едва ли не

Феминизмът?

Какво знаем и не знаем за него

Външната красота не означава липса на амбиция и сила

искат да наложат матриархат и да изолират мъжете изобщо от живота си. Тази вълна е отдавна преминала, изиграла си е влиянието за момента и е отряла. Защо на нас ни се струва нелепа тази идеология? Защото през този период в България жените не са имали такава екстремна ситуация на дискриминация.

Втората вълна на феминизма през 70-те години се развива в още две насоки: социалистически феминизъм и либерален феминизъм. Социалистическият феминизъм прави връзка с други потиснати групи в обществото - негри, работещата класа, хомосексуалните, инвалидите, имигрантите, всеки, който изпитва негативно социално отношение по някаква неизбежна и незаслужена причина. Тези феминисти работят за правата на всички тези групи, не само за правата на жените, защото осъзнават, че потиснеността на различни групи в обществото е цялостна идеологическа система, а не изолирана дискриминация към жените. Либералните феминистки от тази вълна са на мнение, че всичко може да се реши с поощрително законодателство и позитивни модели за подражание. Това, разбира се, е

важно, но не е достатъчно!

Третата вълна на феминизма започва през 80-те години и слага основите на модерния феминизъм. Той се отличава с това, че за първи път разглежда категориите "мъжественост" и "женственост" като два равноправни примера за ограничаване на човешкия потенциал, а не като монолитна, организирана дискриминация само към жените. Третата вълна задава въпроси като: Какво означава в нашето общество да си "мъж" или да си "жена" и възможно ли е да си нещо друго? Какви качества се прилагат към мъжествеността и какви към женствеността и тези качества рефлектират ли разнообразието от индивидуалности на мъжете и жените в обществото? Откъде са възникнали тези понятия и защо са толкова ограничавачи? Какво означават социалните и сексуалните роли за мъжете и жените и какво е социалното положение на тези, които са различни? Как понятията за мъжественост и женственост афектират сексуалността и самоидентификацията? И най-накрая, как можем да променим тези понятия и социалните очаквания от всеки човек според пола й/му?

В тази вълна освен жени има и много мъже феминисти, които се борят както с ограничителните определения на "жена", така и с ограничителните определения за "мъж". Ако не използваш грим или не искаш да си майка, това означава ли че не си достатъчно "жена"? Ако не обичаш да гледаш спорт по телевизията или не искаш да си глава на семейство, това означава ли че не си достатъчно "мъж"? И естествено, ако си емоционално и/или сексуално привлечен от същия пол, какво означава това за идентичността ти като "мъж" или "жена" в нашето общество? Това са проблемите, с които модерният феминизъм се занимава.

Особено след средата на 90-те години, с напредъка на теориите за медиите и комуникациите, феминизмът се е обърнал в особено критичен поглед към представянето на пол и джандър по телевизията, в рекламите, в изкуството и изобщо в така наречената масова култура. Освен хиперсексуализирането на женското и мъжкото тяло в медиите, с цел продажба на продукти, модерният феминизъм е особено критичен към една дълбоко вкоренена идея: хетеросексизма.

Хетеросексизмът е ограничавач не само за хомосексуалните, бисексуалните и транссексуалните хора и жените, но и към хетеросексуалните хора като група. Хетеросексизмът символизира идеята, че единственият вариант в обществото е човек да е: хетеросексуален, женен, непременно с деца, и изпълняващ традиционни сексуални роли: мъжът на работа, жената вкъщи да готви и чисти, и т. н. Тази идея просто не отговаря на реалността на XXI век, където мъже и жени, независимо от сексуалната си ориентация и идентификация искат да могат да изразят индивидуалността си, да могат да реализират потенциала си, без да са ограничени от пола си.

Разбира се, тази свобода не би имала истински резултати, ако не е възприета от обществото и отразена в структурите на комуникацията. И тъй като медиите са най-влиятелната форма на комуникация в съвременното общество, е изключително важно те да предоставят на обикновения човек най-разнообразни и нетрадиционни примери за женственост, мъжественост, сексуална идентичност и т. н. Медиите все още популяризирант една монолитна идея - на крехката, красива, флиртуваща жена и силният, мъжествен, решителен мъж.

Това са основните проблеми на съвременния феминизъм. Медиите са форма на образование на обществото и много феминисти от тази вълна се опитват да ги използват в движението за освобождение от традиционните сексуални и джандър норми.

За 3 известни жени

Клеопатра

е египетска владетелка, живяла през I в. пр.н.е.. Тя е последната управлявала представителка от династията на Птолемеите, произлизащи от военачалник на Александър Македонски. Неин баща е Птолемей XII Аулет, а майка й вероятно е била негова наложница с възможен местен египетски произход. Името Клеопатра има гръцки произход и означава „Бащица слава“. Пълното и име Клеопатра Теа Филопатор и Филопатрис означава Богинята Клеопатра, любимка на баща си, обичаща родината си. Днес тя е може би най-известната от всички владетели на Египет и обикновено се назовава само като Клеопатра. Клеопатра всъщност никога не е била едноличен владетел на Египет - тя само е дележала управлението на страната със своите баща, брат и син. Важно е обаче, че техните титли са били само етикетни, а всъщност тя е управлявала с всички права и е била достоен владетел на Египет.

Клеопатра, последната от Птолемеите

Те са имали власт много преди феминизма

Елизабет I

е кралица на Англия и кралица на Ирландия от 1558 г. до 1603 г. Тя е шестият и последен монарх от династията Тюдор. Управлението на Елизабет I продължава 44 години и обхваща период на нарастване на Англия по целия свят и на религиозни вълнения в страната. То става известно като Златен век на Елизабет. Елизабет е родена през 1533 г. в Гринуич, днес част от Лондон. Тя е дъщеря на крал Хенри VIII и Ана Болейн и при раждането си става престолонаследник на Англия. Има по-голяма сестра, Мери Тюдор, но Хенри VIII я смята за незаконна след развода си с неината майка Катерина Арагонска. След смъртта на майка си тригодишната Елизабет е обявена за незаконно родена и е лишена от титлите и доходите си. Елизабет е коронована за кралица на Англия на 15 януари 1559 г., като това е последната подобна церемония в британската история, извършена по римокатолическия ритуал. Сред първите стъпки на новата кралица е премахването на последиците от църковната политика на Мери I. Възстановена е независимостта на Англиканската църква от папата и тя се връща към протестантството. Освен това всички лица, заемащи обществени длъжности, са задължени да признаят върховенството на монарха над църквата, в резултат на което много католици, включително епископи, са отстранени от постове си.

Елизабет I, кралицата на Англия и на Ирландия

Екатерина II Велика

е родена София Фредерика Августа фон Анхалт-Цербст. Тя е императрица на Русия от 1762 г. до смъртта си. Екатерина Велика е най-дълго управляващият владетел на Руската империя, като периодът на нейното управление често е наричан Златен век и е сочен като пример за просветен абсолютизъм. Екатерина II се заобикаля със способни, енергични и интелигентни сановници, като Никита Панин, Пьотър Румянцев, Григорий Потьомкин, Александър Безбородко, Александър Суворов и др. Общува с много видни свои съвременници: Волтер, Дени Дидро и др. През 1767 г. Екатерина II свиква специална комисия, която трябва да реформира и кодифицира законодателството, и съставя за нея специален „Наказ“, като използва много прогресивни идеи на европейските интелектуалци и мислители: Шарл дьо Монтескьо, Волтер, Дидро. Създава специална организация „Свободно икономическо дружество“ (1765 г.) за защита интересите на дворяните, започва прокарването на граници между владенията на помешчиците. Екатерина Велика утвърждава наследствените съсловни права на дворянството, а крепостното право обхваща нови групи селяни. Тя извършва административна реформа, като създава системата на губерниите (1775 г.). Премахнати са и последните остатъци от автономията на Украйна. При нейното царуване в южните части на Русия се води Селската война (1773-1775 г.), въстание на казаки и селяни под ръководството на Емельян Пугачов, който се представя за цар Петър III. Бунтът е потушен с твърдост и жестокости. През 1791 г. е създадена линия на уседналост с цел цялото еврейско население на страната да бъде концентрирано в определена територия.

Екатерина Велика, императрицата на Русия

АЛО, а сексуалните комплекси...

Докъде сме докарали отношенията между половете в XXI век?

развратника. В този комплекс присъстват два различни типажа: на рицаря - като възплъщение на мъжествената благородност, на силата, която внушава доверие; на чувството за безопасност и сигурност, на опората на жената, на обожанието, чистотата и невинността; а и на развратника - олицетворението на грубата, стихийна мъжка суперсексуалност, на безсрамиято на мъжа, който представлява себе си като фалос.

„Месалина“

Присъщ е на жените, които са страстни, чувствени, сексуално възбудими, предявяващи повишени сексуални изисквания към партньора, изневеряващи постоянно (и духовно, и физически), т.е. жените с оргистична култура в секса. В различните периоди от историята сексуалните качества на жените са се ценели доста високо, но и днес много хора считат за привлекателен онзи образ на жената, която е страстна и чувствена, стига да не се касае за собствената такава, с отношение към другите.

„Пепеляшка“

Това е смирената, пасивна жизнена позиция на жената, която очаква своя принц, който ще превърне тиквата в каляска и ще въведе тази жена в света на приключенията, красотата, комфорта. Тези жени имат силна мечта за необикновен, красив млад мъж. Комплексът е присъщ по-скоро за девойките и жените в младата възраст, но също може да се запази и в зрелостта на жената.

„Дон Кихот“

Тук мъжете проявяват по отношение на партньорите си илюзорни очаквания и желаниа, говорят с обожание за тях, идеализират ги, поставят ги на пиедестал, преклоняват се по-скоро пред създадените божества, отколкото пред земните хора.

„Мадона и Блудница“

Това е сложен комплекс, който е насочен към жените. Състои се в противоречива оценка за жените. От една страна, се подчертава ценността на женствеността, верността, добродетелността, предаността, а от друга страна, се цени жената, която е чувствена, достъпна, кокетка, флиртуваща, отдаваща се и винаги готова за сексуални преживявания. Типажът на мадоната е онзи, в който се търси духовната любов, избира се в жената майката; докато към втория типаж се

насочва превесно сексуалната енергия и се търси зеещата вулва, готова да приеме всякакъв тип сексуална енергия. Нерядко Мадона-жените се обозначават като жените-жена, а Блудница - жените като жените-куртизанка. Счита се, че този комплекс се е зародил по времето, когато хората са водели двойствен стандарт на живот, особено в дворцова обстановка, и когато всички са носели моралните маски, но никой не е смее да надникне истината зад вратите на покоя в палатите.

„Дон Жуан“

Нарича се онзи тип на поведение, чиято цел е да се завоюват околните хора, да се обладават с цел да удовлетворят собствените сексуални потребности. Колкото повече сексуални връзки има един такъв мъж, той толкова по-силно укрепва в собственото си съзнание мъжките ценности. Другият партньор се разглежда като вещ, която след придобиване загубва своята ценност.

„Отело“

Представлява комплекса на патологичната ревност. Особено силно се изявява при мъжете. Такива мъже ревнуват своите партньори под въздействието на алкохол, рисувайки в своето съзнание сцени на изневяра. Този комплекс се разглежда като проява на страха пред жената, страх от осмиване, страх от загуба на собствено достойнство, страх от загуба на възможността да се владее неразделно жената.

„Ромео и Жулиета“

Тук се причислява любовта от пръв поглед със стремежа към бързото сключ-

ване на брак.

Този произход се обяснява със забраната на добратачните контакти, когато половата любов се е допускала само след сключването на брак. Потребността от съединение в този комплекс е толкова силна, че влюбените могат да преодолеят всякакви препятствия, които се изправят на пътя им. В съвременното този комплекс се среща при някои религиозни общества и рядко на други места поради създадената тенденция за встъпване в полови контакти, които не са обвързани с брака.

„Тристан и Изолда“

Той съдържа в себе си еротизма и чувството за вина. Хората с този комплекс нарушават забраната на добратачната полова връзка, изпитвайки противоречиви чувства: от една страна - сексуална удовлетвореност, а от друга - чувство на вина за нарушение на моралните норми.

Важно е да знаем, че тези комплекси сами по себе си не представляват патология и не предизвикват сексуални нарушения, но създават фон, база за тяхното развитие. Комплексите в поведението се формират на определен етап от развитието на една връзка между двама души. Те могат да попречат за реалната оценка на състоянието й. Важно е да се опитаме да не влизаме в модели, които удобно ни се предоставят от обществото и медиите, а реално да преценяваме човека, с когото сме в момента, и да не се опитваме да търсим удобни сходства с популярни приказки, филми или митове за удобство само защото нямаме време да изживеем на живо връзката си.

Булевард подготви
ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

В европейските и особено в американските сексологични школи все повече се използват ли-

тературни и филмови герои за обозначаване на различни по своята изява комплекси със сексуално значение, които

се оказват достатъчно известни и разпространени. Тенденцията е същите тези комплекси да обобщават все повече хора, което според експертите донякъде се дължи на масовизацията и натрапваните от медиите модели на поведение.

„Алиса в страната на чудесата“

Развива се при жени, които живеят в света на фантазиите. Те имат богато въображение, което създава идеален сценарий за любов, идеална връзка, в която всеки от партньорите играе определена роля. Тези мечти отвеждат жените в по-скоро нереален свят, като същите живеят в очакване на срещата с партньор, който е изграден от тяхната фантазия.

„Титан“

Тук жената създава в своето въображение образ на идеалния мъж, когото тя търси цял живот. Мъжкят идеал се формира под влияние на литературните персонажи, героите на филми. Героите от романите или актьорите се включват в сексуалните фантазии, в частност по времето на сексуален контакт на жената, като тя си представя, че прави секс или любов именно с този партньор.

„Рицар и Развратник“

Той се състои в това, че жената търси в мъжа едновременно рицаря и

РИСУНКИ
СВЕТΟΣЛАВ
ЯНАКИЕВ

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

РАШКО СТОЙКОВ

БРАТЯ! ВЪЗКРЕСЕНИЕТО ВИСИ НА КОСЪМ, АКО ДО БЕЛИКЪДЕН ПОЛИТИЧЕСКИТЕ СИЛИ НЕ СЕ РАЗБЕРАТ КОЙ ДА РАЗПЪНЕ ХРИСТОС?!

СВЕТОВНАТА МИЛИАРДЕРСКА КЛАСАЦИЯ НА "ФОРБС" - СЪДРАН ЧУВАЛ, ОТ КОЙТО ВЕЧЕ СЕ ИЗТЪРСИХА 332-МА МИЛИАРДЕРИ!

ВСЯКА СУТРИН В ТРИ И ПОЛОВИНА ДЪРЛЯЩИ СЕ КУЧЕТА БУДАТ МОЛИНЦИ С ПРЕДИЗБОРНИ ДЕБАТИ!

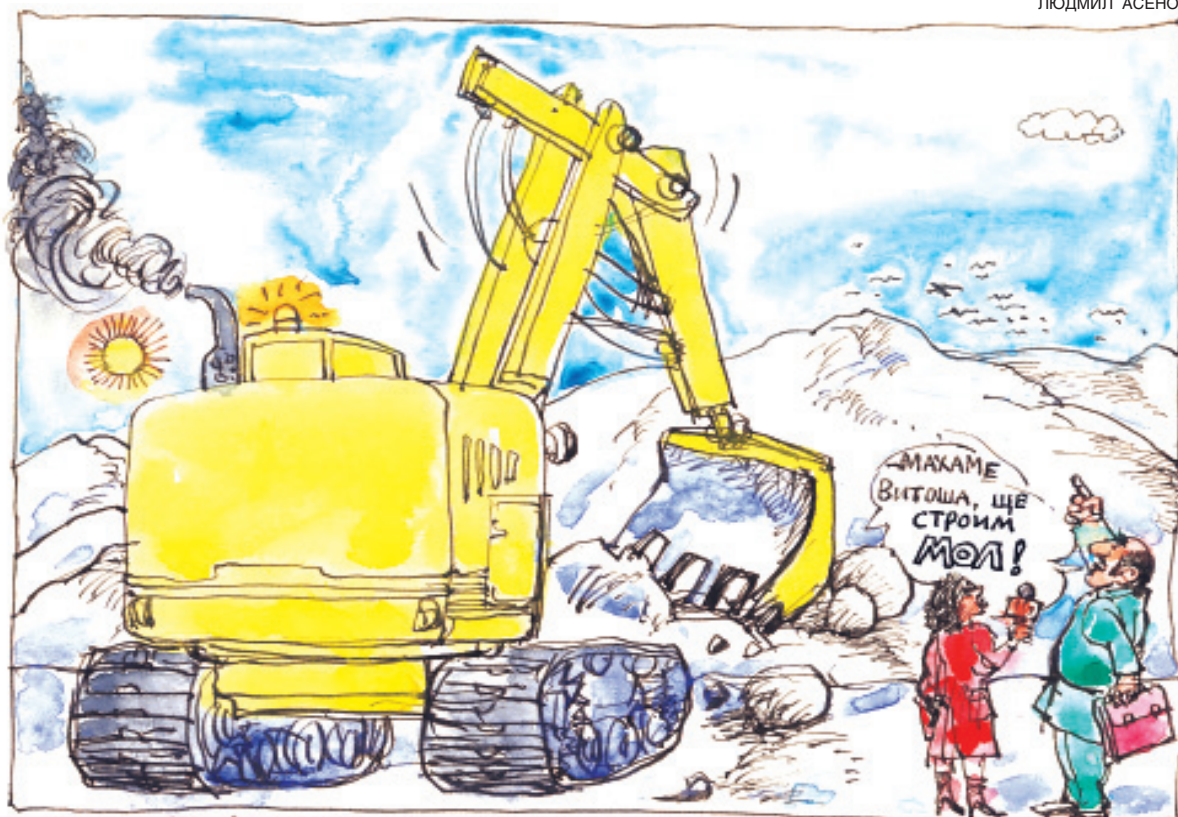
БОЙКО БОРИСОВ: НЯМАМ ВЛАСТ ДА ЗАБРАНЯ НА ОБЛАСТНИТЕ СИ СТРУКТУРИ ДА МЕ СЛАГАТ НАЧЕЛО НА ЛИСТИТЕ СИ!

ПАРЛАМЕНТЪТ ОТХВЪРЛИ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ДА СЕ ГЛАСУВА НЕ В ТЪМНИ СТАИЧКИ, А НА ГИШЕ, НА КОЕТО ПИШЕ "КАСА"!

СТОЛИЧНА ОБЩИНСКА ДЕЛЕГАЦИЯ ЗАМИНА ЗА ВИЕНА ДА ПРОУЧИ НАИСТИНА ЛИ ВИЕНСКИТЕ БОКЛУЦИ УХАЯТ НА СТАРИ ПИАНА!

БОЙКО БОРИСОВ: И СУЛТАНЪТ НА ОМАН ЗАМЕСЕН В ДАМВЕРИТЕ НА "НОВЕРА"? САМО СУЛТАН НЕ МИ БЕШЕ ПРЕЧИЛ ДОСЕГА!

СТИГА С ТОЯ ТОДОР СЛАВКОВ! ДА НЕ Е ВЪНУК НА БОЙКО БОРИСОВ?!

Людмил Асенов - 2008г.

ТИХОМИР ЙОРДАНОВ

ВРЕМЕТО

Говорителката: "Днес времето ще се задържи топло за сезона..."

- Топло, ами! Я каква пазва си ми сервира!

СЕРИАЛ

- Ама и тази си я бива! И как страда, че мъжът ѝ изневерява!

- Ако страдаше истински, съвсем гола щеше да бъде...

РЕПОРТАЖ

- Глей, глей какво става в Сомалия!

- Това вчера го показвах! Беше в Щатите!

- Ти да не би да си мислиш, че в Сомалия няма негри?

НОВИНИ

- Аман от софийския боклук! Само това ли ще гледаме?

- Кой, пак ли Бойко Борисов показват?

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ Руски мъдрости

Ако димът се стеле по земята - върнете се и изключете ютията; ако се вдига стълбовидно - може вече и да не се връщате.

Котките си имат поверие - ако негр им пресече пътя, на лошо е.

Ако мъжът подарява цветя без причина, значи - причина все пак има.

Ако жената има пръстен, значи най-вероятно е омъжена. Ако има гердан, това нищо не значи. Ако има и пръстен, и гердан - омъжена е, но това нищо не значи.

Винтът, забит с чук, държи по-здраво от пирон, завъртан с отвертка.

Дошъл си - благодаря, отишъл си си - много благодаря...

Животът на човек се дава само веднъж, най-често случайно.

По-добре с Петров на Майорка, отколкото с майор на Петровка (Петровка 38 - адресът на московската милиция).

Никога не се страхувай да правиш това, което не умееш. Помни, че Ноевият ковчег е направен от любители. Професионалистите са построили „Титаник“.

Ако гледате телевизия, сигурно сте забелязали, че добрите винаги побеждават лошите - с изключение в новините в осем часа.

Ако смятате, че никотинът не влияе на гласните струни на жените, пробвайте да изтръскате пепелта от цигарата на килима.

Когато жена казва, че няма какво да облече - това означава, че няма нови дрехи. Когато мъж казва, че няма какво да облече - това означава, че няма чисти дрехи.

Хубаво нещо е „легалият полицаи“ - и скоростта ограничава, и да го прегазиш е приятно.

Руснаците наричат път мястото, през което възнамеряват да преминат.

Хубаво е не там, където ни няма, а там, където никога не сме

и били!

Ако искате да разсмеее Бог - разкажете му плановите си.

По-страшен от руския танк е пияният му екипаж.

И вълците сити, и агнетата цели, а на овчаря - вечна му памет.

Ако имаш прекрасна жена, ослепителна любовница, страхотна кола, ако нямаш проблеми с властите и данъчните; ако когато ходиш по улицата, винаги грее слънце и минувачите ти се усмихват - кажи НЕ на наркотиците!

Комарите са много по-хуманни от жените - когато комар ти пие кръвчицата, той поне престава да бръмчи.

Има три начина да се направи нещо - направи го сам, наеми някой или забрани на децата си да го направят.

Ако спориш с идиот, вероятно точно същото прави и той.

Правилно изхвърленият мъж обезателно се връща - като бумеранг.

Когато времето е малко - не ти е до приятелство, а само до любов.

Безпричинен смях - е признак, че или сте идиот, или красива девойка.

Лотарията е най-добрият способ за изчисляване на броя на оптимистите.

Истинската жена е длъжна да отсече дърво, да разруши дом и да отгледа дъщеря.

Глупаците се женят, а умните се омъжват.

Американските университети са мястото, в което руски евреи преподават математика на китайците.

Животът отминава толкова бързо, сякаш не му е интересно с нас...

Възпитаният мъж не прави забележка на жена, неправилно носеща траверса.

Не е достатъчно да си знаеш цената - трябва да се отчита и търсенето.

Пазете родината - почивайте в чужбина.

ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

С въпроси Нахълтват в душата

ПЕТЪР СОФРОНИЕВ

У нас се правят много представителни проучвания. Анонимни. Използват се предимно обаждания по телефон, като предварително абонатът е избран случайно. Доминират представителните проучвания, при които анкетаторите се интересуват от това как живее жената днес. Как твори, как се изявява, как се забавлява.

Наскоро бях на гости на съседка и попаднах във време, в което с нея неизвестен анкетатор искаше по телефона да разговаря по въпросите, които вълнуват слабия пол в днешния ден. Не чух първия въпрос, но той явно бе свързан с прозата на деня, защото съседката отговори леко смутена, че поглъща по петдесет литра кисело мляко на година, че използва български перилни препарати, че си бие детето редовно всяка седмица по веднъж и че гледа всички телевизионни кулинарни предавания.

Въпросите от другата страна на слушалката продължиха. Моята домашна отговори, че за последен път се е влюбила в тапицер преди десет години и че не живее с мъж. Дори нещо повече - сподели, че желае да учреди феминистко движение "Мъж да не видя".

Накрая дамата до мен заяви, отговаряйки на анкетатора, че не желае да има близнаци от фолк звезда, че няма да ходи на карнавал в Бразилия, понеже получава около двеста лева трудово възнаграждение и че няма намерение да нападна нощем представители на третата възраст, ако ги съзре самотни в тъмна градинка.

Съседката, видимо притеснена от анкетата, остави слушалката и въздъхна.

Попитаха ме бих ли се влюбила в кенгуру, но не отговорих - сподели ми тя. - Но имам готов отговор, защото на подобни анкети съм обект почти всяка седмица и вече свикнах. Страхувам се само, ако ме запитат как живея, справям ли се с малката си заплата, имам ли възможност въобще да отида на почивка или цялото ми съзнание е обзето от зареждането на хладилника и скъсаните марафонки на детето. Ей такива човешки въпроси, ако ми зададат, ще ме сварят неподготвена. Иначе, когато ме питат обичам ли канарчета или пиле по хайдушки, зная какво да отговоря.

Само аз не можах да кажа нищо успокояващо на съседката, защото въпросите и нейните отговори достатъчно ме бяха объркали...

СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

С нововремските таралежи на Кошлуков прочутата дясна коалиция си набута як таралеж в долното бельо

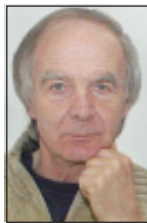

ПЕГАС

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА СЪБОТА 28 МАРТ 2009, БРОЙ 070

От редактора

Чети, брате, чети!

БОРИС ДАНКОВ

Има нещо символично във факта, че свикването на читалищния конгрес по една чиста случайност, съвпада с излизането преди 165 години на първото българско периодично издание - списание "Любословие" на Константин Г. Фотинов. Символично дотолкова, доколкото и днес, както в онези времена, българският дух се гърчи и изнемогва, страда. Не толкова от тъй нареченото "турско присъствие" и фенерски домогвания, колкото от "модерната духовност" на масовата култура, от хистеричния телевизионен хедонизъм и маниакалната лудост на извратени звезди и звездоманици; от потопните тиражи на заливащата ни литературна конфекция, на културния снобизъм и въпиющия меркантилизъм. Не на последно място - от неспособността

ни понякога да разграничим култура от псевдокултура, стойностно изкуство от фалшива имитация, мода и модернизъм от чистопробна еквилибристика.

Все пак можем да вярваме и да се надяваме, че не всичко е изгубено. Една от тези надежди идва и от дълголетната традиция на българските читалища, които повече от 150 години оцеляха на какви ли не превратности. Нямаме основание да не вярваме, че ще оцелеят и сега.

И ако някога стремежът на нашите предци е бил да се отворят повече "книгохранителници" и читалища, днес няма по-важна цел от тази да поставим на почет българската книга, да я "приближим" до нашите деца и внуци. Независимо от напъните на домораслите ни космополитични "интелектуалци" и естети. Чети, брате, чети!

ИМЕНА

Франсоа Вейерганс стана член на Френската академия

Световноизвестният френски писател от белгийски произход Франсоа Вейерганс бе избран на 26 март за един от 40-те пожизнени членове на Френската академия. Той ще заеме кресло номер 32, известно като креслото "Морис Реймс", освободено след смъртта на бащата на Новия роман Ален Роб-Грийе на 18 февруари 2008 г.

Вейерганс е носител на множество литературни награди, сред които "Гонкур" през 2005 г. за романа "Три дни при майка ми". Произведенията на Вейерганс са част от новата издателска програма на издателство "Парадокс", публикувало за пръв път на български език автори като Уилям Бъроуз, Чарлз Буковски, Хенри Милър. "Парадокс" издава и произведенията на друг член на Френската академия - Жан Д'Ормесон ("История на скитника еврей").

Франсоа Вейерганс е приятел на феста София: "Поетики" и беше патрон на първото му издание през 2008 г. В момента се уточнява гостуването му в България по повод предстоящите премиери на книгите му у нас, научи ДУМА от Ясен Атанасов.

ФОРУМ

Читалищният конгрес започва в Хисаря

Днес от 10 часа в салона на народното читалище "Иван Вазов" в Хисаря се открива XXXI конгрес на Съюза на народните читалища. На него ще бъдат представени 2300 от всичко 3409 читалища в страната.

Както вече ДУМА писа в миналия брой на ПЕГАС, форумът на най-масовата културна институция у нас ще приеме важни решения, свързани с по-нататъшното развитие и утвърждаването на читалищата като самобитна форма на българската духовност. На конгреса, който ще заседава два дни, наместо досегашния управителен съвет се предвижда да бъде избран Върховен читалищен съвет и един нов оперативен орган на съюза - Председателски съвет за

Стоян Денчев, председател на СНЧ

работа между отделните заседания на ВЧС. Ще бъде приета и важна промяна в устава на най-масовата културно-просветна организация, с която се предвижда да

бъде намален броят на членовете на Върховния съвет до 41 души, с оглед на по-голямата оперативност на новото ръководство.

На въпроса какво очаква от предстоящия тридесет и първи конгрес на СНЧ, неговият председател проф. д-р ик.н. Стоян Денчев бе любезен да отговори специално за ДУМА:

- Очаквам конгресът да премине в делова и творческа атмосфера и да вземе своите изключително важни решения. На първо място да избере Върховен читалищен съвет и председателски съвет. Нещо съвсем ново ще бъде създаването на Съвет на мъдреците, който ще включва 9-има от най-опитните ветерани на съюза, чийто богат опит държим да стане достояние на всички.

ДУХОВНОСТ

Илия Луков дарява камбана на храм „Св. Паисий Хилендарски“ в София

Продуцентска къща "Пирин" и църковното настоятелство към 67-о основно училище "Васил Друмев" организират освещаване на първия християнски храм "Св. Паисий Хилендарски" в двора на училището. Инициативата за построяването на черквата е на директора Красимир Вълков и родолюбиви българи, съобщиха за ДУМА от ПК "Пирин".

Народният певец Илия Луков дарява на храма камбана, която също ще бъде осветена от Знеполския епископ Йоан. На събитието се очакват 1500-2000 ученици и техните родители, които малко покъсно заедно с Илия Луков, ансамблите "Пирин", "Витосанче", "Здравец", "Росна китка" ще изиграят най-дългото младежко хоро в двора на училището.

Освещаването е на 29 март от 10 ч. на ул. "Гюешево" 63 (жк "Сердика", район "Възраждане"). Поканени са президентът Георги Първанов, кметът Бойко Борисов, министърът на образованието Даниел Вълчев, министърът на културата проф. Стефан Данаилов и др.

ПРИЗ

Почетна награда за Матей Шопкин

По случай празника на старопрестолния град поетът Матей Шопкин бе удостоен със званието почетен гражданин на Велико Търново. Предложението за наградата е на общинския комитет "Васил Левски", подкрепено от много неправителствени организации, гласувано от представителите на всички политически сили в града.

На въпроса как се чувства като почетен "жи-

тел" на романтичната ни древна столица, поетът, автор на десетки лирични книги и сътрудник на ПЕГАС, бе любезен да сподели:

- За мене е особена чест, че получавам тази награда. Трогна ме още самото предложение, в което е записано, че за Велико Търново са написани стотици стихотворения, но че малцина са уловили старопрестолния град така, както съм сто-

рил това аз - с душата и поезията си. Чувствам се горд и щастлив за моята обич и преклонение към старата ни столица. Именно заради това на нея съм посветил книгите си "Приказка за Търновград", "Благослов от Царевец" и "Обичам те, мой Търновград". Винаги съм носил в душата си този най-красив български град и затова съм благодарен от сърце за високата награда.

Кметът на Велико Търново д-р Румен Рашев връчва почетната награда на Матей Шопкин

ПОЕЗИЯ

Отговор на Валери

...Когато си отида от света
в гържавата на мъртвите поети...

ВАЛЕРИ СТАНКОВ

Държавата на мъртвите поети...
Не е ли в Европейския съюз?
Май включва Елисейските полета.
Не включва Бог, ни Дявол, ни Исус.

Уж някога съм учил география.
А точните ѝ граници не знам.
Надгробен камък, тъжна епитафия.
И славата започвала оттам...
Въпросът не е в границите точно.
А в тази пуста Божия искра.
Пред теб се врежда графоман безочлив.
Да остри с ножа пачите пера.
И в този свят без граници отново.
Режим на пропуск как да създадем?
Забрана смъртна за бездарно слово.
Тук се не влиза като във харем!
Граничен пункт. Огромна бариера.
(Дори за поетеси с палав чар.)
Ще трябва взвод пазачи да намерим.
Ще трябва неподкупен митничар...

Не става, братко!... В този свят глобален.
Днес всеки втори язди на Пегас.
Дай да си мъкнем своите камбани...
Тих звън. И стих... И цветето подир нас.

РИСУНКА ЛЮДМИЛА АСЕНОВ

Моногамно стихотворение

Май се превръщам в оня първи женомразец?...
Като певеца гревен - моногам.
През мрака в Дунава и в Стикс прегазил
Поставям своята златна лира на брега.

И ме догонва сянката на Евридика.
Край мен клокочи празникът на Бакх.???
А озверелите вакханки викат.
(Киконските жени в поета всяват страх.)

Жени, жени - разгонено от Бакхус стаго!
Със песен аз не ви удостоих.
Пред сянката на Евридика падах.
И само тя у мен днес буди страст и стих.

Жени, жени, хвърлете лирата ми в Дунав.
Да сложат черно всички нимфи там.
Живях разгулно аз, обичах лудо...
Но ще си ида кротко... Като моногам.

БЕЛЕТРИСТИКА

Очертания
на мига

Голямото четене

В памет на
КОНСТАНТИН ДУФЕВ

Домакин на тази приятна вечер беше съученик на жена ми и син на учителката ми от четвърто отделение. Сега - известен автор на книги със сериозна историческа публицистика. Но ние бяхме най-вече в миналото на нашето градче и в детството. Точно тук се вмъкна и споменът на нашия домакин:

- Отидохме с тате да орем. Аз водах воловете. Орахме, що орахме, взе да ми омръзва. Казах на баща си:

- Тате, утре имаме класно по аритметика, трябва да си отида вкъщи да преговоря уроците.

- Добре, сине, върви - пусна ме той. Прибрах се вкъщи, взех книгата, която вчера бях почнал да чета, и полуседнал, полудегнал се настаних в леглото.

Добре, ама баща ми се усъмнил в моето горещо желание да се готвя по математика, вързал двете добичета под крушата и нали нивата ни не беше далеч, тръгнал да ме нагледа какво правя. Тихо се промъкнал в двора. Кухнята ни беше на приземния етаж, надзърнал през прозореца и ме видял с книга в ръцете. Влезе с трясък в стаята и ми тегли пердаха... Да си призная, за по-сладо нещо не съм ял такъв сладък бой...

И приятелят ни, усмихнат, продължи:
- Тогава можеше да ядеш бой, за да не четеш, нали трябва да помагаш я вкъщи, я в полската работа... Какви времена дойдоха: сега трябва едва ли не да те бият да четеш или да ти го набиват в съзнанието. Не мога да откъсна внучето от компютърните игри...

После стигнахме до още по-сериозни изводи:

Книгата май че отстъпи мястото си в обществото. На кого най-вече? На музиката. А то пък и музиката отстъпи духовния си свят и искреното си внушение. На кого? На забавлението и на зрелището...

Накрая постигнахме съгласие:
Днес човекът гава загнен ход в духовното си развитие. Новата посока дано не тръгва от последното шоу...

В крак с модата

Тя се спря пред витрината, където бяха изложени грехи последна мода. Нямаше как, спря се и той. Тя почна внимателно да оглежда скъпите маркови грехи. Тогава на него му се стори, че двамата стоят пред витрината повече от необходимото. Иронично подхвърли:

- Избра ли си нещо? Влизаме веднага да го купим, тъй и тъй не знаем за какво да похарчим едната пенсия.

Тя:
- На тебе ти е го смях, но работата е сериозна. Знаеш ли, че някои от моделите много напомнят на мои тоалети отпреди двайсетина години? Знаеш ли, че модата се мени, като се повтаря? Видях какво да извадя от гардероба, ще взема да го преровя. По-младите от тебе пак ще ме заглеждат...

И тя направи стойка на манекенка. Пред луксозната витрина, встрани от тях, се бяха спрели двамата млади. Бяха дочули, изглежда, края на разговора им. Младецът се извърна и погледна насмешливо пенсионерката. В погледа на момичето му обаче пролича възхищение. Свят! Моден! Единен! Женски!

ГЕОРГИ ДРАМБОЗОВ е роден на 26 декември 1945 г. в Свищов. Завършил машинно инженерство в Русе и педагогика в Петербург. Работи в читалище "Св. Кирил и Методий" в кв. "Красна поляна" - София. Издале 12 поетични книги, сред които "Два вълне от музика и стих", "Река на забравата" и др. Член е на Съюза на българските писатели.

На музата, прощально

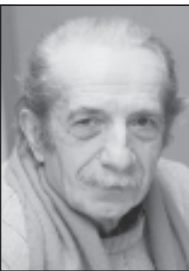
Два века с теб живях...
Ще трябва да си ида.
А този дом ухае на любов.
Врачетата отлитнаха по видело.
Възкръсна в теб първичен женски зов...

Два века с теб живях.
Два века съм те галил...
Остана недогалена, прости!
Сто песни съм изпял... И сто забравил...
В наследство имаш само този стих.

Без тебе съм бездарен... И безпътен...
Предвкушам я - жестока самота!
Два века с теб живях.
Почувствах се... безсмъртен?
Безсмъртна беше ти. И любовта.

Звезда на всички музи!
Косите ти ухаят на жасмин.
Не бях от благоверните съпрузи...
Но бях твой Музагет, все пак.
Амин!

ДИМИТЪР СТЕФАНОВ е роден на 20 март 1932 г. в с. Шумата, Габровско. Завършва гимназия в Дряново и чешка и българска филология в Прага (1954). Работи като редактор в Радио София (1955-1969), издателство "Народна младеж", "Български писател" и сп. "Пламък". Сътрудничи в много периодични издания. Поет и преводач, един от известните автори на хайку в българската поезия. Автор е на повече от 25 книги, сред които: "Най-голямото небе. Стихове" (1965), "Знак за събиране. Стихотворения" (1968), "Верига от криле. Стихове" (1970), "Стихотворения и поеми" (1978), "Защо снегът" (2002) и др. Превел е повече от 40 книги с поезия и проза на чешки и словашки автори.

Странно

Фактите се гържат почтено, за разлика от хората.

Истината

За раздържавяването и ограбването на българското общество не разполагаме с истински документи. Няма ги. Или са с невярно съдържание. Или са унищожени. Разполагаме само с истината. Най-вече с нагледната истина. Може да я чуем дори на Женския пазар, но не и в съда.

И пак за Женския пазар

Там научих за двата пътя на дрогата. Единият бил любителският. В него ставало дума за килограми, пренасяни от гребни риби или от подставени лица на международните акули - за отвлечане на вниманието. Другият път на наркотиците бил професионалният. През границите се пренасяли тонове дрога без проверка на ТИР-овете или със забрана за проверка...

Женският пазар е шумно място, имената не се чува добре. Едва долових израза "гържавни мъже". Другия път ще слушам по-внимателно. Дано не ме изпревари някой от тайните служби.

Слънчогледите

Вече няколко пъти ми се случва да обединя две или три свои тристишия под общото заглавие "Погледи". Това

са текстови варианти на поетическото възглеждане - нещата в тях взаимно се допълват или противопоставят, успоредяват се или се поглеждат и от обратната им страна.

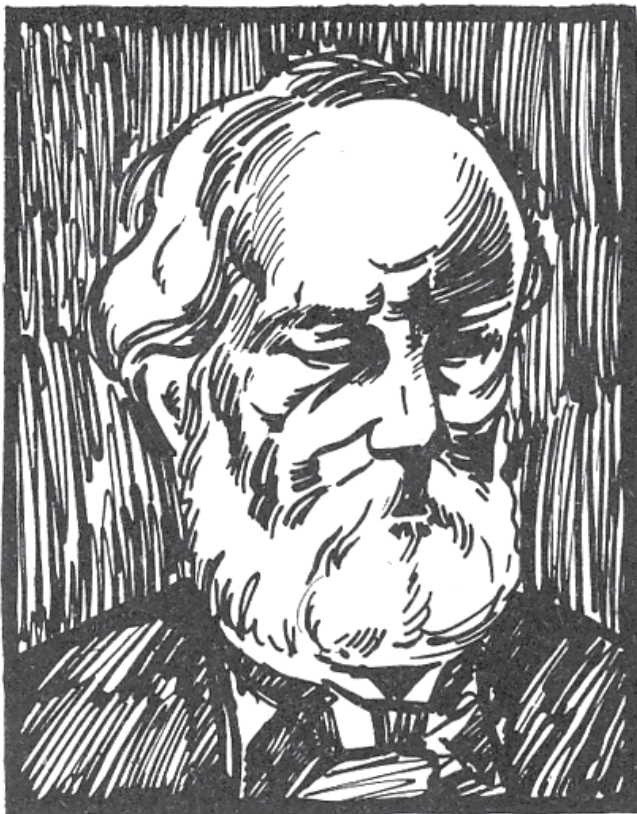
Този път обаче случаят беше особен. Текстът на това хайку и пригвата варианта се оказа един и същ. На пишещата си машина най-напред го написах така:

слънчогледу
слънчево
СИТИ

Привидя ми се тая слънчогледова нива, където слънчогледите се приближават към мен с натежали писти. После компютърът показа своите по-големи възможности да предаде плавната перспектива на зрялата безбрежност. Включих го в играта на въображението и той изписа същото хайку:

слънчогледу
СЛЪНЧЕВО
СИТИ

Да оставим настрана формалната гледна точка. Или естетическата. Тук и сега се придава една друга извивка на усещането, на чувството и мисълта, вместване в пространството на видимото и невидимото. А възглеждането в едни и същи неща с по-различен поглед и нагласа не е ли част от нашата индивидуална душевност?

РИСУНКА АСЕН ВАСИЛИЕВ

Константин Г. Фотинов

БОРИС ДАНКОВ

Точно преди 165 години в Смирна (Измир) Константин Г. Фотинов издава първия брой на първото българско "повсемесечно" списание "Любословие". Всъщност, това е първото периодическо издание, което излиза на български, като не се брои пробният брой на списанието, издаден от Фотинов през 1843 година, за да направи "маркетинг" на медийния пазар, както биха се изразили днешните ни медиатори и специалисти.

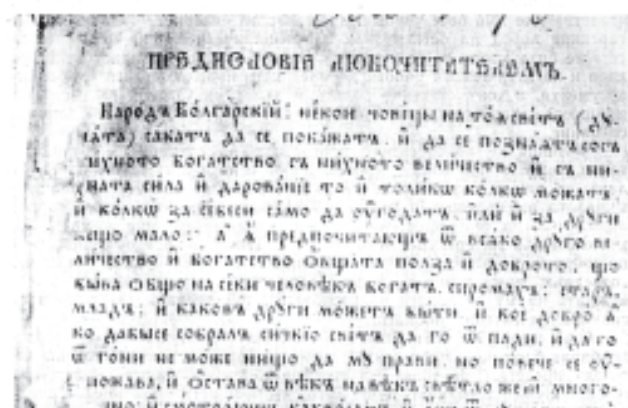
Родом от Самоков, потомък на разорен търговец, след собствения си провал в търговията, Фотинов решава да се отгаде изцяло на "книжевна дейност". Помагат му високата интелигентност и познанията, които придобива като ученик в гръцката гимназия в Пловдив, а по-късно - като студент в Атина и Кидония, където учи при известния по онова време елински духовен реформатор Теофилос Каурус. Като надъхан поклонник на гръцката култура и

страстен елинофил

през 1838 г. издава своята "Гръцка граматика". Едновременно с това събира материали за следващата си книга "Землеописание". Във вестникарството също не тръгва "на сяло". Дълго време преди това е изучавал периодичните издания, излизали в империята (и извън нея) на гръцки, френски, руски и турски език. Тормози го не само желанието да види черно на бяло българската "словесност", но и да събуди духа на своите сънародници, да помогне на изстрадалото си отечество.

Своего послание към българите

Фотинов отправя още в пробния брой на "Любословие". В "Предисловие любочитателю", подобно на Паусий, той изрича своите риторични въпроси към "народ българский": "Кое прави човека да е човек, а не добиток?... Кои народ като нашия е лишен от "човеко-полезни списания"?... Къде ни е граматиката на езика? Къде ни е литературата, математиката, физиката и историята?... Кои сме ние с нашата изостаналост и "безсловесност"? - пита Фотинов, след което изрича

Факсимиле на "Предисловие любочитателю"

Българе, докога ще спавате?

Преди 165 години Константин Г. Фотинов издава първия брой на първото българско списание „Любословие“ и изрича истини, които днес сякаш сме позабравили...

своя въпрос-присъда: "Българе благочестиви и православани, докога ще спавате на той галбокий сон без учение же и неведения", като допълва тъжното си възклицание: "Ах, скорб наша и стиг (срам)! Народи послешни и народи безкнижни начнаха и зафатиха да просвещават ся, а... българскио народ спава!!!"

Още в първия брой

на "Любословие" Константин Фотинов разгръща своята "програма за събуждане" на народа: "Бог е создал човека, любезний читателю, сос ум и разум, затова като е человек словесен... има должност да уработва (развива) гарбата си, сиреч словесността" - пише той, като в първите си статии се стреми "да отвори очите" на своите читатели за "широкия свят", да разчете истини и понятия, които по онова време са били "табула раза" за нашите сънародници. От гледна точка на днешния ден някои от тези "прочи-

Истини за всеки ден:

- ✓ Учение прави човека мирен и спокоен.
- ✓ Учението ражда секакво добро и слава.
- ✓ Учението е по-почтено от богатство.
- ✓ Който има учение има и повече ум.
- ✓ И стар человек да учи не е укорно.
- ✓ Двойно гледат ония, които се учат.
- ✓ Който се учи, трябва да има и ум.
- ✓ Бог и цар дават, но в кошара не вкаруват.
- ✓ Не можем, ще рече не щем.

(сп. "Любословие", бр. 1, 1844 г.)

ти" граничат с благородна наивност и "непроектна простота". Но за онова време сигурно са били надникване в светая светих на тогавашното модерното битие.

Ето как изглежда например обяснението на... световния потоп: "Греховете, сиреч неправдата, лъжата, непокорството към родителите и големците, граблението, невоздержанието и непопушването" са причина за него. Или пък да вземем определението, което Фотинов дава на понятието "език": "Весма потребно орудие за обявление на нуждите и мислите на хората..." В Българско все още не е била построена железницата на Барон Хириш, затова списователят на "Любословие" известява на своите читатели, че "У Франца, у Англия за скоропътешествие правят железни пътища" като "пътешествованието по тях става весма скоро" (!). Любопитно е какво "обяснение" дава Фотинов на своите читатели за понятието "машина": "Онова остроумно изобретение, което се движи, върти и ходи сос парата (димът)". Може би, за да събуди читателския интерес към периодиката, той съобщава колко "повседневници" (сиреч вестници) излизат във Франца - 400; Англия - 274; Австрия - 350; Русия - 84, Америка - 1138... И още - колко "книгохранителници" - т.е. библиотеки има във всяка от тези страни.

От гъркоман - запален патриот

Отначало от страниците на "Любословие" Фотинов влиза в остър спор с Васил Априлов.

Титулната страница от брой 1 на "Любословие"

Като отявлен елинофил той отстоява убеждението, че новобългарската писменост следва да се развива върху основата на традицията, на "славянобългарското писмо". Докато отреклият се от гъркоманството габровски търговец смята, че в основата на българския книжовен език трябва да бъде традицията на "народната словесност". Позиция, която реално Фотинов не приема със своя консерватизъм, но, от друга страна пък - със своето родолюбие, и с книжовното си дело превъзможва и се утвърждава като запален патриот и родолюбец.

С един камък стена не става

Доказателство за това е обречението и посвещението, с което се отгава на "книжевното си дело". Поради липса на средства издава от "Любословие" само 24 броя, като последният от тях излиза през декември 1846 година. Преди това главният редактор (и помоществовател) на изданието Рали хаджи Мавриди изрича горчиви слова: "Домегна ми вече тоя товар, с един камък стена не става... Молим народа да ми прости за повече." В последния брой самият Константин Фотинов, като благодари на настоятелите за проявената "ревност любородна" не пропуска да отбележи, че със списанието е поставил "камен угодний за път правий, благополучний и спасителний".

Днес няма защо да се стремим да прогледваме повече към "широкият свят", след като той самият е дошъл при нас и се е превърнал в едно "голямо село", затлачено от "благата" на модерната цивилизация; невротизирано от моралните "излишества" на "свободната" конкуренция, вманиачено от хедонистичните изстъпления на пошлата звездомания; затлачено от образците на тъй наречената "поп култура".

В условията на нивелиращата и обезличаваща "глобализация", на културната унификация по-важно от всякога е да умеем да отличим "триците от брашното" (по думите на самия Фотинов), да отстояваме своята изконна духовна същност; да запазим националната си самобитност, вместо да заприличаме на заливащата ни отвред конвейерна ширпотреба.

Високо плюеха, ниско ближеха

НИКОЛА ИНДЖОВ

БНТ се изяви отново като гържавна медия за лично ползване. Това стана на 21 март т.г. в предаването, обявено като финал на кампанията „Голямото четене“. Зрителите видяха неколцина литературни дилетанти, обземали и по други поводи националния екран. Този път - за да внушават именно те кои са любимите книги на съвременния читател. Дилетантите още с първите си думи моментално създадоха впечатлението, че публичният литературно-критически анализ просто не е тяхна работа. Стана ясно, че поради административните си длъжности в БНТ те са изместили от дискусията специалистите, които би трябвало вместо тях да представят книги. Възможно е Севда Шишманова, Невена Андонова, Димитър Стоянович, Георги Лозанов и кой още там да се справят добре с прехитите си служебни задължения извън предния план на въпросното предаване. Тук обаче ги видяхме в небрано чуждо лозе, чухме емоционалните им, но безсъдържателни излияния. Вероятно заради творческа безпомощност дилетантите от застъпничеството на „своите“ книги преминаха към отхвърлянето на други. По ирония на съдбата отричаха най-загърханото романиче, които зрителят постави на двете челни места. Очевидно бе, че дилетантите, улеснени от своята некомпетентност и от политическите пристрастия на водещия Георги Тенев, създадоха крайно необичайна дискусийна обстановка. Вместо да лансират естетически критерии, дилетантите избораха идеологически позиции. И нямаше как да не изпадат в доста известна напоследък медийна ситуация - високо плюеха и ниско ближеха. Естествено, плюеха българското, ближеха чуждестранното. Чухме, че Иван Вазов бил старомоден и нечитаем, че „Под игото“ нямало да се хареса на европейците, но пък „Властелинът на пръстените“ създавал цял един свят, недостъпен за изостаналите родни читатели. За Антон Дончев ни се подметна, че написал романа си по партийна поръчка, довериха ни дори няколко махленски клюки. Извън групата на дилетантите, но някак си увлечени от наложения тон, две дами действат като медиатори, които уж трябваше да бъдат дискусиата да не се измести към странични проблеми, с характерни за различните им възрасти състояния на духа - равнодушие при едната и агресивност при другата, по-прочутата заяви, че този роман я разболявал, вместо да я лекува, а по-неизвестната направо отрязва, че не чете и няма да чете такива книги. Какво тогава правеше тя на дискусията, а пък другата дама от библиотека на кой километър се нуждае за лечението си?

В по-чист вид дилетантцината бе демонстрирана от Севда Шишманова. Разбрахме, че за да осъществи застъпничеството за своя любим роман „Сто години самота“, тя е ходила чак в Колумбия. Това не пречеше на нея и на водещия да произнасят името на авто-

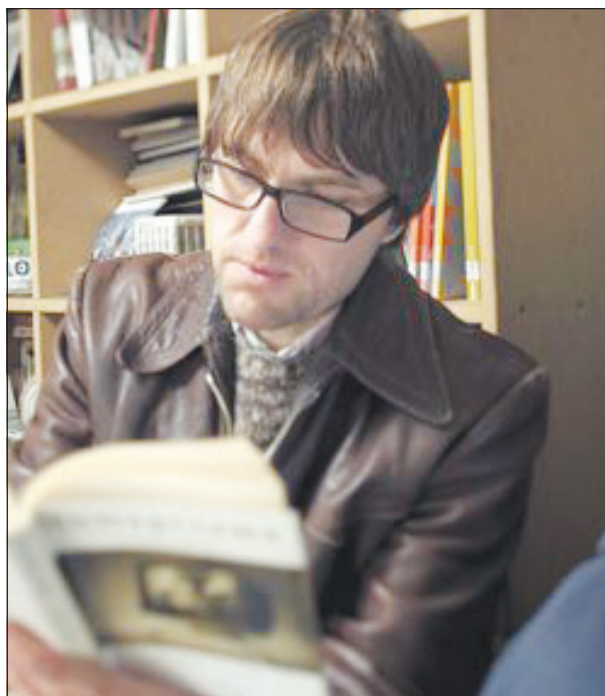
ра погрешно - „Гарсия“ вместо „Гарсиа“. Очевидно като инициатор на кампанията и член на УС на БНТ Севда Шишманова разполага с парите на българския данъкоплатец, за да осъществи презокеанско пътуване към сенки от живота в Макондо - митично селище, измислено от Маркес въз основа на родови предания и афроамерикански натрупвания в писателския му манталитет. Но ето какво е видяла Севда Шишманова, цитирам авторската ѝ анотация към авторския ѝ филм: „Има една железопътна гара, с нарисувани по стените ѝ жълти пеперуди. Има една крепостна стена с прозорци, които приютяват телата на влюбените и през тях можеш да видиш морето. Има един път, който превръща тресавищата в бананови плантации. Има жени, скрили любовта в телата си. Има мъже, превърнали нагона в проклятие на рода си. Има цвят. Има дъх. Има свят, който изглежда толкова скорошен, че някои от нещата все още нямат име.“ След такова сърце-раздиращо описание, в стила на стеснителен момински дневник, следва насладженото от ритъма на бадженатото. Е, етимологията на знаменитата музикална емблема на страната е свързана с думата valle, а транскрипцията на български трябва да идва от испански - от vallenato. Защо ли

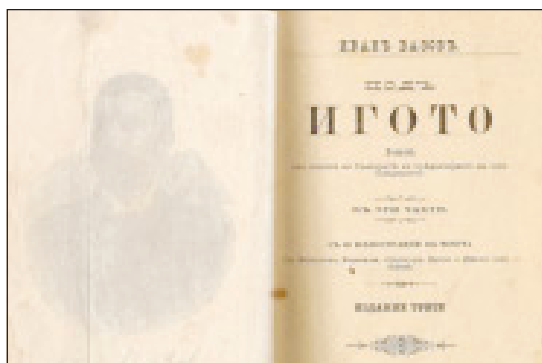
Книгата, предизвикала другото несъгласие на дилетантите с... историческата достоверност

Севда Шишманова ползва английския за посредник там, където говорят испански? Впрочем тя не можа да осъществи никакво застъпничество и в голяма степен заради нейните дилетантски тиради и най-яркото произведение на забележителното литературно течение „Магически реализъм“ остана чак на дванадесето място.

Безспорно съществува предистория въобще на истинските намерения на дилетантите. Във вестникарско интервю тримата инициатори на побългарената английска идея дават следните изявления. Режисьорът и изпълнителен продуцент Милко Лазаров: „Кундера, Макс Фриш, Умберто Еко - не харесвам този отбор лешояди.“ Севда Шишманова, журналистка и член на УС на БНТ: „Аз пък не мога да чета маститите български автори.“ Сценаристът Димитър Стоянович: „Ако ще е български роман на върха

Водещият Георги Тенев

Романът за „турското присъствие“, който въпреки всичко и въпреки всички „съображения“ е номер едно

- да не е „Под игото“!

И така „Голямото четене“ започна с презумпцията, че ако стигне български роман до върха, поне да не е „Под игото“. Всъщност дилетантите получиха възможност да поведат своя лична борба въобще против българския роман. Това личеше особено в изказванията на медийния експерт Георги Лозанов. Като излязъл от поредна консерва, той заяви в едно от многобройните си интервюта следното: „У нас липсват чисто жанрови текстове, а жанровата конвенция е валудна и разпознаваема навсякъде по света. Тъжно е, но нашата

„Железният светилник“ на Димитър Талев, който, без да влиза в нечи сметки, потвърди, че е една от четирите големи български книги

култура не ражда големи наративи - истории, които могат да бъдат общочовешки...“ И от друго интервю: „Мисля, че за моето поколение голямата роля за разбирането на „Малкият принц“ изигра комунистическият лагер, в който минаваше младостта ни. Ако човек нямаше шанса или смелостта да избяга през граница, единственият изход за бягство от нево оставаша книгите. Сент-Екзюпери беше написал такава, като че ли написана специално за хора, на които им е отнета свободата. Представям си я с гриф „Загържително да се чете в затвора, на глас, разбира се, може и от надзирател!“

Изкушавам се да опиша комунистическия лагер, в който преминават детството и младостта на Георги Лозанов. Представете си двадесетата небостъргач в квартала на дъновистите - най-екологичното място в София. Той, затворникът, обитава с родителите си един от най-просторните апартаменти, понеже баща му е архитект на проекта и получава от Съюза на българските писатели, за чиито членове е строена сградата, огромна жилищна площ по свой избор. Тогава арх. Лозан Лозанов е познат като проектант на църквата „Св. Петка“ в свързаната с пророчицата Ванга местност Рупите край Петрич, на президентската вилна „Калина“ в правителствената резиденция в Бояна, на високата сграда на КНСБ на Солни пазар в София. Тук следва искреният възторг на някаква радиожурналистка от позицията на високостоящия ѝ началник в СЕМ: „Защитата (вероятно

За дилетантството като позиция в големия финал на „Голямото четене“

застъпничеството, б.м. Н.И.) отведе Георги Лозанов в Мароканската пустиня в търсене на кладенец, една роза, която се откроява от всички останали, лилица, която дава мъдри съвети... Самата пустиня е литературна метафора... Любовта и смъртта са основните теми... Ценностна инжекция, която се бие като ваксина...“ Значи българският данъкоплатец се бръкна в джоба си и за Георги Лозанов - да отиде и той да търси метафори, които, за съжаление, са абсолютно не по силите му да ги претвори в литературно-критическа позиция, нали това се искаше от застъпниците? Впрочем ето с каква „естетика“ той се застъпва и за други свои любими романи: „Предпочитам да спомена... „Майстора и Маргарита“, който... разказва за моралния ужас на комунизма. „Кръстникът“... защото един приятел го издаде по времето на соц-а, като за целта претопи залежалите съчинения на членовете на Политбюро на БКП...“

И все пак като главен дилетант се изяви Георги Тенев - водещият на предаването, но не поради неподготвеност. Напротив, бидейки трето поколение литератор, той със сигурност не е дилетант. Дилетантско бе поведението му в дискусията. Защо?

Да си спомним как с гласа на сценариста Димитър Стоянович зад кадръ бяха анотирани някои от българските книги при определянето на първите сто романа на т.нар. декемврийски финал. „Балада за Георг Хених“ на Виктор Пасков бе посочен като роман - описание на „Вълкочервенковска България“, сякаш това не е същата България, в чието цялостно психологическо пространство бе спасен и съхранен романът „Тютюн“ на Димитър Димов. Последва още по-тенгентнозено твърдение - за романа на Павел Вежинов „Нощем с белите коне“ бе казано, че е създаден във „Времето на тоталната морална деградация на българския народ!“ Паралелно нито една чуждестранна книга не бе представена с подобен идеологизиран текст.

Налага се изводът, че несъгласията с „Под игото“ и „Време разделно“ са всъщност несъгласия с историческата достоверност на сюжетите на тези книги. Вече знаем от някои прословути демократи, че потурчването на Родопите не било насилствено, че нямало Баташко клане, че петвековното робство е мирно „османско присъствие“, а социалистическият период - само такъв, какъвто го обрисуват Георги Лозанов. За да приемеш подобни презумции в оценката на книги, наистина трябва да си дилетант - или да се просториш на дилетант. Въпрос на избор, съпроводен с национален nihilизъм и чуждопоклонство. Но защо всичко това се случва по гържавния телевизионен канал на Република България?

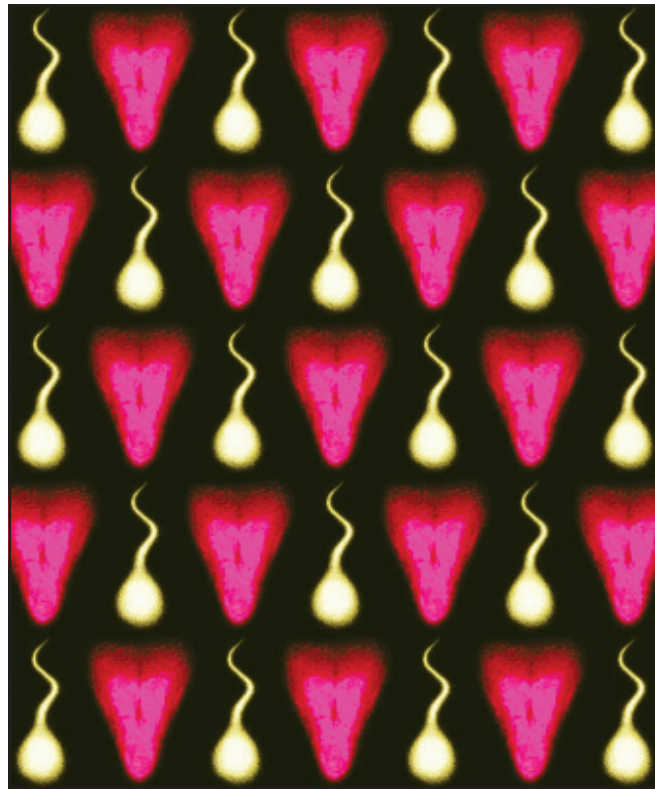
Редактор Борис Данков

Известният наш график Стефан Божков представя 20 от последните си произведения, сред които има и проекти за тапет в столичната галерия „Ракурси“ на ул. „Хан Крум“ 4а. Съществуването ни е свързано с контакти - непрекъснато взаимодействие със средата около нас. Съзнателни и подсъзнателни, търсени или случайни. Вероятно и затова авторът е нарекар изложбата си „Контакти“, която продължава до 9 април.

Експозицията му е вдъхновена от контактите. Повечето еротични. Божков изобразява не само тези от тях, които се материализират, но и онези, които остават абстрактна идея. Запечатва своя мисловен контакт и желание. Пресъздава го като емоция. Пространството му е изпълнено с фината еротика на женските форми, с провокативни знаци и желаниа, казват от галерията.

Стефан Божков е роден в Панагюрище през 1961 г. Възпитаник е на казанлъшката художествена гимназия. Освен в София той реди самостоятелни изложби в Пловдив и Варна. Участвал е със свои творби в национални и международни кураторски проекти, представяни в САЩ, Латвия (Bactericum Bulgaricus art - съвременно българско изкуство, 1999 г.), Чехия (II триенале на графиката), Негови самостоятелни изложби са показвани във Франция, Сърбия, Словакия и др. Носител е на награди от II международно триенале на графиката в Прага, Cite international des arts в Париж, от V международно триенале на графиката в София и др. На VI международно биенале на изкуството на миниатюрата в Горни Милановац,

Пространство, изпълнено с фина еротика

Стефан Божков представя 20 от последните си произведения в галерия „Ракурси“

Сърбия, Стефан Божков е отличен с голямата награда в раздела за графика.

Пътят на твореца е разнообразен и богат - от 1986 г. досега е

направил оформлението на над 300 български и преводни книги; илюстрира поезия, проза и детски приказки; работи в областта на графичния дизайн. Предпочитаните

техники на Божков са литографията и смесените техники (от фотография, рисунка, релеф, преге, колаж). Авторът е член на Съюза на българските художници.

Българка реди в полската столица „Късчета реалност“

Поредната страница от творческата си биография съвременната българка художничка Венета Дочева изписва в полската столица Варшава. В сърцето на стария европейски град младата акварелистка показва най-новите си творби в изложбата „Късчета реалност“. Тя бе открита в Българския културен институт от директорката на института Михаела Тодорова, научи ДУМА от Мирослава Митева.

За мен е чест да бъда представена в такова реномирано културно средище, което дава поле за изява на изключително изтъкнати български творци, каза Венета Дочева. На откриването тя получи признанието и на местните критици, които откриха индивидуалното излъчване на картините ѝ и дълбочината на нейния рисунк. Директорката на Българския културен институт Михаела Тодорова ѝ представи пред местната публика като „юрист по образование, художник по призвание и романтик по душа“.

Пейзажът е любимата тема на Венета, а техниката, която използва - акварел. Критиците определят този вид рисуване като най-сложния, а малцина са художниците, които се осмеляват да се заемат директно с него, преди да са усъвършен-

ствали техниката си в другите жанрове. Дочева обаче рисува само акварели, тъй като, по думите ѝ, чрез тях може най-добре да предаде колорита на емоцията, преливането и свършенството на багрите около нас.

Изкуството, което Венета прави, е не заради самото изкуство - тя твори, за да пресъздаде емоциите си, вътрешния си свят, в който са отразени величието и преклонението пред съвършенството на природата. Търсачите на

силни усещания няма да открият бушуващи страсти или вихър от емоции в произведенията ѝ. Напротив - този ураган от чувства присъства, но пречупен през сетивата на художничката, която успява да ги „укроти“ и да претвори като съвършен в своята завършеност свят.

След Варшава „Късчета реалност“ ще бъде показана и в полския град Шчечин. Художничката се подготвя и за ново си предизвикателство - изложба в една от престижните софийски галерии - „Лик“.

АДРЕСИ

„Сезони“

Изложбата „Софийски пейзажи“ на Димитър Анастасов (офорти и линогравюри) може да се види в галерия „Сезони“ (Дом на културата „Средец“, ул. „Кракра“ 2А). Авторът ни разхожда по най-емблематичните и романтични места на София, които, забързани във всекидневието, сме позабравили. След дипломирането си през 1985-а започва работа като художник в Столичната библиотека, където оформя интериора, библиотечните изложби и издания. Изработва и логото на библиотеката. Негово е оформлението на над 50 корици, илюстрациите на две книги, изработката и авторският знак на алманаха за изкуство „Et cetera“. През 1988-1990 г. е в групата художници, които започват да излагат в легендарната градинка пред ресторант „Кристал“.

„Васка Емануилова“

В началото на новия сезон галерия „Васка Емануилова“ представя първата самостоятелна изложба # 1 на Викенти Комитски. Тя се осъществява в рамките на платформата за млади автори и съвременно изкуство „Място за срещи“. В нея са включени обекти, рисунки и инсталации, сред най-новите произведения на автора. Обединени от самото пространство на изложбата и почерка на младия художник, те създават вътрешни връзки помежду си, поставяйки актуални теми. Сред тях са проблемът за институциите на образованието, глобализираните географски ориентири, въпросът за съвременните начини на комуникация и самата фигура на автора. Викенти Комитски (роден през 1983-а) е от най-младото поколение художници, работещи у нас. Изложбата продължава до 12 април в галерия „Васка Емануилова“, филиал на СГХГ (бул. „Янко Сакъзов“ 15).

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

Преди и след... с Володя Кенарев

Галерия „Арте“ за пета поредна година представя Володя Кенарев - оригинален и блестящ творец, известен като един от най-талантливите наши миниатюристи. Изложбата може да се види до 8 април в салона на ул. „Раковски“ 183А.

Художникът е роден през 1951 г. в Русе. Завършил е Художествената академия в София, специалност живопис при акад. Светлин Русев. В периода от 1981 до 2007 г. има организирани над петдесет самостоятелни изложби в цяла Европа, Великобритания и САЩ.

„Тези малки прозорци, наречени картини, към мистериата на човешката душа, като че ли не са рисувани, а са родени в някаква алхимична лаборатория, в която художникът търси философския смисъл на вечните въпроси, с които хората идват и си отиват.“

Един художник, познал суетната измамност в видимото, се е докоснал с прости и чисти пластически средства до нещо, съхранено само в паметта на сърцето.

А сърцето никога не лъже!”, отбелязва акад. Светлин Русев.

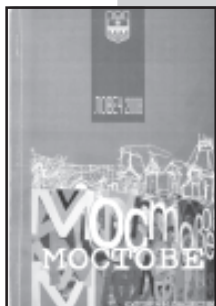

ЛАВИЦА

“ШЕПОТЪТ НА ГРАНИЧНАТА ПИРАМИДА” от Димитър Ганев издаде “Захарий Стоянов”. Освен новелата “Бренката”, книгата съдържа още две новели - “Разходка с чужда лодка” и “Такра бей”. С жив и увлекателен литературен изказ авторът разкрива пред читателя не само автобиографични моменти от своя, изпълнен с риск и героизъм живот, но и разказва истории, наситени с драматизъм, емоционалност и неочаквани обрати, отбелязва Маргарита Петкова. Освен на прозаични произведения, Димитър Ганев е автор и на сценарии, дали живот на три филма с участието на изтъкнати български актьори - Петър Слабаков, Георги Черкелов, Цветана Манева, Явор Милушев. Читателят го познава и от книгите му “Тримата малки граничари”, “Границата над Красново” и “Старата митница”, в които основна тема е героизмът на граничарите и авторът е убеден, че тя като невидим магнит продължава да привлича широката читателска аудитория.

“МОСТОВЕ” е ежегоден алманах, издаван от община Ловеч и местния Клуб на дейците на културата. Наскоро излезе броят за 2008 г. В постоянните му рубрики са публикувани стихове, разкази, отзиви, статии и спомени на изявени тамошни (някои отдавна познати и извън областта) творци на художественото слово, майстори на четката, на театрални и музиканти, на журналисти, музейни работници и краеведи. Няколко страници са отделени на дебютантите Д. Атанасова и К. Стефанова. Приятно впечатление прави качествените печат на текстовете, онагледяването с черно-бели и цветни илюстрации. А завършващите рубрики “Бележити дати и годишнини” (2009) и “Носители на учредената през 2002 г. наградата “Ловешки меч” (45 души за 7 години) са полезен справочник за читателите на изданието.

“ИВАН ТЕОФИЛОВ В БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА И КУЛТУРА” е третата книга от библиотеката “Личности” на издателство “Кралица Маб”. Съставител е Пламен Дойнов. Иван Теофилов (1931) и неговите книги са неделима част от алтернативния канон на българската литература от епохата на НРБ, от канона след средата на XX и началото на XXI век. Много от критическите текстове, писани след 1989 г., категорично назовават уникалността на почерка на Иван Теофилов и яркото му вписване както в една поизгубена през годините българска “южна”, културно-историческа традиция, така и в контекста на друго, все по-познато европейско, антично-медитеранско поетическо пространство. Това е нов опит критиката да съсредоточи вниманието си върху творчеството на поета и драматурга и да извърши работа, която ще доведе до по-релефното открояване на неговото значение за българската литература и култура.

“БУЛЕВАРДЪТ НА ТУЗАРИТЕ” от Кандис Бушнел отново пресъздава съвременния живот в мегаполиса, но “Сексът и градът” е станал малко по-язвителен и по-саркастичен и много по-зрял в новия ѝ роман “Булевардът на тузарите”. На Пето авеню 1 в Манхатън се намира прекрасна сграда в стил арт деко. Това е адрес, до който по един или друг начин всеки човек с амбиции от нийоркския елит се опитва да се добере. За героите от новия роман на Кандис Бушнел тази сграда е символ на живота, който искат и се надяват да постигнат. Когато умира достолепната Луиз Хаутън, законодател на нравите в тази сграда в продължение на години, се развихря истинска битка за нейния прекрасен апартамент. Съпругата на съмнителен финансист, 80-годишна светска журналистка, актриса със свободен дух, писател на средна възраст - току-що докоснал се до славата, холивудски сценарист, досадна кучка - всички кроят планове за бляскавия живот, който ще водят под покрива на тази престижна сграда. Издава ИК “Кръгзор”.

Някогда за свобода

Съставителят на „Избавление” Боян Ангелов е подбрал стихове с острота и граждански нерв

ИВАЙЛО ХРИСТОВ

Поетичната антология “Избавление”, събрала стихове от класиката и съвременността, идва да ни напомни, че идеалът, наречен отечество, все още не е загубил смисъла си. Съставителят Боян Ангелов е изградил антологията върху тематично-хронологичния принцип, възкресявайки и припомняйки ни родолюбивия патос на родната ни поезия. В този смисъл “Избавление” (по името на едноименната стихосбирката на Иван Вазов от 1878 г.) е вик срещу преклонението пред чуждото, нихилизма и безродието, възприели сега новата си маска - космополитизма. Независимо че е посветена на конкретни събития - 130 години от Освобождението на България от османско робство и 100 години от обявяването на независимостта на България, антологията разширява своите граници и се превръща в апология на жаждата на българина за свобода, във вик срещу

забравата, изпелила толкова славни събития и хора.

Стиховете от Добри Чинтулов, Любен Каравелов, Петко Славейков, Иван Вазов до Андрей Германов, Дамян Дамянов, Димитър Христов и младите поети доказват за сетен път, че обичта към родината, способността да се жертваш за нейното оцеляване не са словесни излияния, а залог за запазването на нашата духовна самобитност. Ето защо “Избавление” е колкото поглед към миналото, толкова и взор към настоящето. По една проста причина: пречупването на родолюбие и лишаването на понятието родина от

отстоява националноотговорна позиция в защита на духовността на България; на понятията като дълг, православие, отечество. Възгледите, имащи за цел да запазят българската идентичност сред процесите на унификация и стандартизация на света. И струва ми се, че главна задача на “Избавление” (заглавието е достатъчно знаково) е именно битката за опазването на българщината в контекста на новия културен глоба-

лизъм. Така съставителят застава срещу един от най-щедро финансираните процеси на изминалото десетилетие - този на националната амнезия. Защото няма нищо по-страшно за народ като нашия, който по принцип е с къса историческа памет, от изличаване на миналото му.

Не знам дали съзнателно или не, но Боян Ангелов е подбрал стихове с острота и граждански нерв, които звучат адекватно на повелите на времето. Защото, известен е фактът, че в разломни, духовно кървави времена, каквото е нашето, гражданската поезия се оказва много по-нужна и търсена в сравнение с изящната художественост. С други думи, антологията “Избавление” (изд. “Богиманна”) показва, че българският писател не прие драмата на народа със стъписан и безмълвен поглед, а запази борбеността си, своята непримиримост към мекушавия, изплъзващия се човек и ценности.

КРИТИКА

АФОРИЗМИ

Детрониране на посредствеността

ГЕОРГИ ДРАМБОЗОВ

“Днес българската литература, особено поезията, прилича на куртизанка, която иска да мине за дама от висшето общество” - казва литературната критичка Благвеста Касабова в най-новата си книга с критика и публицистика (издадена от “Българска книжница”). Този цитат, изваден от контекста на нейните “Невесели мисли за съвременната българска литература”, няма да ви каже много нещо за нейните опити “да се наложат нови критерии при оценка на стойностите”. Но, когато прочетем антологично-лиричните писания на автори, “групирани около “Литературен вестник”, Литературния институт към БАН или организирани в групи и салони, пълни с всякакви вулгаризми и цинизми”, разбираме за какво иде реч. Ами, за как-

г. до днес. Авторката определя подобни претенциозни напъни за европейски постмодернизъм така: “Модерната литература - истинската, е далеч от вулгаризма и празните брътвежи!...” Кратко и точно. Започнах с “невеселите мисли” на Благвеста Касабова, един от малцината оцелели гладиатори на българската литературна критика в условията на демокрация. Но книгата “Другата страна на медала” обхваща в два цикъла не само гневни критични и публицистични материали в защита на непреходните литературни стойности, а ласкави оценки за някои съвременни поети и писатели от различни творчески поколения. Я, колко “по-весели” са нейните мисли за творбите на такива поети като Ивайло Балабанов или Валери Станков, за литературните открития на в. “Пулс” сред младежта и децата!... Събрала в една книга своите изстрадани критични отзиви и публицистични материали от 2000-а досега, Блага, както ласкаво я наричаме, иска да ни внуши, че е “крайно време литературната критика да започне да отсява зърното от плевата”... И нейните внушения до голяма степен успяват. Защото тя е вперила придирчив и тревожен поглед в съвременната ни литература. Защото е честна и безкомпромисна!

Четиво за политици и магистрати

РАДКО ХАНДЖИЕВ

Четящата публика познава Емануел Икономов като талантлив преводач на научна фантастика. За приятелите му - той е ерудит с изискано чувство за хумор. Сега виждаме авторът като тънък сатирик. Защото “Броеница от небивалици” (изд. ЕГИ-Астра компас ООД), или както авторът скромно нарича сбирката си “гро-терлици” ни поднася примери от всекидневното, разкрива недъзите на т. нар. демокрация в измислената страна Вулгария. Ако би могъл да прочете тази книжка проф. Ни-колай Генчев, със сигурност щеше да я окачестви като огледало на “ориенталско-шмекерските прийоми на властта”; Точно Жечев сигурно щеше да я озаглави “Вулгарският чиновник, или проклятието вулгарско...”; а философът на хилядолетието би се изразил още по-точно: “В тази страна идиотизмът се налага за нормално състояние, а нормалното състояние се обявява за идиотизъм”. Което идва да подсказва, че времевата не са се променили особено и безумията в живота ще продължават, докато вулгарите продължават да се държат като “неразумни и юроди”.

Ежегодният фестивал "Jazz+" ще се проведе по традиция през май, научи ДУМА от Маргарита Борисова. В тазгодишното, пето издание, което ще започне на 24 май и ще продължи и през юни - 12, 13 и 14, ще участват с концерти в зала "България" изявени артисти от Перу, Франция, Германия, Гърция, Италия. Влюбените в джаза ще имат възможността да видят и чуят омайния глас на перуанската вълшебница Сусана Бака, неотразимия френско-виетнамски китарист Нгуен Ли, табла виртуоза Трилок Гурту и вълнуващото изпълнение на триото Аня Лехнер, Василис Цабропулос и У.Т. Ганди. Както всяка година, фестивалът се радва на подкрепата на Столичната община, припомня Борисова.

Откриването на 24 май в зала "България" от 19.30 ч. ще направят Сусана Бака и нейната група състояща се от двама перкусионисти - Хуан Котито Медрано и Уго Браво, китариста Сергио Валдеос и басиста Давид Пинто. Сега Сусана Бака ще дойде, за да представи новия си албум, който включва неповторимите ѝ интерпретации на 6 поеми. Това са стихове, развълнували бунтарския ѝ дух и накарали я да пожелае да ги изпее. Стиховете на Федерико Гарсия Лорка, Алберто Бенавидес и Чабука Гранда, нейната велика предшественичка, оживяват емоционално в аранжиментите на Сусана Бака и Серхио Валдеос.

Вторият концерт е на 12 юни отново в зала "България", която ще бъде нажежена от екстатичното изпълнение на квартета на Нгуен Ли на музиката на великия Джими Хендрикс. Ли е китарист с въздушен почерк и универсален език - фюзън, рок, традиционни музика. Първият му концерт в почит към Джими Хендрикс е през 1995 г. на фестивала в Шутгарт. Репризите му се отличават с уникален подбор на заглавия. Огромно е предизвикателството за китарист, посещаващ към съкровищницата на Хендрикс. Ако Нгуен Ли успява по превъзходен начин, то е и защото проектът узрява достатъчно дълго време, за да привлече както феновете на Хендрикс, така и тези на Ли. Важното в случая е как Ли успява да преосмисли влиянието на Хендрикс, да се отдалечи от него и да го покаже в съвременна светлина. Нгуен Ли носи вътре в себе си музиката на Хендрикс до степен да успее да я наси-

„Джазз+“

Сусана Бака, снимка Антон Балакчиев

Отново

ти и представи с нов дух и енергия. Концертът на квартета на Нгуен Ли се осъществява с подкрепата на Френския институт в София.

Основният акцент във фестивалната програма пада върху концерта на 13 юни в зала "България" на виртуозния перкусионист Трилок Гурту и неговия квинтет. Гурту е виртуозен изпълнител на табла и перкусионист от висока кла-

са, който свири на уникален източно-западен комплект барабани. Той е и композитор, чиито смели музикални виждания водят до сътворяването на неповторимо съчетаване на традиционна индийска музика с джаз, рок, класически и елементи от други култури. Днес добре познат на джаз общността от съвместната му работа с Дон Чери, Джон Маклафлин, Джо Завинул, Пат Матини и

Йан Гарбарек, Гурту придобива първоначална известност като член на групата "Орегон". Перкусионистът има зад гърба си множество албуми и престижни международни отличия. Предстои издаването на новия му проект, в който участват Карло Кантини - цигулка и клавишни, Фил Дръми на саксофон, флейта и диджериду, Роланд Кабесас на китара и Йохан Берби на бас.

Петият фестивал "Jazz+" ще завърши на 14 юни в зала "България" с представянето на новия вълнуващ проект на германската челистка Аня Лехнер и гръцкия пианист Василис Цабропулос с участието на италианския перкусионист У.Т. Ганди. Проектът е своеобразно продължение на предходния им албум "Chants, Hymns, Dances", посветен на творчеството на Гюрджиев. Приет изключително радушно и от критиката, и от публиката, пиано-чело прочитът на музикалния свят на Гюрджиев, чиито пиеси отчасти са вдъхновени от фолклора и отчасти почиващи на религиозни практики, са записани и съхранени в пиано транскрипцията на Томас де Хартман, бе представен с множество концертни изяви из цяла Европа. Логично идва и продължението на музикалното пътешествие, като днешната стъпка в "Melos" е към задълбочаване на вътрешното разбирателство и хармония в изпълнението. Тук те отново се завръщат към пиесите на Гюрджиев, но преобладаващата част от композициите са на Василис Цабропулос.

Акцентът във фестивалната програма е гостуването на Трилок Гурту квинтет на 13 юни

Силно въздействащите, вглъбени мелодии на Цабропулос са развити със смел импровизационен размах и са допълнени с участието на самоукия перкусионист У. Т. Ганди, музикант по природа, както го нарича Дино Салуци.

Квартет „Ардити“ направи творческо ателие в Русе

Прочутият британски струнен квартет "Ардити" направи музикално ателие с млади български музиканти в рамките на 49-ия международен фестивал "Мартенски музикални дни" в Русе, научи ДУМА от Дияна Запрянова. Музикантите имаха възможност да се запознаят с уникалния подход на квартета за непосредствен контакт и работа с композиторите, чиито произведения изпълняват.

СНИМКА БРИТАНСКИ СЪВЕТ

Музикалното ателие се фокусира върху техники, методи и стилистични характеристики на интерпретация на съвременната музика от квартетния жанр и по-конкретно тези на музиката на Харисън Бъртуисъл.

Вечерта на 26 март "Ардити" изнесе концерт от цикъла "Прочути европейски квартети" - Струнен квартет 1 от Л. Яначек и Струнен квартет от М. Равел. За първи път българската публика чу последната композиция на Харисън Бъртуисъл - "Дървото на струните", с което квартет "Ардити" отбеляза 75-годишния юбилей на композитора. Музикалното ателие и концертът на квартет Ардити са част от събитията по повод 75-годишнината от създаването на Британския съвет.

Квартет "Ардити" е световноизвестен заради вдъхновеното и прецизно изпълнение както на актуална съвременна музика, така и на музика от началото на XX век. Неколкостотин струнни квартета и други камерни творби са посветени на ансамбъла за периода от основаването му през 1974 г. от Ървин Ардити до днес. Голяма част от тях са белязали завинаги квартетната литература на XX век и така запазват място на "Ардити" в историята на музиката. Майсторските класове и ателиетата за млади изпълнители и композитори, които водят по цял свят, са показатели за ангажираността на музикантите към процеса на обучение. От 1982 до 1996 г. членовете на квартета са постоянни преподаватели в Летните курсове за нова музика в Дармщат. Обширната дискография на "Ардити" наброява над 150 компактдиска. През изминалите 25 години ансамбълът е получил много награди за своята дейност.

Музика в неделен следобед

Проф. БОЯНКА АРНАУДОВА

Започна пролетният цикъл на камерния оркестър "AGBU-SOFIA" - просветителско и художествено начинание, което се поддържа от Общонарменския благотворителен съюз "Парекордзаган" - София; от тази година и от Столичната община - дирекция "Култура". Първият концерт бе в залата на НМА "Панчо Владигеров". Художествената линия на оркестъра се определя от Бедрос Папазян, виолист, диригент и композитор, талантлив музикант, който с много вкус, усърдие и любов подготвя тези изяви, чиято цел е и ревностно пропагандиране на творби от класическата, арменската и съвременната музика.

"AGBU-SOFIA" е съставен от опитни в камерно-инструменталното музициране изпълнители, които в неделните следобеди свирят, вдъхновени от идеята да заредят духовно сърцата на публиката. Под палката на именития цигулар-виртуоз Ангел Станков (от години често е и на диригентския пулт) прозвуча първо изящно-нежната Серенада ноктюрна от Моцарт, а в края на събитието - Адажио и Алегро от Симфония с тимпани на прочутия съвременен арменски композитор Едвард Мирзоян. Особена, запомняща се музика, в която умело се съчетават фолклорната и модерната идея - в

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Оркестър "AGBU-SOFIA"

мелодика, ритмика и маниер на изграждане. В трудната солова партия на тимпаните блеснаха добре познатите ни качества на Румяна Михайлова - чудесна, технична, непоклатами в точността си.

Вече стана принцип и включването на млади изпълнители в концертите на "AGBU". Този път солист бе Атанас Кръстев, челист, студент в НМА, ученик на прочутия си баща проф. Анатоли Кръстев. Той изпълни Концерт за виолончело и оркестър от Хайдн. Атанас

Кръстев несъмнено е голям талант, с голямо бъдеще. Изпълнител с дарба не само да пресъздава безупречно нотния текст, но да разчита в дълбочина емоционалните послания в него и да ги предава на публиката - с темперамент, сърдечност и убеденост и мащабен формат. И още - Атанас Кръстев показва отлично владение на инструмента и текста, чувственост, красив звук и музикантска зрелост - проявяваща се в използването на тембър, динамика и метроритъм.

„Тапетите на времето“ в поетичен спектакъл

НАДЕЖДА УШЕВА

Новият спектакъл на известната наша театрална режисьорка Юлия Огнянова - „Тапетите на времето“, която получи наградата „Икар“ за цялостно творчество на Съюза на артистите в България - бе представен за първи път пред публиката в Сатирата в четвъртък вечерта. Премиерата е на 30 март в зала „Щастливеца“.

С тази постановка Юлия Огнянова изпълнява отдавнашното си обещание - да направи театър по текстове на Константин Павлов (1933-2008), един от големите наши поети на ХХ век. Заглавието на спектакъла кореспондира с неговата гледна точка, че поезията е документ на времето, каза режисьорката преди предпремиерата. Тя е имала разрешение за постанов-

ката от самия поет. Неговото желание е било да се сменят единствено имената, което е спазено.

Идеята е родена преди години, но

все не успявали да я осъществят, а сега режисьорката се покланя пред паметта на поета с колаж, в който вплита стихове, цитати от интервюта,

от сценарии, от личния му архив, както и извадки от досието му в Държавна сигурност. Използвала съм отделни стихотворения, пасажки и ги включвах в друг текст, обясни Огнянова. „Тапетите на времето“ е разказ за съдбата на артиста в България през втората половина на ХХ век - връх на сюрреалистичния абсурд на епохата, коментират от екипа.

Да работиш с Юлия е все едно да завършиш още една академия, каза Румен Цонев, автор на музиката. Всички ми казаха, че от това не може да излезе повече от един рецитал, че поезията не е театър, спомня си Огнянова. Но човек трябва да е малко безразсъден, лекомислен, за да се реши, категорична е театралката. А на мен в живота лекомислие никога не ми е липсвало, добавя тя. Според нея има някаква случайност в режисьорското ѝ присъствие на сцената. Смелостта ми се дължи на факта, че има кой да се грижи за българския театър, заключава Юлия Огнянова.

В ролите се изявяват Филип Аврамов, Мая Новоселска, Филип Трифонов, Александра Василева, Стефка Янорова, Янина Кашева, Ани Вълчанова, Милена Спиридонова-Аврамова, Явор Борисов, Благовест Благоев, Жанет Иванова, Анастасия Панайотова и други. Художници са Васил Абджиев и Свила Величкова.

Пернишкият театър чества 90 години

Българските пиеси са акцент в репертоара на трупата

Деветдесетгодишен юбилей отбеляза Пернишкият театър. Началото на културната институция е поставено през 1919 г. от Иван Пенчев. Театърът е създаден към местната мина. За репетиции и представления е определен читалищният салон, който няма нито сцена, нито гримьорна. Първите актьори в трупата са Иван Пенчев, Драгомир Капанов, Александър Паспалев, Димитър Димитров, Соня Пожарова, Лазаринка Георгиева и любители от мината. Поради липса на реквизит актьорите играят със собствени дрехи, носят от домовете си покривки, завеси, сами майсторят декорите, разказва БТА.

Най-напред е поставена пиесата „Златното руно“ от Пшебишевски. Интересът към

представленията е огромен. Заради това е забранена предварителната продажба на билети. На всеки 15-20 дни се подготвя нова пиеса. Ролите се разпределят по желание на актьорите. След голямата железничарска стачка театърът е закрит, а артистите са уволнени. Година по-късно дейността на културната институция е подновена и тя се сдобива със собствена сграда от плет и кал.

През 1924 г. в Перник гостуват артисти от Московския художествен театър с пиесата „Вуйчо Ваньо“ с режисьор Н.О. Масалитинов. Всяка седмица театърът дава по едно безплатно представление за работниците в мината с надница до 60 лв. и за семействата им. Двадесет процента от приходите се

заделят за направените разходи по театралния салон. С по 1 лв. на билет се осигурява и фондът за подпомагане на възрастни артисти към Съюза на артистите в България.

На сцената на миньорския театър предимство имат българските пиеси. За 15 години след 9 септември 1944 г. са поставени 114 пиеси, посетени от 733 590 души. От 1 януари 1950 г. театърът става държавен. Художественият състав се оформя като един от най-силните в страната. От шест години театърът е на издръжка на общината. През декември 2004 г. сцената и част от зрителиния салон бяха опожарени. Оттогава актьорите играят в Обединения детски комплекс и в столични театри.

Статуетката „Дон Кихот“

„Смъртта и Дяволът“ с награда в Белград

Екипът на представлението „Смъртта и Дяволът“ се завърна след успешно турне в Белград, където получи статуетка „Дон Кихот“ и почетен приз за участие на фестивал „Славия“, научи ДУМА от екипа, който е участвал във форума със съдействието на посолството на България в Белград, театър „Славия“ - Белград, и Младежкия театър „Николай Бинев“. „Смъртта и Дяволът“ е спектакъл, подкрепен от „Арт офис“, Националния фонд „Култура“, Гьоте институт и „Алтера“. В него участват Гергана Плетнъова, Бойко Кръстанов, Лиляна Шомова и Ивайло Драгиев.

Пиесата, написана през 1905 г., три години преди смъртта на Веде-

кинд, е елегантна история за изкушението и обвинението в живота, тъкмо преди да е приключил. Текстът се занимава с проблема за женската свобода, обществения натиск върху жената и институцията брак, която защитава икономическите интереси на мъжа. Бракът и любовните отношения са опорочени поначало, те представляват система от ограничения, които защитават съвсем други интереси, но не и любовните стремежи, припомнят от екипа. Преводът е на проф. Владко Мурдаров, сценичен вариант и постановка - Петър Денчев. Зрителите на Младежкия театър могат да гледат представлението днес, на 2 и 28 април от 19 ч.

Три нови постановки в афиша на НТ „Иван Вазов“

„Дон Жуан“

Вече започнаха репетициите на „Сако от велур“, чиято премиера е на 20 май, научи ДУМА от Христина Гудева. Бойко Богданов е режисьор на култовата пиеса на Станислав Стратиев от 70-80-те години, актуална и до днес. Ролите са поверени на Тео Елмазов, Георги Мамалев, Ангел Генов - гост, Пламен Пеев, Мария Сапунджиева, Антон Радичев, Ванча Дойчева, Емануела Шкодрева, Христо Терзиев, Милена Атанасова, Цвети Даскалова, Стоян Пепеланов, Кирил Кавадарков. Сценографията е на проф. Светослав Кокалов, костюмите на Петя Стойкова.

С Чеховата „Вишнева градина“ проф. Крикор Азарян ще покаже явление, много актуално за нашето съвремие - смяната на поколенията, на един тип хора с други. Репетициите започват на 2 април, а премиерата е на 25 септември. Мария Каваджикова, Ани Пападопулу, Радена Вълканова, Валентина Ганев, Деян Донков, Захари Бахаров, Марин Янев, Рени Врангова, Валентин Танев, Петър Попйорданов, Христина Караиванова, Наум Шопов, Владимир Карамазов са лицата във „Вишнева градина“. Режисьор е Гаро Ашикян, сценограф Марина Райчинова, танци - Мила Искренова.

Есента започват репетициите на „Смъртта на търговския пътник“ от Артър Милър. Режисьор на постановката, развличаваща мита за американската мечта, е Борислав Чакринов. В ролите ще се възплътят Велко Кънев, Жорета Николова, Иван Юруков, Христо Чешмеджиев, Марин Янев, Петър Попйорданов, Калин Яворов, Стоян Пепеланов, Марта Кондова, Илиана Коджабашева и Деян Донков. Сценографията е на Чайка Петрушева, музика - Асен Аврамов. Премиерата ще бъде на 22 януари 2010 г.

За първи път Народният театър ще участва със свой спектакъл на Срещата на националните театри в Европа през октомври т.г. във Варшава и това е спектакълът на Александър Морфов „Дон Жуан“. Това стана ясно, след като гледаха представлението Ян Енглерт - художествен ръководител на Театър народови - Варшава, Кишищф Торонч - генерален директор, и Томаш Кубиковски - директор на фестивала. Те бяха категорични и отправиха покана поне за две представления на „Дон Жуан“. Народният театър дава възможност на всички, които още не са успели да гледат този спектакъл, да го видят на промоционални цени на 5 април.

Спасение от робията - В сърцето на поробителя!

Доц. д-р ТОНКА ВАСИЛЕВА

През Средновековието в Мала Азия се намирало българско население. Една част от него били насилствено изселени българи по време на византийското и османско владичество, от които по-късно не са останали следи. Друга са еничари и ислямизирани и потурчени българи. В по-късен период тук пребивават достойни мъже, революционери и възрожденци, осъдени на затвор и заточение.

През XVII-XVIII век по земи на Мала Азия отново били създадени десетки села от насилствено преселени от турците и доброволно изселили се българи. Основната причина да направят това доброволно изселилите се бил стремежът да оцелеят и избегнат реалната опасност да бъдат ислямизирани и потурчени.

Далеч от погледа на пътешественици и дипломати, в трудно проходим район, отдалечен от главни пътища, скътани в дебрите на Северен Анадол, се нароили двадесет и осем български села - повечето запазени до 1914 г.

"Уникален по света случай: да потърсиш спасение от чужда робия и защити на родното не другаде, а в сърцето на поробителя. Това са сторили тези необикновени хора - малоазийските българи" - пише Константин Карамитрев в предговора на книгата "Необикновената история на малоазийските българи" (С., 2000 г.).

Откъде идват те и

как попадат по тези места?

Освен със земеделие някои жители на селата от Ортакойска (Ивайловградска) околия се занимавали с производство на дървени въглища, които продавали най-вече на пазарите в Одрин.

Според едно от преданията турски бей на име хаджи Якуб предложил на български въглищари да се заселят в неговите гори, да добиват въглища и обработват свободната земя.

Първите български семейст-

Историята на малоазийските българи е уникална по света, навършиха се 95 години от нейния драматичен край

Лятна носия от селата Урумче и Чатал тепе

ва тръгнали от село Юброирен (Горноселци), Ивайловградско, и се установили в китна местност с два чинара и голям извор (Голямата ода). Така около 1720 г. било основано българското село Коджа бунар. Последвали селата Аладжо баир, Тъйбелен, Мандър, Ново село, Урумче, Чатал тепе, Гьобел, Читай и т.н.

С времето заселниците построили къщи, мелници, дюкяни. Многобройни стада изпълвали кошарите. Редували се багрите на лен, жито, овощки. Основният поминък бил земеделието, скотовъдството, а за някои - въглищарството.

В селата били открити училища, но за съжаление не във-

всички се преподавал български език. Малоазийските българи оказвали силна съпротива срещу политиката на гръцката патриаршия да ги погърчи. Построени били черкви, в които служели български свещеници.

"Сред море от гърци и турци нашите деди

запазили българския език и обичай

своята красива носия и силно чувство на принадлежност към българската народност" - пише Димитър Шишманов в книгата си "Необикновената история на малоазийските българи".

За силната обич и привързаност към България - отечество, което никога не са виждали, свидетелства и фактът, че взетите българи от тези села като войници в турската армия след 1908 г. бягали в България и при първа възможност преминавали на страната на българската армия. Сред мобилизираните в турската армия и изпратени на фронта да се бият срещу България е и Васил Костов - моят дядо, който на редутите при Чатал тепе в решителния бой с неколцина българи преминава на страната на българската армия.

Животът на българи, гърци, турци, арменци и казаци бил мирен и спокоен до Балканската и Междусъюзническата война.

По време на войните турските власти започнали да изземват голяма част от добитъка и храните на българското население. Черкезите, дошли по тези места след Руско-турската война, нападали и ограбвали християнските села, необезпокоявани от турската власт. Бежанците турци от България (му-

лоазийските българи предприемат стъпки за преселване в България. Следват делегации в София и в българското консулство в Цариград, изразяващи готовността на населението за това.

Изселването започва етапно, в ранната пролет (20 март) 1914-а, и приключва на 11 юни същата година. Турското правителство с устна заповед забранява на изселниците да продават имотите си, къщите си, добитъка си, покъщнината си. "Приведени класовете от зърно, кошарите пълни с добитък - разказваше баба ми Стайка от с. Урумче, а ние тръгваме

кой каквото може да вземе с две ръце

а някои само с торба хляб за път."

И поемат трудната съдба на бежанеца хората от тази българска селска колония. По пътя до пристанище Кемер, въпреки турската стража, колоните често са нападани и ограбвани от черкези и мухаджири. Поради лошата хигиена и липсата на достатъчно храна завинаги по тези места остават бебета и малки дечица, родилки и възрастни хора.

Извозването от Турция се осъществява с корабите "Цар Фердинанд", "България" и "Борис". Стъпвайки на тях, безгранична радост изпълва измъченото население. Морето почервенява от хвърлените във водата фесове. Писват гайди, залюляват се кръшни български хора на палубите.

След

кратък карантинен период

по квартали бежанците от Мала Азия се заселват за кратко в Гюмюрджинска, Дедеагачка и Софлийска околия, след което се установяват трайно в България. По-компактни групи от малоазийските българи се заселват по крайбрежието на Черно море (Обзор, Несебър), в Айтос, Люляково, Нови пазар, Чирпанско, Свиленградско (Малки воден, Борисловци, Ставри Димитрово, Черешак), Ивайловградско (Свирачи, Орешино, Пелевун, Железино, Железаре, Горно селци, Долно селци, Бяла поляна и др.).

Сега се навършват 95 години от преселението на малоазийските българи в България. В днешния свят без граници много сънародници напуснаха пределите на отечеството и заминаха в чужбина - там да учат, работят и живеят. Интегрирайки се с народите от Европейската общност и от други страни с техните традиции, бит и култура, да съхраним своята национална идентичност и любов към България, както това са правили с векове тези необикновени хора - малоазийските българи.

Ивайловградският район, откъдето се изселили основателите на някои от селата в Мала Азия

хаджири) също били настанени край българските села.

Съдбата по време на войните и след тях

на малоазийските българи е незавидна. Много често се налагало да се укриват в близките до селата гори, оставяйки целия си имот в ръцете на черкези и мухаджири. Обири и убийства по пътищата, кражби на продукция от полето, палежи на плевни и сено съпътствали всекидневието им. Те се страхували да излязат по нивите, а вечер много често спели по няколко семейства заедно, за да се отбраняват при необходимост.

Ставащото не било случайно. Турските власти се стремели да създават такива условия на живот на българите, че те сами да пожелаят да се изселят.

Осъзнавайки своята несигурност и безпомощност да се справят с обстоятелствата, ма-

Бягството от Мала Азия на малоазийски гърци и българи

Кутия кибрит „Рибново“ с 20 клечки

СТЕФКА ГЕТОВА

1-ВА КЛЕЧКА. С поправка в Закона за степената на образование, общообразователния минимум и учебния план (ЗСОМУП) религията е дописана в културно-образователната област „Обществени науки и гражданско образование“ през септември 2002 г., когато управляващи са НДСВ и ДПС, а министър на образованието е Владимир Атанасов.

2-РА КЛЕЧКА. Културно-образователната област „Обществени науки, гражданско образование и религия“ е една от 8-те области, които групират предметите за общообразователната подготовка в българското училище, въпреки че в Закона за народната просвета е записано, че образованието е светско! Двата закона явно си противоречат, но кой ли чете законите в България?

3-ТА КЛЕЧКА. Към законопроекта от 2002 г. за изменение и допълнение на ЗСОМУП липсват мотиви за включването на РЕЛИГИЯ към културно-образователна област „Обществени науки, гражданско образование“ и в структурата на учебния план - ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ИЗБИРАЕМА ПОДГОТОВКА.

Кому са нужни мотиви

когато има парламентарно мнозинство?

4-ТА КЛЕЧКА. С поправката на ЗСОМУП задължително избираема подготовка допълнително обучение по учебни предмети от културно-образователните области, в това число майчин език и религия. Така на практика се узакони изучаването на религия и турски език в българските общообразователни училища, финансирано от републиканския бюджет.

5-ТА КЛЕЧКА. Според ЗСОМУП учебните часове за седмица за всеки клас са лимитирани и ако в дадено училище се изучава религия и майчин език, това става за сметка на другите общообразователни предмети - информационни технологии, математика, спорт, изкуства и др.

6-ТА КЛЕЧКА. Учебният план за училището в раздел ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ИЗБИРАЕМА ПОДГОТОВКА се изготвя (определят се предметите религия и майчин език) от директора на училището и е „съобразен с интересите на учениците и с възможностите на училището“. А какъв ли е интересът на учениците, когато

директорът е с политическа протекция

и трябва да осигури работа на учителя Бошнак?

7-МА КЛЕЧКА. „Интересът на учениците“ се удостоверява с декларация свободен образец,

Как се раздържавява образованието и как се одържавява религията

подписана от родителите. Тази декларация не е включена като задължителен елемент на училищната документация, регламентирана в Наредба 4 за документите в системата на народната просвета и това я прави лесна за манипулация при евентуален контрол за предпочитанието на обучение по религия и майчин език пред другите предмети.

8-МА КЛЕЧКА. Обучението по предметите се осъществява по учебни програми, разработени върху дефинирани държавни образователни изисквания, разписани в Наредба 2 за учебно съдържание - описание на постижимите знания, умения и отношения, които се измерват или наблюдават като резултати на учениците по учебните предмети и културно-образователната област „обществени науки и гражданско образование“.

Учебните предмети са: роден край, човекът и обществото, история и цивилизация, география и икономика, предметен цикъл „Философия“ (психология и логика, етика и право, философия), свят и личност. **НЯМА ПРЕДМЕТ РЕЛИГИЯ!** В предметен цикъл Философия (XI и XII клас, второ равнище - профилирана подготовка) е заложено изучаването на спецификата на религиозния светоглед и ролята му в историята на културата (модул Световни религии). А какво преподава учителят Бошнак, дали МОН е проверило? Какво изучават 4000 ученици (според изнесените данни в медиите)?

9-А КЛЕЧКА. Какво преподават на децата учителите по религия,

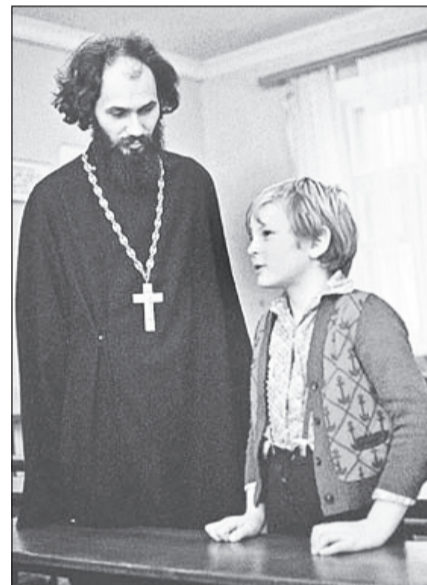
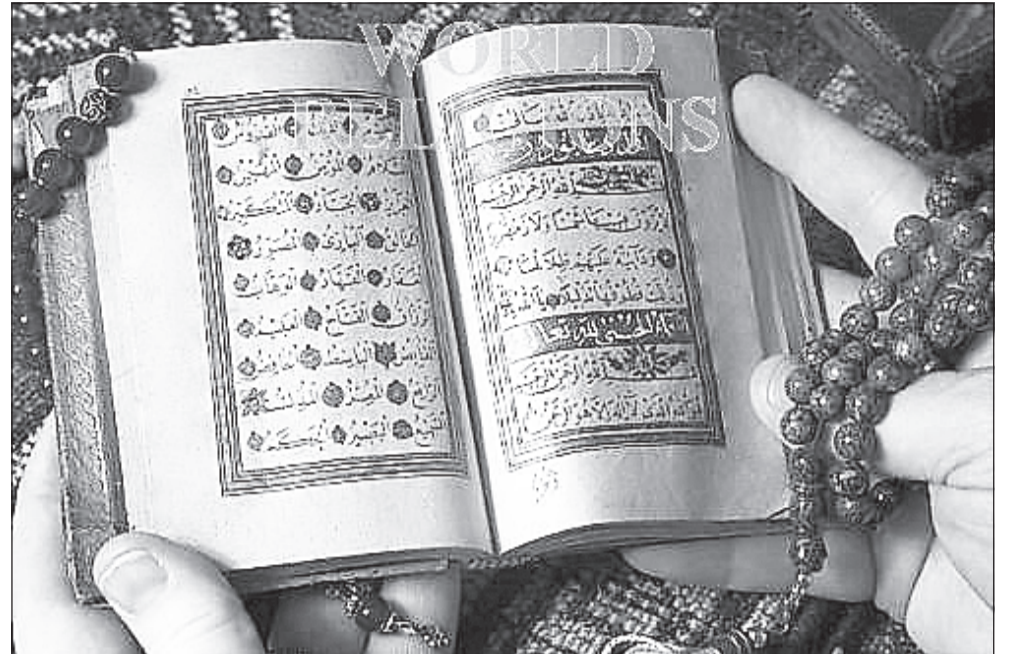
как я преподават и какво оценяват

в МОН не знаят! В България има наредба за обучение на кучета, но наредба за обучение на децата по религия няма! Няма изисквания за задълженията на извършващите обучение по религия, няма изисквания за обучението (цели, очаквани резултати, оценяване)

няма и разписани правила за обучението по религия.

10-А КЛЕЧКА. През 2003 г. Министерството на образованието публикува в „Държавен вестник“ инструкция 2 за провеждане на обучението по учебен предмет „Религия“, въпреки че такъв предмет няма в наредбата за учебно съдържание! А образованието е светско според Закона за народната просвета!

11-А КЛЕЧКА. Според тази инструкция „организацията на обучението по учебния предмет „Религия“ се осъществява с утвърдените от министъра на образованието и науката: концепция за обучение по предмета „Религия“ в общообразователното училище на Р България и концепция за обучението на мюсюлманските деца по предмета „Религия - ислям“ в общообразователните училища! Тази концепция за обучение на мюсюлманските деца е изискана от фондация „Програма достъп до информация“, но има мълчалив отказ на министъра да я предостави. С решение № 1795 от 26.02.2002 ВАС е отменил отказа на министъра на образованието и науката да предостави информация за програмите и други документи, свързани със свободното избираема подготовка „Религия - ислям“ и „Религия - Християнство“, изготвени и намиращи се в МОН. Министърът не е сметнал за необходимо да отговори на заявлението за достъп

до обществена информация на ПДИ.

12-А КЛЕЧКА. Според инструкцията обучението по предмет „Религия“ се провежда на български език, но в сайта на МОН

липсват одобрени учебници

и учебни помагала по предмет РЕЛИГИЯ! По какви учебници 4000 ученици изучават „Религия-ислям“, министърът да каже! Съгласно Закона за народната просвета чл. 35.(1) министърът на образованието и науката упражнява контрол върху дейността на всички видове детски градини, училища, обслужващи звена и степени на образование.

13-А КЛЕЧКА. Седмичният брой на часовете за изучаване на учебния предмет „Религия“ за отделните класове е по един час за двата вида подготовка - задължително избираема или свобод-

но избираема. Това обучение по религия е 32-36 часа годишно и се финансира от републиканския бюджет!

14-А КЛЕЧКА. Според инструкцията за учениците от II - XII клас се оформят годишни оценки. Какво се оценява, след като няма учебна програма, а и концепцията на министъра са информационно недостъпни - не са публикувани, липсват в сайта на МОН.

15-А КЛЕЧКА. Според инструкцията обучението се осъществява по учебни програми и с учебни помагала, разработени в съответствие с концепциите за обучение по учебния предмет „Религия“ в общообразователното училище. А след като липсват такива, как обучават децата?

16-А КЛЕЧКА. Според инструкцията учебните помагала се осигуряват от Министерството на образованието и науката по заявка от регионалните инспекторати по образованието - следователно от 2003 г. снабдяването на учебните помагала е грижа и разход на МОН!

17-А КЛЕЧКА. Според инструкцията „учители по учебния предмет „Религия“ могат да бъдат лица, завършили Висшия ислямски институт.

В сайта на института (www.islamicinstitute-bg.org) е записано, че извърша обучение по Закона за висшето образование, но не е акредитиран и липсва в списъка на

висшите училища в сайта на МОН. В сайта е написано, че „Висшият ислямски институт (ВИИ) е създаден с разрешение № Р-15 на Министерския съвет на Република България от 9 март 1998 г., въз основа на Закона за изповеданията. В „Държавен вестник“ брой 32 от март 1998 е публикувано Решение № 96 от 11.03.1998 г. за даване на съгласие за регистриране на сдружение с религиозна и религиозно-просветна дейност. Защо висшият ислямски институт се афишира като висше училище?“

18-А КЛЕЧКА. Според инструкцията „Финансирането на обучението по учебния предмет „Религия“ се осигурява в съответствие с чл. 41 от Закона за народната просвета „Средствата за издръжка и развитие на просветата се определят с държавния бюджет, приет от Народното събрание, и с бюджетите на общините“. Защо МОН направи българския данъкоплатец спонсор на обучението по религия в училищата?

19-А КЛЕЧКА. Според инструкцията „Контролът и организацията на обучението по учебния предмет „Религия“ се осъществява от директорите на училищата, от експертите от регионалните инспекторати по образованието, от главния експерт по религия в Министерството на образованието и науката“. Какво контролират и как го контролират, като не съществуват разписани изисквания за учебно съдържание, учебни програми, цели и оценяване, няма и публичност на концепциите на министъра?

20-А КЛЕЧКА. Според § 1 инструкцията е за експериментално обучение:

„Учениците от III и IV клас в училищата, в които се изучава експериментално учебния предмет „Религия“ в часовете за задължително избираема подготовка, имат право да изучават предмета в часовете, предвидени за този вид подготовка, до завършване на обучението си в началния етап на основната образователна степен.“

А кои са експерименталните училища? Нека МОН да отговори дали училището в Рибново е такава?

Кой отприщи стихията

Недалновидни политици превърнаха българската земя в източник за забогатяване на група крупни арендатори

Ст.н.с. ВЪТО ХРИСТОВ

Повод да напиша тези редове ми даде публикуваната в ДУМА на 30 декември м.г. статия "Сините" демократи си направиха лични текезесета върху чужда земя". Споделям изцяло мнението на автора Райко Гребеничарски и ще се опитам да обясня технологията, по която бе извършена тази дейност, и чия е заслугата.

Тоталният погром на българското земеделие след 1990 г. беше съпроводен с ликвидирани на производствени структури,

разграбване и разрушаване

на материално-техническата база, хидромелиоративните съоръжения и невиджано изкопване на животните. Последва скоростно приемане (през март 1991 г.) на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. Приложеният принцип - връщане на земята в реални граници, доведе до създаване на повече от 20 млн. парчета, над 2,5 млн. собственици, притежаващи средно по 26 дка земя. Появиха се нови форми на ползване на земята - еднолични стопани, земеделски кооперации и арендатори. За последните две форми бяха приети и специални закони.

Ще коментирам Закона за арендата в земеделието (ЗАЗ), приет от 37-ото НС и публикуван с указ на президента Ж. Желев през септември 1996 г. Този закон не беше съвършен, но в него бяха заложени важни правила и норми, по които да се развива тази форма на обработка на земята. През 1997 г. падна правителството на Жан Виденов, последваха предсрочни парламентарни избори и сформирани на ново си ниво и "демократично" правителство. И... последва трескава дейност за изменение и допълнение на ЗАЗ. Това стана на реалност през април 1999

г. На първия приет ЗАЗ не бе дадена възможност за прилагане, проверка и след оценка, ако е необходимо, да се направят промени. Досега той е изменен 7 пъти, но основната промяна е през 1999 г., останалите са частични.

Ето няколко цифри: ЗАЗ има 32 члена; непокътнати останали само 5 члена; отменени 7 члена; останалите 20 члена в различна степен бяха изменени, допълнени и преработени. Позволявам си да коментирам само някои от отменените и променени членове.

Например чл.5 (отменен 1999 г.). Спирам се най-напред на него, защото

той е живецът на промяната

Ето какво гласи той преди промяната: ал.1. Едно лице може да арендува до 6000 дка земеделска земя и не повече от 1/3 от земеделските земи в едно селище; ал.2. Арендуваната земя от членовете на едно семейство не може да надвишава размерите по ал.1. Не е трудно да се разбере смисълът на това ограничение - конкуренция, създаване на повече земеделски стопанства и т. н.

С отмяната на този член се отприщи стихията на крупното арендаторство в България. Вече съществуват арендатори на десетки и стотици хиляди декари земя, пръснати на територията на няколко общини и области в страната. Не са единични случаите, когато един арендатор се е настанил в цялото землище на едно, две и повече населени места. Допълвам г-н Гребеничарски, че някои от сините и оранжевите демократи си създадоха производствени единици, по-големи от някогашните Аграрно-промишлени комплекси (АПК).

Всичко това показва, че управляващите по времето на 38-ото НС не разбраха или

пренебрегнаха европейската политика

за земеделието и обрекоха на още по-голямо обезлюдяване селата, като възпрепятстват създаване на малки и средни фермерски стопанства, а съществуващите вече са поставени в неравностойно положение. Във Франция, която е страна с високоразвито земеделие (растениевъдство и животновъдство) и оценено от Евростат като едро, големите ферми над 1000 дка имат среден размер 1640 дка, те притежават 52 на сто от земята. Нашите едри производствени единици са многократно по-големи от френските и вече обработват 66 процента от земята. За съжаление повечето от тях не отглеждат животни и не произвеждат животновъдна продукция.

Редица са изискванията, на които трябва да отговарят арендаторите във Франция според ЗАЗ. Основните са възраст, професионализъм, ограничен размер на площта за арендуване с цел създаване на малки и средни по размер земеделски стопанства, да отглеждат животни и да живеят в населеното място, където е

Най-апетитни са арендите на "земеделска" земя на морето

арендувана земята. Тези изисквания в нашия ЗАЗ не съществуват. Защо се учудваме, че намаляха катастрофално говедата и овцете (и продължават да намаляват!), след като законът не задължава арендаторите да отглеждат животни. А тези видове животни, наред с ценните животновъдни продукти (месо, мляко, вълна), произвеждат и оборски тор - основен фактор за ефективно екологично земеделие, използват груби фуражи, улесняват сеитбооборота и т. н. Наличието на достатъчно животни ще спомогне за използването на произведеното в излишък зърно и ще намали или ликвидира големия внос на месо (150-170 хил.т годишно) и млечни продукти.

При опит да влезете във връзка с крупен арендатор ще се натъкнете на безброй трудности и дори невъзможност за среща, тъй като той не живее в селището, където арендува, а и не е възможно да живее във всички селища, които са

Някои арендатори внесоха супертехника

няколко или десетки. Тогава ще се срещнете с неговия представител в селището, от когото нищо не зависи, защото е наемен работник. От кметството и общинската служба "Земеделие и гори" ще повдигнат рамене и ще кажат, че от тях нищо не зависи.

Увъртян и в двата случая (1996 и 1999 г.) е чл.8, който третира начина на определяне на

размера на арендното заплащане

Дадени са принципите, въз основа на които да се извършва и е посочено, че това става от страните по договора. На практика то се извършва едностранно от арендатора, а арендодателят

печели, без да се труди

като преарендува земята. Не зная по чия повеля субсидията от ЕС и националните допълнения за земята се дават само на тези, които я обработват - арендатори и собственици. Във Франция със закон от 1995 г. част от субсидията се дава на собствениците, които са отдали земята под аренда. В Гърция цялата субсидия получават собствениците на земята.

В двете издания на закона държавата практически не се намесва в арендните отношения, като ги е оставила на самотек.

Жалко е, че 39-ото и 40-ото НС и избраните от тях правителства и министри на земеделието не направиха нищо, за да отстранят тези несплъноти в ЗАЗ, и оставиха арендните отношения да се дирижират едностранно от арендаторите, но не те са виновни, защото им го позволява законът.

През април миналата година въпросът за защитата на собствениците на земеделски земи - арендодатели, беше поставен на вниманието на президента, председателя на Народното събрание, министър-председателя, Висшия съдебен съвет и на министъра на земеделието и храните, а през септември - и на омбудсмана. За съжаление само г-н Пирински (още през м. май) взе отношение и постави задача на Комисията по земеделие и гори да подготви промени в закона. До края на 2008 г. практически не беше направено нищо. Ще стигне ли времето до края на мандата промяната на закона да стане реалност? Аз лично се съмнявам. Очевидно има хора, които

са заинтересовани да спънат промяната

или да я отложат. Българската земя и нейните собственици през периода 1945-1990 г. бяха източник на ресурси за изграждане на промишлеността и създаване на блага за целия български народ. Днес недалновидни политици я превърнаха в богат източник за забогатяване на група крупни арендатори за сметка на ограбваните и унижавани дребни собственици.

Оставам с надеждата, че политиките от всички цветове от законодателната, изпълнителната и съдебната власт ще разберат погрешността на политиката, провеждана в земеделието и ще сложат ред в поземлените отношения, докато не е станало късно.

СКЪПИ ЧИТАТЕЛИ

ИЗДАДЕНАТА ОТ НАС КНИГА НА
СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ

"ЗАЩОТО СМЕ СОЦИАЛИСТИ"

МОЖЕ ДА ЗАКУПИТЕ
В КНИЖАРНИЦАТА
НА "ПОЗИТАНО" 20
И В РЕДАКЦИЯТА НА
ВЕСТНИК

ДУМА

Внимание - „пролетни“ вълци!

След гладната зима глутниците поголовно се активизират

ВАСИЛ СЕРДАРОВ

С настъпването на пролетта и излизането на животните на паша, както и с появата на приплодите, прекаралите гладната зима вълчи глутници се активизират. Множество съобщения за нападения на вълци над домашни животни от районите на Кирково, Ардино, Гарбовско, Поповско и Шуменско и много други райони на страната са причина да се върнем на тази тема и да разкажем отново за вълка.

Този силен и енергичен хищник с мощно мускулистото тяло и истински атлетични крака може да бяга повече от 20 км, а ловният му район е често над сто. Скоростта, която развива, често може да достигне 75 км/ч. и така да се окаже по-бърз от повечето сърни и елени, глигани и други животни.

Вълкът е надарен с великолепно обоняние, слух и зрение и притежава изключителна интелигентност. Той ловува на добре организирани глутници, които в някои случаи представляват опасност дори за въоръжени хора. Домашните животни практически не са в състояние да устоят на вълчето нападение без помощта на обучени и силни кучета или хора.

Популярната на вълка в нашата страна се увеличава със стабилни темпове през последните 15 години и сега по оценката на специалистите тя не пада под 2500 екземпляра, докато през 1994 г. е била едва 400. Най-често вълците се

Един успешен лов!

задържат във високите гори в Рила, Родопите, Стара планина, но все по-често слизат и в пониски планини - Верила, Плана. В Северна България обитават и равнинните гори.

Успехът в лова на вълци зависи много от организираността и бързината, с която могат да се съберат участниците при откриването на пресните дири. Ръководителят на лова определя гоначите и стрелците и посочва местата на пусиите. Вълците при сняг често тичат в нишка, стъпвайки в едни и същи стъпки, за да пестят сили. По същата причина те използват и утъпканите вървища на дивеча и дори безлюдните пътища.

Вълците чуват отлично всеки шум и знаят, че ако близо до тях дойдат джипове, ги чакат неприятности. Ето защо транспортът се оставя по-далеч и по възможност зад естествено препятствие. После се разполагат

пусиите, а гоначите минават на позиция. Тяхната роля е бавно и тихо да навлязат в уговорената посока. После вече с шум да напредват, като плашат зверовете. Те трябва да пазят и да внимават вълците да не се промъкнат помежду им в обратна посока, както правят често. Ето защо гоначите ходят близко един до друг и по възможност в равна линията. Ако вълците минат зад гоначите, те могат да ги стрелят веднага. Тяхната група също се води от опитен ловец, който отлично познава района и разположението на пусиите. Всеки си пази сектора и стреля само в уговорената посока. След стрелбата, ако има ранен вълк, който не е паднал, се гледа дирята му и ако е ударен тежко с много кръв, се организира издирването му. Ако кръвта е малко, жилавият звяр често избягва на голямо разстояние и не може да бъде намерен.

„Хвани-пусни“ - глезотия или необходимост?

ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ

Все още повечето български риболовци гледат на принципа „хвани-пусни“ като на глезотия, и то дори когато ловят маломерни екземпляри. Ето защо много важно е да се разясни, че просветеният риболовец трябва да се пребори с хищническия си инстинкт и да преориентира целите си - от тигана към опазване на рибното и въобще биологичното богатство на водоемите. Само в този случай риболовът може да придобие всички характеристики на истинския спорт. Ето становището на полския експерт Матеуш Баран, автор на множество статии за спининговия риболов, инициатор и организатор на движението „Да спасим шуката“ в Полша. Той активно пропагандира принципа „хвани-пусни“.

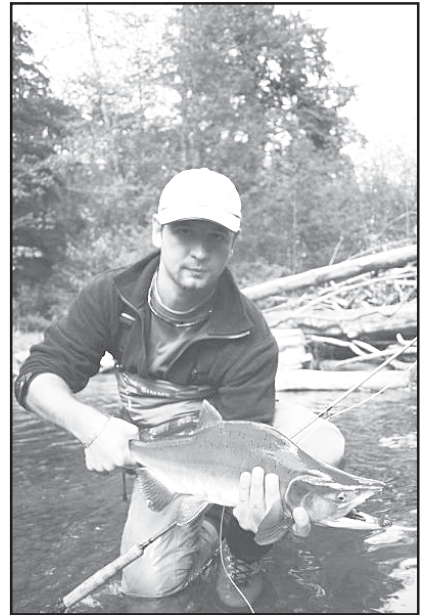
„За няколко години пропагандиране на отличната идея „Хвани-пусни“ и кореспонденция с множество риболовци от цял свят аз стигнах до следното заключение - най-добрият начин за убеждаване е хората ясно да разберат, че трябва да връщат свободата на уловените трофеи - казва Матеуш Баран. - Половозрялата щука например носи в себе си до 200 000 зрънца хайвер. При това колкото по-стара и по-едра е самката, толкова многобройно потомство оставя. Ето защо помнете - всеки път, когато улавяте голям екземпляр от този вид, вие унищожавате производителя, а заедно с него и многочислената му бъдеща „челяд“.

Движението „Хвани-пусни“ възникна през 60-те години на миналия век в Съединените щати. Вече в средата на 70-те повечето рибарски клубове,

например в Холандия, вписаха в своя устав точка за задължително пускане на уловените риби. Първоначално във всички страни, подели инициативата, любителите на риболова се сблъскаха със същите проблеми, които възникват сега пред нас. Различните предложения и проекти по опазване на рибните запаси идваха не от оторизирани държавни структури, а изцяло от самите любители на вдицата. Безспорно стана ясно, че харчейки значителни финансови средства за своето хоби, риболовците носят неопределена полза за цели региони. Като пример ще посоча отново Холандия. За да хване там едра щука, риболовецът трябва да похарчи средно около 1000 евро за разрешителни, такъми, лодка, гориво и т. н. Икономическата изгода е налице, така че е направо неразумно да се погубва такава риба.

Съществуващите днес правила за риболов са прекалено либерални. И ако сами не наложим ограничения в увлечението си, със сигурност в скоро време ще изчерпим потенциала на любимите водоеми. Не на последно място е проблемът за природата въобще и нейните естествени богатства. Нужни са съвместни усилия и промяна в мисленето, нужно е да сме наясно с екологичните проблеми. Не го ли сторим, мечтите ни за бленувани излети ще останат само в приказките.

Според повечето световни майстори, специализирали се в улова на хищници, починът „хвани-пусни“ определя бъдещето на любителския риболов. Това е и единственият начин за естествено възпроизводство на рибните популации. Вярвам, че скоро хобито ни ще премине в следваща фаза - съзнателното и отговорно отношение към водната екосистема. Тогава всеки от нас ще прилага този принцип, от което ще има двойка полза.

Хоби или разумно отношение към екосистемата?

SOS

Рибарско училище

Деца от SOS гетското селище в Трявна

ХРИСТО СИВАШКИ

Директорът на SOS Детско селище в Трявна Иван Христофоров събщи, че още през май открива рибарско училище за поверените му деца. След завършването му малките курсисти ще получат риболовни билети и членски карти от Ловно-рибарския съюз. Идеята и учебната програма е на Росица Златанова, а обучението ще продължи от май до юли. В курса ще участват деца от 10 до 14 години

както от SOS селището, така и от града. Ловно-рибарското сдружение в Трявна, РИОСВ - Велико Търново, и държавното лесничейство ще снабдят децата с рибарски пособия, които ще бъдат основа за практиката им като въдичари, а теорията ще изучават по три часа два пъти седмично.

Проектът цели децата да получат по-добра екологична култура, да се запознаят с живота във водните басейни, видовете риби и тяхната биология. Ще се подготвят да дават първа медицинска помощ, ще се запознаят със закона за рибарството и аквакултурите, ще се научат как да готвят риба.

Практиката ще се провежда на изкуствения водоем в близост до детското селище. През март и април децата ще залесяват пустеещи терени с иглолистни и широколистни видове под ръководството на държавното лесничейство в Трявна. Пак те ще посадят фиданки на плодни дървета в овощната градина на детското селище, като всяка ще носи табелка с името на детето, което я е засадило.

АНЕКДОТИ

КАКВИ СА НОВИНИТЕ

Веднъж в магазина за жива риба влязъл хитър Колчо. Взел един шаран и почнал да го доближава ту до устата си, ту до ухото си.

- Какво правиш, Колчо? - запитали го.

- Питам шарана за новини от язовира.

- Е, какво ти разправя?

- Казва, че новините му са много стари...

НАДЛЪГВАНЕ

- Ако в нашата река метнеш кофа, ще я извадиш пълна с риба - казва един шоп на другоселец.

- Това е нищо! - отговаря другият селянин, също шоп. - У наше село изгребваме рибата от кофата, защото ни е необходима водата.

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

Въдичар ловял риба край замърсена мътна река. Случаен минувач го предупредил:

- Внимавайте, тукашните риби не са за ядене.

- Кой ви каза, че са за ядене. Хващам ги за продаване.

РИСУНКА СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

ПОСМАЛИ МАНГО

Кошчето и тиганът

- Имат ли прилика въдичарското кошче и тиганът?

- Имат: обикновено след риболовния излет и двете са празни.

Заради красотата си паркът Плитвички езера носи прозвището "Изумрудените очи на Хърватия". Като туристическа дестинация мястото е не по-малко популярно от самото Адриатическо крайбрежие на страната. Най-известният от общо осемте национални парка, наричан също "Перлата на континентална Хърватия", се намира близо до границата с Босна и Херцеговина. Езерата са разположени в Плитвичкото плато в областта Източна Лика между планините Мала Капела и Плешивица. Близо е до път Е71, свързващ Загреб с Далмация.

Езерата се превръщат в основна туристическа атракция през XIX век. Първият хотел тук е

Цветовете на водата се менят заради минералния и бактериален състав на водата. Наличието на варовик дава характерния зеленикав цвят на водата

Ходене по вода - Плитвица

На къмпинг или за разходка „Изумрудените очи на Хърватия“ са зелен рай в сърцето на Европа

Плитвица е истински природен спектакъл и един от най-големите паркове на Европа. Общата му площ е 29,484 ха

построен през 1896 г. Югославският комунистически режим приватизира езерата през 1949 г. и обявява територията за Национален парк. Районът като цяло обаче остава непристъпен чак до 1958 г. Тогавашият директор на парка Йосип Мовчан решава да изгради система от дървени мостчета, които да осигурят достъп и възможност на по-голям брой посетители да го разгледат. ЮНЕСКО включва Плитвички езера в списъка на Световното наследство през 1979 г. Гражданската война в Югославия (1991 - 1995 г.) не подминава и парка и ЮНЕСКО се принуждава да го обяви за "защитена територия под заплаха" най-вече заради поставе-

ните в него хиляди земни мини. По-късно правителството на Хърватия полага неимоверни усилия за обезвреждане на мините, а през декември 1998 г. ЮНЕСКО изважда парка от списъка на застрашените територии. Днес паркът е една от най-големите туристически атракции на страната. На 3 август 2007-а Плитвички езера прие своя 500 000-ен посетител.

Езерата са известни с магнетичните и на места особено ярки цветове, вариращи от лазурно до зелено, от сиво до синьо. Цветовите се менят постоянно в зависимост от количеството минерали или микроорганизми във водата и от ъгъла, под който падат

Водопади свързват 16-те езера в единна водна система

слънчевите лъчи

Общо 16-те езера са отделени едно от друго чрез естествени бигорови бентове, образувани от отлагането на мъхове, водорасли и бактерии. Водите, текли хилядолетия наред върху варовиковите скали, са отложили бариери от травертин и така са създали естествени бентове, които от своя страна са образували серии красиви езера, пещери и водопади. Тези геологични процеси продължават и днес. Чрез образуване на варовикова кора върху подводната растителност долина-

та на река Корана се преобразява в каскада от 16 стъпаловидно подредени проточни езера, свързани помежду си от 92 водопада. Най-високото езеро - Прошчанското, се намира на 639 м надморска височина, а най-ниското - Новаковича брод, е на 503 м. В най-долната част на най-ниските езера водата на потока Плитвице пада от 78 м висока скала и така образува Голямата каскада (Велики спад) - най-високият водопад в Хърватия.

Долните езера са по-малки и по-плитки и са образувани върху варовикова основа, разположени в каньон от отвесни скали, просечен от реката.

Карстовите извори се захранват от подземни води от карстовия фон, който се намира само частично в границите на парка.

Прилича на кадър от някое южно море, но това е Хърватия!

- В случай, че не ползвате собствен транспорт, превозът до езерата е много удобен. Автобусът от Загар или Сплит ще ви спре в началото на парка. Не забравяйте да предупредите шофьора. (цена на билета - около 85 куни).

- От входа на парка до първото езеро се стига пеша за час по добре поддържани алеи.

- През парка са обособени различни маршрути. Разходката представлява комбинация от пешеходен тур, разходка с корабче и туристически автобус.

- Цената на автобусчетата и лодките в парка влиза в тази на входния билет. Може и да обикаляте на зигзаг от езеро на водопад, без да се връщате по пътя, по който сте дошли.

- Пълната туристическа обиколка протича за 4 часа. Но заради магнетичните гледки не си струва да бързате.

- Много от пътеките могат да бъдат ползвани от инвалиди, придвижването им с колички обаче става само с придружител.

- На входа на парка и във вътрешността му има няколко големи хотела.

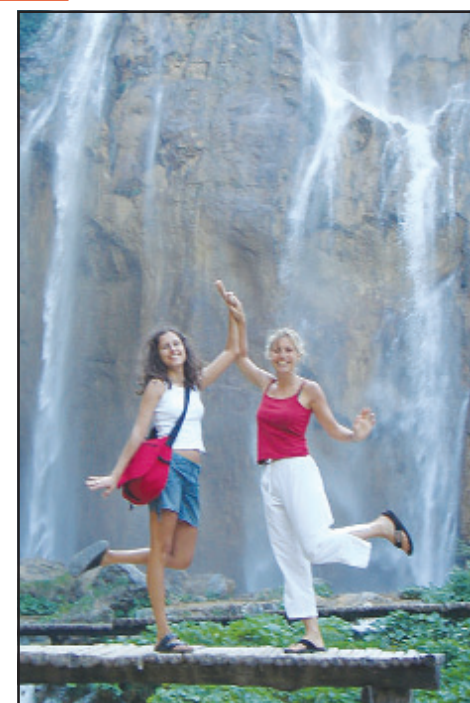
- В близкия град има къмпинг. Инфраструктурата е добра - има малки магазинчета и ресторанти. За посетителите на къмпинга цената на входния билет за парка автоматически се подновява за следващия ден.

- Паркинът на входа на парка е свободен от такси. - Селата в околността предлагат и спретнати удобни квартири.

Главното количество вода в езерата донасят притоците на реките. Така Църна и Биела река, Плитвица със Съртука се вливат в езерата от карстови извори. Риечица се влива в Козяк и след това в езерата от процеждащите се доломитни извори. Пропускащият водите водосборен район изобилства с подземни форми - пещери и ями; с повърхностни карстови феномени - понори и полета. Територията е бедна на повърхностни води. Варовиковите върхове се издигат точно в този район, включително и най-високият от тях - Селиски (1279 м). Специфична особеност са пещерите в бариерите от травертин. Досега са открити около 30-ина пещери. Освен тях са се развили множество други подземни форми - ями, пукнатини и ледени дупки.

Навсякъде около езерата, а на места и в района на водопадите, се простира гора. Паркът е заселен плътно главно с бреза, смърч и ела и представлява смес от алпийска и средиземноморска растителност. Местността е дом на редки за Европа диви животни и птици - кафява мечка (запазена марка на парка), вълк, орел, бухал, линкс, дива котка и див петел, които съжителстват с много други видове. В относително малката територия на парка са открити 1267 вида растения от 112 семейства. Паркът е местобиталище на 22 защитени от хърватския Закон за защита на природата растителни видове. Горите приютяват 126 вида птици, от които 70 вида гнездят тук.

Страница на САВЕНА ЗЛЪЧКИН

Един от 92-та водопада на Плитвица

На 28.03.2009 г. се навършват
40 дни от смъртта на

о.з. полковник
**ХРИСТО
ЙОРДАНОВ
АНЗЪРОВ**
1923-2009

*Добрите хора нивга не умират,
не се превръщат в пепел или дим -
те винаги оставят светла дуря
и честен път, по който да вървим.*

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 29 март 2009 г. се
навършват две години от
смъртта на

о.з. полк.
**ДИМИТЪР ЯНЧЕВ
ДИМИТРОВ**
1923 г. - 2007 г.
*Поклон пред
паметта му!
От семейството*

БИЛКОВИ АПТЕКИ

Пловдив - Весела 99	032 67 71 80
Варна - ЕТ Лафазанова	052 63 24 42
Стара Загора - ЕТ Бояна	042 86 31 90
Бургас - ЕТ Везни	056 21 809
Плевен - ЕТ Св. Казаков	064 80 31 40
Троян - Аптека Билек	
Ямбол - ЕТ Съни	046 66 36 54

ВЕТЕРИНАРНИ АПТЕКИ

София - Вейкс Фарма България	02 958 61 76
Варна - ЕТ Деметра	052 60 36 95
Варна - ЕТ Вега	052 60 19 10
Велико Търново- Градиент ООД	062 60 01 96
Стара Загора - ЕТ Алфа Вет	42 60 31 77
Стара Загора - ЕТ Джоуберт	042 26 223
Русе - ЕТ Алекс 98	082 82 27 11
Русе - Ветимпекс ЕООД	082 45 51 29
Русе - Ветимпекс СД	082 23 58 42
Сливен - ЕТ Анхиало 94	044 37 121
Сливен - ЕТ Везни	044 25 337
Враца - ЕТ Анимал 7	092 23 555
Хасково - ЕТ Генов	038 62 22 32

ДЕНОНОЩНИ АПТЕКИ В СОФИЯ

"АЛТЕА" Адрес: ул. "Деян Белши- ки" 58 Телефон: 958-31-02	"МЕДЕЯ-74" Адрес: жк Бъкстон, ул. "Ген. Суворов" № 56 (базара на ъгъла с ул. "Вихрен") Телефон: 955-54-32
"АНА" Адрес: бул. "Витоша" 95 Телефон: 953-41-57	"ПАНАЦЕЯ" - КАТЯ ИЛИЕВА Адрес 1: жк "Обча купел- 1", бл. 507, вх.Д Тел.: 957-47-01
"АРОНИЯ 2001" Адрес: бул. "Пенчо Славей- ков" № 6 Тел.: 953-13-08 Приготвяне на лекарства	"СТУДЕНТСКА" Адрес: Студентски град, бл.60 вх.В Телефон: 868-01-15
"ВЕИ" Адрес: жк "Младост" 4, битов комбинат, до бл.416 (до ресторант "Амигос") Тел.: 975-48-67	"ФАРМА - Б. ИВАНОВ" Адрес: ул. "Костенски во- допад", бл. 242, срещу ДКЦ ХХХ Тел.: 958-25-68

Малки обяви, поздравления и възпоминания
се приемат на телефони 9705200, 9705226
и на e-mail: documentacia@duma.bg

ВАЖНИ ТЕЛЕФОНИ

Министерство на труда и социалната политика
Телефони за информация и консултации:
МТСП - 0 900 32 111 и 02/987 16 22

Агенция по заетостта:
Телефон за въпроси: 02/980 87 19

Агенция за социално подпомагане
София 1051, ул. "Триадича" 2,
телефон: 02/811 96 07
горещ телефон: 02/935 05 50

Главна инспекция по труда
Горещ телефон: 0700 17 670 за консултация по
въпроси, свързани със законността на трудовите пра-
воотношения, осигуряването и спазването на изиск-
ванията за здравословни и безопасни условия на труд
и контролт по предоставянето на посреднически
услуги за намиране и наемане на работа.
**0800 14 008 - за съобщения за допуснати трудови
злополуки, включително и такива, за които има
съмнения, че са укрити и не са съобщени в дирек-
циите "Инспекция по труда".**

Държавна агенция за закрила на детето:
02/981 76 86

Министерство на здравеопазването
Телефон: 02/981 01 11

Национална здравноосигурителна каса
Информационен център за права и задължения
на гражданите: 9659 159
Национален телефон на НЗОК за консултации на
граждани: 0800 14 800
Информационен телефон на дирекция "Европей-
ска интеграция и международно сътрудничество":
9659 116

СПЕШНИ ТЕЛЕФОНИ

Бърза помощ Телефон: 150; 02/ 983 52 24; 02/ 975 92 60
ВиК - Повреди Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71
Гореща линия за жертви на насилие Телефон: 02/ 981 76 86
Гражданска защита Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39, 02/ 962 04 41
Единен номер за спешни повиквания Телефон: 112
Електроразпределение - аварийна служба Теле-
фон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;
КАТ - Автопроизшествия Телефон: 165; 02/ 982 49 01; 02/ 982 49 02
МБАЛ "Н.И.Пирогов" Телефон: 02/ 915 44 11
МВР - София Телефон: 166
Планинска спасителна служба Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

БЪРЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ
тел.: 150

**МБАЛ ПО СПЕШНА
МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"**
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213
Централа: 9154-411

**ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА
АКАДЕМИЯ**
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543
Централа: 9226-000

І-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх
Евтимий" № 37
Тел.: 988-36-31

МБАЛ "Царица Йоанна"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203
Централа: 9432-170

МСЦ "МЕДСТОМ"
Адрес: бул. "Дондуков" № 26-А
Тел.: 981-00-00

БИБЛИОТЕКИ

**БИБЛИОТЕКА НА РУСКИЯ КУЛТУРНО-ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР**
ул. "Шипка" 34, тел. 9433154

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
бул. "Васил Левски" 88, тел. 9882811 - централа, факс
8435495

СТОЛИЧНА БИБЛИОТЕКА
пл. "Славейков" 4, тел. 9806688 - централа, 9805672 -
директор

**УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА ПРИ СУ "СВ. КЛИМЕНТ ОХ-
РИДСКИ"**
бул. "Цар Освобител" 15, тел. 8467584, факс 8467170

ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА НА БАН
ул. "15 ноември" 1, тел. 9898446 - централа, 9878966 -
директор, факс 9862500

ЦЕНТРАЛНА МЕДИЦИНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Свети Георги Софийски" 1, тел. 9523171 - директор,
9230250

ЦЕНТРАЛНА СЕЛСКОСТОПАНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Цариградско шосе" 125, бл.1, тел. 709027 - читалня,
704161, факс 708078

ЦЕНТРАЛНА ТЕХНИЧЕСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Д-р Георги М. Димитров" 52, тел. 9717131, 9711101

КИНА В СОФИЯ

087 ЯЛТА
Адрес: София, бул. Цар Освободител 20;
подлеза на СУ
CINEMA CITY
Адрес: София, Мол София, бул. Ал. Стамболийски
101
CINERPLEX
Адрес: София, бул. Арсеналски 2
MTEL IMAX
Адрес: София, Мол София, бул. Ал. Стамболийски
101
АРЕНА ЗАПАД
Адрес: София, ж.к. Илинден, бул. Тодор Александ-
ров 64, до метростанция Вардар
АРЕНА МЛАДОСТ
Адрес: София, кв. Младост 4, Бизнес парк (до
Технополис)
ВЛАЙКОВА
Адрес: София, ул. Иван Асен II
ДОМ НА КИНОТО
Адрес: София, ул. Екзарх Йосиф 37
ЕВРО-БЪЛГАРСКИ КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР
Адрес: София, бул. Александър Стамболийски 17
Работно време: пн-пт 09:00-19:00 сб 10:00-18:00;
кино: 09:00-22:00
ЛЮМИЕР
Адрес: София, пл. България 1, Национален дворец
на културата
ОДЕОН ФИЛМОТЕЧНО КИНО
Адрес: София, бул. Патриарх Евтимий 1

СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134
Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер,
Тел.: 946-61-22

**СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА
ХИРУРГИЯ**
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

**ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР
ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ
СЪС СТАЦИОНАР**
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59
Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

**ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА
ХЕМАТОЛОГИЯ**
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17, регистратура 92 104 70

Абонамент 2009 продължава!

Можете да се абонирате в абонаментните пунктове на БСП, в клоновете на „Български пощи“ и разпространителските фирми: „Артефакт“, ОБВ „Близнаци“, „Доби Прес“, „Мобиле Мобилес“, „Разпространение на печата“ и „Силвия“

Асдис Ран засне уникална фотосесия като булка

Едно от най-нашумелите имена у нас в последната половина година - Асдис Ран, стана лице на първата бутикова сватбена агенция "Афродита". Исландката засне зашеметяваща сесия в Софийската национална опера, заставайки пред обектива на фотографа Диян Марков. Красавицата спря дъха на всички присъстващи с визия на приказна принцеса, пременена в разкошни сватбени рокли от новата колекция на "Арети" - официален представител на световноизвестната марка "Demetrios".

От сватбена агенция "Афродита" се бяха погрижили нищо да не липсва на известния модел по време на дългите снимки и не пестяха сред-

ства, за да може всичко да бъде изпипано до най-малкия детайл - от поръчковия букет до изящните бижута на "El Grado".

Неотлъчно до Асдис, която е омъжена за футболиста на ЦСКА Гардар Гунлаугсон, беше и целият снимачен екип на риалити предаването "Футболни съпруги", документиращ живота ѝ у нас.

Снимките се проведоха в операта, която създава усещане за класа, лукс и изисканост. От "Афродита" не пожелаха да разкрият какъв е хонорарът на Асдис за привличането ѝ като рекламно лице, но вметнаха, че договорът нарежда исландката в челините места на най-скъпоплатените модели в България.

Продават по 100 лева билетите за „Калиакра рок фест“

Истински рок удар очаква феновете в България от 1 до 3 юли в Каварна, където тази година, освен обявените вече MOTLEY CRUE и DREAM THEATER, ще гостуват още и SCORPIONS, ANTHRAX, BLIND GUARDIAN, NEAL MORSE и LAUREN HARRIS.

Организаторите на "Калиакра рок фест 2009" - община Каварна и "Жокер медиа", вече пуснаха в продажба билетите за фестивала с цена 100 лв., които ще важат и за трите дни на проявата. Те могат да бъдат закупени от билетния център на НДК, мрежата на Ticketstream.bg и Eventim.bg.

Поради традиционния вече интерес от страна на феновете от съседна Румъния, Сърбия и Македония тази година ще се продават билети и на тяхна територия (на www.ticketpoint.ro и www.bilete.ro за Румъния и на www.eventim-yu.com за Сърбия и Македония).

Първият турнир за геймъри започва у нас

Предизвикателството вече привлече над 100 ученици от различни възрасти - любители на електронни игри

Домакин на първия турнир за любители на електронни игри "SEGA WORLD", който ще се състои от 1 до 4 април, ще бъде Мол Варна. Състезанието ще се проведе на един от най-популярните автомобилни симулатори OutRun 2 SP Super Deluxe, като до момента за участие са се регистрирали над 100 геймъри от Варна. Организаторите очакват младите състезатели да достигнат още по-внушителен брой.

В надпреварата могат да се вклю-

чат ученици между IV и XII клас, които ще се борят за голямата награда PLAYSTATION 3, осигурена от SONY България. Освен това състезателите имат възможност да спечелят компютърни и видеоигри и предметни награди от PULSAR GAMES и други изненади.

Ден преди официалния старт на турнира SEGA WORLD организаторите предвиждат да проведат минисъстезание за журналисти. Те ще могат да направят

тест драйв на мощните симулатори - автомобили Ferrari F50, Dino GTS, 360 Spider и 512BB на 31 март от 12.30 ч.

Регистрирането за участие става на касата на SEGA WORLD в Мол Варна, като местата са ограничени. Началото на състезанието е на 1 април в 11 ч. В първите три дни надпреварата ще протече на принципа на директна елиминация, а в четвъртия ще се проведе финалният кръг на турнира, информира ДУМА Антония Ангелова.

Анн-Джи се снима за спомен с известния еротичен модел и художничка Симба

Анн-Джи участва в еротично изложение

Ар енд би певицата и фитнес шампионка Анн-Джи беше поканена на "Ерос шоу" като специален гост и представител на предаването "Фитнес мания". Чаровната изпълнителка поздрави всички фенове на еротиката, събрали се на откриването на провежданото веднъж годишно изложение в зала "Универсиада". Феновете на Анн-Джи не я оставиха на мира цяла вечер с желанието им да се снимат с нея и да вземат автографи.

На провокативно измисления щанд на "Фитнес мания" с формата на боксов ринг освен Анн-Джи се изяви и фолк певицата Габриела. Двете изпълнителки не спряха да се забавляват през цялото време. Компания им правеше и сексапилната Даниела, която се включи на ринга с няколко кръшни танца. Анн-Джи успя да се запознае и с известния еротичен модел и художничка Симба, научи ДУМА от Наско Лазаров.

„Рок на скорост“ открива сезона с мотори и музика

Най-мощния, най-скоростния, най-тунингования музикален плейлист има амбицията да направи радио Star FM със съдействието на слушателите на медиата. Откриването на новия мотосезон в София ще се състои днес в 9.30 ч. със сборен пункт храм-паметника "Св. Александър Невски".

Шествието ще започне в 11.15 ч. по следния маршрут: ул. "Оборище", бул. "Васил Левски", Сточна гара, бул. "Сливница", бул. "Константин Величков", бул. "Иван Гешов", бул. "България", бул. "Евлоги Георгиев", Орлов мост, бул. "Цариградско шосе", "Самоковско шосе", Кокаляне. Финалът ще бъде зад плажа на Панчаревското езеро, където ще се развихри партито "Рок на скорост", информира ДУМА Венцислава Асенова. Участниците в проявата ще посрещнат пролетта със стил: с моторен рев и рок музика.

Виц

Лежа си на дивана, чета си вестник, с едно око следя и мача по телевизията, пиивам си биричката, хапвам си чипс, с единия крак галя кучето, с другия - котката... Влиза обаче жената и започва да ми се кара, че нищо не правя!

ЧРД!

28. 03. 2009

Проф. АНДРЕЙ ДАНИЕЛ, художник

Арх. БОГОЯ САПУНДЖИЕВ, сценограф

Акад. ВЕРА МУТАФЧИЕВА, писателка

ВЛАДИМИР ГОЕВ, художник

Проф. ДИМИТЪР ПЕЕВ, директор на Института по ботаника при БАН

Проф. ИВАЙЛО ДИЧЕВ, писател, кутуролог

ПАНАЙОТ ПАНАЙОТОВ, певец

ПРОДАН НОНЧЕВ, актьор

РОСЕН МАЛИНОВ, член на ВС на БСП

ТОМА ТОМОВ, гепутат

29. 03. 2009

АХМЕД ДОГАН, лидер на ДПС

ДЕСИСЛАВА ДОБРЕВА, певица

ИВАН КЪНЕВ, художник

КРАСИМИР БАЛЪКОВ, футболен треньор

КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ, гепутат, председател на ВМРО

Проф. ЛАЗАР ГРУЕВ, председател на ВКС

НИКОЛАЙ НИКОЛОВ, изп. директор на „Мобилтел“

СТЕФАН ОРМАНДЖИЕВ, вицепрезидент на БФС

Църковен календар

28

Преп. Иларион. Св. Стефан Чудотворец. Св. свещмци. Георги Загорски и Петър Мъгленски.

29

+ 4 Неделя на Великия пост - Преп. Иоан Лествичник. Преп. Марк, еп. Аретусийски и св. Кирил, дякон

В ДРЕЗДЕНСКИ ТЕАТЪР ПРАВЯТ ЗАЛА ЗА СПАНЕ

Дрезденският театър "Хелерау" планира в рамките на проекта "Легло и закуска" да направи зала за спане на любителите на изкуствата, предаде ДПА. Певицата Хайке Шмит и челистът Тило Томас Крийгар ще приспиват публиката с люлчини песни от цял свят, а при необходимост ще бъдат разказвани и приказки за лека нощ. Театралната зала ще подслонява максимум 60 уморени гости, които ще получават обилна закуска. Програмата ще продължи от 30 април до 2 май.

„ЖАБЕШКА СВАТБА“ ДОКАРВА ДЪЖД В БАНГЛАДЕШ

Близо 250 души от Северен Бангладеш участваха в традиционен ритуал за призоваване на дъжд, който се състои в организиране на "сватба" между две жаби, и наистина в района им завали, съобщава местният печат, цитира от АФП. На жабешката сватба мъже, жени и деца яли, пили, пели и танцуваха в чест на "младоженците".

ЧЕТВОРЕН УДАР

Определенията на гумите с един и същ номер и за четирите фигури са загадени разбъркано:

1	2	3		4	5	6		1	2	3		4	5	6	
7			8	9				7			8	9			
10			11	12				10			11	12			
	13		14						13		14				
15	16	17						15	16	17					
18	19							18	19						
21				22		23		21				22		23	
24				25	26			24				25	26		
27				28				27				28			

1	2	3		4	5	6		1	2	3		4	5	6	
7			8	9				7			8	9			
10			11	12				10			11	12			
	13		14						13		14				
15	16	17						15	16	17					
18	19							18	19						
21				22		23		21				22		23	
24				25	26			24				25	26		
27				28				27				28			

ВОДОРРАВНО: 1. Силна обич. Един кичур грозде. Пазарска чанта. Къса горна женска греха. 5. Руски вертолети. Върховен египетски бог. Река в Мароко. Руски самолети. 7. Летен месец. Една от зодиите. Пиеца от Еврипид. Шотландски танц. 8. Корито за фураж на добитък. Древен юдейски цар. Вредител по зърното. Библейски мъдрец. 10. Парично вложение. Вид победа в гжугото. Френски футболен тим. Духове на лова в Полинезия /мит./. 12. Стрелбище. Карти за игра. Холандски шахматист. Излолистни дървета. 13. Град в Бургаско. Млечен продукт. Съобщително средство. Нерудно полезно изкопаемо. 15. Безспорен победител. Наше книгоиздателство. Псевдоним на поета Димчо Дебелянов. Вятър на Хавайските острови. 17. Река в България, приток на Дунав. Най-голямото геление на геологическото време. Квартал на град Каолиново, Шуменско. Фирма, издаваща в. "Капитал" и в. "Дневник". 18. Най-четената книга в света. Връх в Рила. Руска граматична актриса. Химичен елемент-метал. 21. Френски композитор. Съдебна преписка. Ниска температура. Низша богиня на войната /гръц. мит./. 22. Стари руски самолети. Френски поет, изобретил цветната фотография. Действие, постъпка. Животно за работа. 24. Име на трима български царе. Развалина. Органични съединения, съдържащи хидроксилна група. Бойно отровно вещество. 26. Мярка за ел. проводимост. Нота. Гръцка буква. Потвърждение. 27. Гонитба на дивеч. Областен управител в Османската империя. Стихотворение от Р. Бърнс. Стари немски камиони. 28. Част от ръката. Отвор за поемане на храна. Агитационен плакат. Характер, обичай.

ОТВЕСНО: 1. Товар, тежест. Умивалник. Безпокойство, притеснение. Приспособление за люлеене. 2. Град във Франция. Стадион в Белград. Стил в попмузиката. Френски математик. 3. Град в Турция. Защитен войнишки изкоп. Писти за бобслей. Превързочен материал. 4. Град в Гана. Китайска флейта. Персонаж в японския филм „Харакири“. Песен на група „Акага“. 5. Духовенство. Малкото на крава. Дългоух гризач. Италиански футболист от миналото. 6. Град в Швейцария. Карстов извор край Девня. Загържане под стража. Шосе, път, грум. 9. Подставка, станок. Автомобилни състезания. Град в Благоевградско. Високопланинско образувание от лег. 11. Гигантско американско дърво /мн.ч./. Пособие за ресане на коса. Заключение. Град в Италия. 14. Руска информационна агенция. Разновидност, тип. Стара френска монета. Родоначалник на древногръцкото племе еолийци. 16. Село край Пирдоп. Човек с еснафски разбираня. Комплект от принадлежности за яздене. Халка от метална верига. 19. Руски кинорежисьор - "Бяг". Оперета от К. Листов. Руски писател - „Легеният дом“. Река в Норвегия. 20. Съоръжение над река. Столицата на Гана. Планинска система в Южна Америка. Смляно зърно за добитък. 21. Страна на монета. Епоха. Съюз на българските автомобилнисти /съкр./. Английски географ. 23. Световна организация. Град в Унгария. Библейска територия. Марка рагуатори. 25. Руски изтребители. Приток на р. Дунав. Преизподня, пъкъл. Род палми.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

8		4		2		9	5	7
	6		7				8	1
5			4				3	
6	9			5	7			2
7	4			8			6	9
1			9	3			7	4
	8			1				5
2	3				9		4	
9	5	6		7		1		3

8	1	7		5				6
	2	5	6		9			1
9	6		1	7		5		2
	5		3				6	
2		4		9		8		5
	7				1		2	
3		2		6	7		5	4
7			4		5	2	3	
5				2		6	7	8

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
 ВОДОРРАВНО: АЛГЕБРИСТ * БРИГАДИР * КАА * АДЕЛА * НАИВ * ОИК * ТИЛ * АЕЛ * ЕЛХОВО * БТА * КОЗАР * ПРАЛИНИ * ТОРИНО * ЕС * ЛИБ * ТОСТ * АТЛАС * САИ.
 ОТВЕСНО: АЛБАНИСТ * ОЛТ * ГРААЛ * АПРИЛ * ЛЕИ * РИБА * БГА БАЛКАН * ГРАД * ЕХОЛОТ * ИДЕОЛОЗИ * ОС * ОСИЛИ * ВАНЕСА * ТРАКТОРИСТИ.

ЕДНО ОТ ТРИ
 ВОДОРРАВНО: КОПА * ИВЕТ * ФРОНТОВЕ * ГЪЛОВЕ * ОБА * АНДИ * ТРИ * НИАС * ВИ * ЕЗИК * СВАКО * ИЛИ * ЕНИЧАР * ПСЕ * ИНАРИ * АЛИНЕЯ * МАРКА * ЕНС.
 ОТВЕСНО: ШОФЬОР * ВЕСЛА * ПРОБИВАНЕ * ПАОЛА * ИКИ * АК * НО * ОЧИЛА * ЛИТВАНЕ * АНИ * ВОЕНИЗИРАНЕ * ЛЕВ * ДАИЛ * РЕН * ТЕНИСКИ * ИЯС.

6	9	4	2	3	1	8	5	7
3	1	2	5	7	8	9	4	6
7	8	5	4	6	9	1	2	3
1	5	3	7	8	4	2	6	9
8	4	7	6	9	2	5	3	1
9	2	6	3	1	5	4	7	8
2	3	1	8	5	7	6	9	4
5	7	9	1	4	6	3	8	2
4	6	8	9	2	3	7	1	5

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
 ВОДОРРАВНО: 1. ТРАНСПОРТИРИ. 2. РЕГУЛАТОР * УН. 3. ОТЕЛО * АДАМИТ. 4. ТОНИНИ * ОН * НЕ. 5. ОРТ * ЛЕВСКАР. 6. УЛЕИ * ЕПО. 7. РАРИТЕТ * ОРДА. 8. ИВА-НОВА * РЕАЛ. 9. ЕРАТ * ТЯГИ.
 ОТВЕСНО: 1. ТРОТОАРИ. 2. РЕТОР * АВО. 3. АГЕНТУРА. 4. НУЛИ * ЛИНЕ. 5. СЛОН * ЕТОР. 6. ПА * ИЛИЕВА. 7. ОТА * ТАТ. 8. РОДОВЕ. 9. ТРАНСПОРТ. 10. КОРЕЯ. 11. РУИНА * ДАГ. 12. ИНТЕРВАЛИ.

СТОЯН СТОЯНОВ

ГУБИВРЕМЕ

БЪЛГАРСКА ПОСЛОВИЦА НАША ПОСЛОВИЦА	РУСКИ ДРАМАТУРГ ИТАЛИАНСКИ БОГ НА СЛЪНЦЕТО	ЖИТЕЛ НА ИЗРАЕЛ КЛАС ВЪВ ВОДОМОТОРНИЯ СПОРТ	НОТА ШВЕДСКА ПИСАТЕЛКА- "ПИПИ ДЪЛГОТО ЧОРАПЧЕ"	ПЛАНЕТА ОПРЕДЕЛЕНА ТЕРИТОРИЯ	Г-Я В ТРАГЕДИЯТА "КРАЛ ЛИР" ОТ ШЕКСПИР РЕКА В ШОТЛАНДИЯ	ИСПАНСКИ ПИСАТЕЛ Г-Й В РОМАНА "ПОД ИГОТО" ОТ ВАЗОВ	ОВАЛНИ ОБРАЗУВАНИЯ В СЕДИМЕНТНИ СКАЛИ
МЕСЕЦ ВИД ГРЕБНА ЛОДКА				РЕКА В БРАЗИЛИЯ И ВЕНЕЦУЕЛА ДРЕВНО ПЛЕМЕ НА О. ОГНЕНА ЗЕМЯ			
РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ РУСКИ САМОЛЕТИ		КРАТКА ОБЯВА			ВОКАЛИСТ НА ГРУПА "УИКЕДА" РУСКИ ОБЩ. ДЕЕЦ И СЛАВЯНОФИЛ		
ЕХО, ОТЗВУК ЖЕЛАНИЕ, ОХОТА	РУСКИ ЛЕКИ КОЛИ СРЕДНОВЕК. ЦЪРКОВЕН ПЕВЕЦ В ИТАЛИЯ	ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. АНГЛИЙСКИ ФИЛМ МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ		ГРАД В РУСИЯ, ЧИТИНСКА ОБЛАСТ РЕКА В ИТАЛИЯ	АРОМАТНИ ОРГАНИЧНИ ВЕЩЕСТВА		СЕЛО КРАЙ ВИДИН
ЧИСЛО ОСТРА РЕЖЕЩА ЧАСТ ОТ НЕЩО	ФРЕНСКА КИНОАКТРИСА- "ПОЛИЦАЯТ И ПОЛИЦАЙКИТЕ" ГРАД В АФГАНИСТАН	РЕПОРТЕРКА ОТ БИ ТИ ВИ ЕГИПЕТСКИ БОГ НА ПЛОДОРОДИЕТО	ПАШКУЛ		ОТПЕЧАТЪК ВЪРХУ ПОВЪРХНОСТ НЕОБИКНОВЕНО НАДАРЕНО ДЕТЕ	ОБАЯНИЕ ПРЕДШЕСТВЕНИК НА ООН	ГЕРОИНЯ В РАЗКАЗА "СЛЪНЧОГЛЕДЪТ" ОТ В. ЗАКРУТКИН
ДЪРЖАВА В БЛИЗКА ИЗТОК ИТАЛИАНСКИ АВТОМОБИЛИ		ДРЕВЕН ЯПОНСКИ ТЕАТЪР	ПРОДЪЛЖИТЕЛНА АРТИЛЕРИЙСКА СТРЕЛБА ЩАСТИЕ, КЪСМЕТ	ПЛАТО В РУСИЯ, АЛТАЙ		ОБОГАТИТЕЛ НА ПОЧВАТА ЧАСТ ОТ КАРУЦА	
ПСЕВД. НА ЛИТЕРАТУРОВОДА МИХАИЛ ТИХОВ ПОТВЪРЖДЕНИЕ	НАУКА ЗА ЗВУКА БИВШ КАНАДСКИ ХОКЕИСТ	МЕТАЛНА ЧАША С ДРЪЖКА НИГЕРИЙСКИ ФУТБОЛИСТ-ВЕТЕРАН	ГРАД В АНГЛИЯ ОВОЩНО ДЪРВО	ПСЕВД. НА ПУБЛИЦИСТА ДЕЛЧО ВАСИЛЕВ	КУРОРТ В ИНДОНЕЗИЯ US АВИАКОМПАНИЯ		ХИЩНИ МОРСКИ РИБИ
ВИД ТОРТА ПТИЦА ОТ РОДА НА ВРАНИТЕ	РУСКИ ФИЛОСОФ РУСКИ СКУЛПТОР И АЛПИНИСТ			АНСАМБЪЛ ОТ ТРИМА ИЗПЪЛНИТЕЛИ ВОДНО ЖИВОТНО ЕЗИК В КАМБОДЖА		РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ ОРГАНИЗМИ, ЖИВЕЕЩИ БЕЗ СВОБОДЕН КИСЛОРОД	
НАШИ ЕЛ. КАЛКУЛАТОРИ		ИТАЛИАНСКА РАДИО И ТВ КОМПАНИЯ			ВИД ХОЛАНДСКИ КОРАБ УНГАРСКИ ЮРИСТ		БОЕН ВИК
ГРАД В ТУРЦИЯ ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ	Г-Й В ДРАМАТА "СЛЕД ГРЕХОПАДЕНИЕТО" ОТ А.МИЛЪР ПСЕВД. НА ЖУРНАЛИСТА КРЪСТЮ СТАНЧЕВ	ПОЛСКИ ПАЗАЧ	ГРАД В ИНДИЯ ДЕЗОКСИРИБОНУКЛЕИНОВА КИСЕЛИНА/СЪКР.	ЮЖЕН ПЛОД	БИВШ АВСТРИЙСКИ СКИОР-АЛПИЕЦ ИСПАНСКИ ФУТБОЛИСТ ГЕРОЙ В ОП. "ХИТЪР ПЕТЪР" ОТ В. СТОЯНОВ		
ВОДА /НАУЧ./	ДОБРОДЕТЕЛ В ДАОСИЗМА РЕКА В БЕЛАРУС	ЕПОХИ		ГИМНАСТИЧЕСКИ УРЕД ГРАД В СЪРБИЯ		НОРВЕЖКИ ПОЕТ	РЕКА В СИБИР ПРИТОК НА ЕНИСЕИ
	АМЕРИКАНСКА ФИЛМОВА НАГРАДА	ГОРСКИ ХИЩНИК		ТРОПИЧЕСКО РАСТЕНИЕ ОТ РОДА НА ТРЪСТИКАТА			
				СРЕДНО БЪРЗ ТАНЦ			

ПОМОЩНИК: Абалаков, Аква, Акима, Акулов, Анаероби, Арини, Арконада, Гонерил, Една, Екоку, Ерши, Еса, Иа, Ицах, Кокон, М.Т., Му, Оан, Сер, Уб, Уок, Ус, Юц, Янус.

СТОЯН СТОЯНОВ

Българите отлитат за Дъблин със закъснение

Сираков бави чартьра, оставят Иван Иванов при младежите

Националният отбор по футбол замина със закъснение, но в добро настроение за решителната квалификация с Ирландия. Дубоят на стадион "Кроук Парк" в Дъблин е тази вечер от 21.45 ч. и ще бъде излъчван по БНТ1. Преди него Ирландия заема 2-ро място в група 8 с 10 точки от 4 мача, като изостава само по голова разлика от световния шампион Италия. България е на 3-а позиция също без загуба, но с 3 точки от 3 срещи.

Причината за забавянето на чартърния полет бе директорът на националните отбори Наско Сираков, който пристигна на новия терминал на аерогара "София" в последния момент. Той отказа да говори пред медиите преди отлитането за Дъблин с оправданието, че и без

Тандемът Станимир Стоилов - Наско Сираков ще дебютира официално в националния отбор в решителната световна квалификация с Ирландия в Дъблин. Като треньор и директор на Левски двамата успяха да вкарат отбора в групите на Шампионската лига

това е забавил самолета. "Не се вълнувам от проблемите на ирландците. Съсредоточил съм се само върху играта на нашия състав. Липсващите ни футболисти вече са факт и ние сме го приели. Настроили сме се, че ще играем в този състав. В общи линии съставът ми е ясен, но до последно ще мисля кои централни защитници ще започнат мача", каза селекционерът Станимир Стоилов. Той е оставил защитника на ЦСКА Иван Иванов на разположение на колегата си в младежкия отбор Иван Колев, за да го ползва в евроквалификацията срещу Казахстан в Алмати. Стоилов потвърди, че защитникът на Левски Живко Миланов е готов за игра и в групата му няма футболисти под въпрос.

Играчите надъхнати за първа победа

Защитникът на Литекс Станислав Манолев изрази мнение, че националният ни отбор има сили да спечели първа победа в световните квалификации именно срещу един от най-сериозните си опоненти в група 8 Ирландия. "Това е заложено в природата ни - да играем силно срещу силните. Смятам, че можем да ги победим и да променим ситуацията в групата в наша полза, каза Манолев. Той потвърди думите на съотборниците си, че настроението и мотивацията в отбора са за победа. "Няма какво да им се плашим на ирландците. Действително, те са прочути по света с духа си, но ние имаме цели и знаем, че със страх няма да ги постигнем, каза още Манолев, който най-вероятно ще излезе като титуляр на десния фланг на защитата.

"Бербатов няма да играе цял живот в националния отбор, Мартин Петров също. Ще играем и без тях. Важното е да се върнем с победа", заяви пък върнатият в състава Илиян Стоянов, който не бе викан от предишните селекционери Христо Стоичков и Пламен Марков.

Борислав Михайлов: Този път съм спокоен преди мач

Президентът на БФС Борислав Михайлов заяви преди полета на националния отбор за Дъблин, че за първи път е спокоен преди мач. Той лично води делегацията ни за Ирландия. Рекордьорът по участия в националния отбор само преспа в София, след като предишната вечер пристигна от Копенхаген след участие в работата на конгреса на УЕФА.

"Вярвам, че момчетата ще играят на върха на силите си и ще спечелят този мач. Все още не съм говорил с тях, но до началото на мача ще го сторя", заяви Борислав Михайлов. Той подчерта, че вярва на страхотния екип и има пълно доверие на Наско Сираков и треньорите. "Не сме си правили никакви сметки. Важно е да не губим този мач, за да може да се борим за второто място в

СНИМКА БГНЕС

групата", добави босът на БФС. "Ако го спечелим, може да имаме надежда и за нещо по-голямо. Много мними специалисти в България ни определяха като абсолютни фаворити в групата, а видяхте какво стана. Дори шестиот отбор - Черна гора, какъв футбол игра. Оттук до края всеки мач ще бъде като финал", каза още Михайлов.

Временно изпълняващият длъжността посланик в Република Ирландия Владимир Бубняк посрещна националите с хляб и сол в Дъблин

Посрещат националите с хляб и сол

Националният отбор по футбол беше посрещнат по стар народен обичай с хляб и сол в Дъблин, съобщи специалният пратеник на Дарик радио. Идеята е на временно изпълняващия длъжността посланик в Република Ирландия Владимир Бубняк. Жена в българска носия възпроизведе традиционното посрещане и футболистите се почувстваха като у дома си. Делегацията пристигна в Дъблин след безпроблемен полет, продължил 3 часа и 40 минути. Иначе Ирландия не се оказва много дружелюбна и гостоприемна. Летището е в ремонт и това наложи националите и

останалите българи да се бутат в голяма навалица, преди да излязат от сградата.

Навън времето бе слънчево и това зарадва играчите, но посрещачите веднага им напомниха, че на Острова за броеви минути ситуацията може да бъде променена от дъжд и студ.

Капитанът Стилиян Петров бе посрещнат от съпругата и двете си деца и бе атакуван за автографи още на летището. Фенове с фланелки на Каунас (Литва) и почитатели на Селтик разпознаха Стенли и се снимаха с него за спомен, като го накараха да постави автографи върху паспортите им.

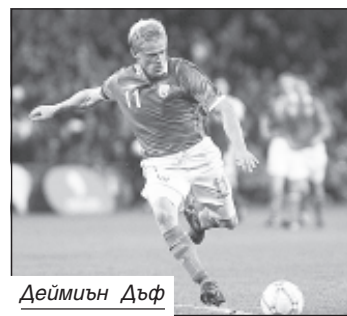
Трапатони решава за МакГийди, Дъф отпадна

Италианският селекционер на Ирландия Джовани Трапатони ще вземе в последния момент решение за участието на крилото Ейдън МакГийди в квалификацията срещу България на "Корк Парк". 22-годишният нападател на Селтик не тренира с топка в последните дни. Ако изпита дори и незна-

чителни болки, Трапатони ще предпочете да запази играча за мача с Италия в сряда. Това съобщи ирландският асистент на Трап - Лайъм Брейди.

Той се надява всичко с МакГийди да е наред и играчът да излезе срещу България. Другото крило Деймиън Дъф е твърдо аут за срещата

заради травма в подколелно сухожилие и напусна лагера на ирландците. Нападателят на Съндърланд Антъни Стоукс, който в момента играе под наем в тима от Чемпиъншип Кристъл Палас, беше повикан на пожар в лагера на домакините за световните квалификации срещу България и Италия.

Деймиън Дъф

ГЛЕДАЙТЕ

Днес от 21.45 ч. по БНТ Ирландия - България

ГРУПА 8

Днес: 20.00 Кипър - Грузия
21.45 Черна гора - Италия
1. Италия 4 3 1 0 6:2 10
2. Ирландия 4 3 1 0 5:2 10
3. България 3 0 3 0 2:2 3
4. Черна гора 3 0 2 1 3:4 2
5. Грузия 5 0 2 3 3:7 2
6. Кипър 3 0 1 2 2:4 1

На 1 април: 18.00 България - Кипър
21.50 Италия - Ирландия
20.00 Грузия - Черна гора

ГРУПА 1

Днес: Малта - Дания
Албания - Унгария
Португалия - Швеция

1. Дания 3 2 1 0 6:2 7
2. Унгария 4 2 1 1 4:2 7
3. Албания 5 1 3 1 3:2 6
4. Португалия 4 1 2 1 6:3 5
5. Швеция 3 1 2 0 2:1 5
6. Малта 5 0 1 4 0:11 1

ГРУПА 2

Днес: Люксембург - Латвия
Молдова - Швейцария
Израел - Гърция

1. Гърция 4 3 0 1 9:2 9
2. Израел 4 2 2 0 8:5 8
3. Швейцария 4 2 1 1 7:6 7
4. Латвия 4 1 1 2 4:6 4
5. Люксембург 4 1 1 2 3:7 4
6. Молдова 4 0 1 3 2:7 1

ГРУПА 3

Днес: Словения - Чехия
Сев. Ирландия - Полша

1. Словакия 4 3 0 1 8:5 9
2. С.Ирландия 5 2 1 2 8:4 7
3. Чехия 4 2 1 1 5:2 7
4. Полша 4 2 1 1 6:4 7
5. Словения 4 2 1 1 5:3 7
6. Сан Марино 5 0 0 5 1:15 0

ГРУПА 4

Днес: Уелс - Финландия
Русия - Азербайджан
Германия - Лихтенщайн

1. Германия 4 3 1 0 12:4 10
2. Русия 3 2 0 1 6:3 6
3. Уелс 4 2 0 2 4:3 6
4. Финландия 3 1 1 1 4:6 4
5. Азербайджан 3 0 1 2 0:2 1
6. Лихтенщайн 3 0 1 2 0:8 1

ГРУПА 5

Днес: Армения - Естония
Белгия - Босна и Херцеговина
Испания - Турция

1. Испания 4 4 0 0 10:1 12
2. Турция 4 2 2 0 5:2 8
3. Белгия 4 2 1 1 7:5 7
4. Босна и Х 4 2 0 2 12:4 6
5. Естония 4 0 1 3 2:13 1
6. Армения 4 0 0 4 1:12 0

ГРУПА 6

1. Англия 4 4 0 0 14:3 12
2. Хърватия 4 2 1 1 8:4 7
3. Украйна 3 2 1 0 4:1 7
4. Беларус 3 1 0 2 4:5 3
5. Казахстан 4 1 0 3 5:11 3
6. Андора 4 0 0 4 1:12 0

ГРУПА 7

Днес: Румъния - Сърбия
Литва - Франция

1. Сърбия 4 3 0 1 9:3 9
2. Литва 4 3 0 1 6:3 9
3. Франция 3 1 1 1 5:6 4
4. Австрия 4 1 1 2 5:7 4
5. Румъния 3 1 1 1 3:5 4
6. Фар. о-ви 4 0 1 3 1:5 1

ГРУПА 9

Днес: Холандия - Шотландия

1. Холандия 3 3 0 0 5:1 9
2. Шотландия 3 1 1 1 2:2 4
3. Исландия 4 1 1 2 4:6 4
4. Македония 3 1 0 2 2:3 3
5. Норвегия 3 0 2 1 2:3 2

МОК отменя щафетата с олимпийския огън

МОК взе решение да прекрати традицията за щафета с олимпийския огън през различни държави преди Летни и Зимни игри, съобщи официалният сайт на организацията. Това е станало на заседание на изпълкома в Денвър, САЩ. В бъдеще това ще става само на територията на страната домакин. Про-

мените влизат в сила за Олимпиадата през 2016 година, но организационните комитети на Ванкувър 2010 и Лондон 2012 вече обявиха отказите си за провеждане на щафетата извън пределите на Канада и Англия. МОК ще отпрати запитване и към организационния комитет в Сочи 2014. "Щастливи сме,

че МОК взе решение, което съвпада с нашето. Винаги сме отстоявали позицията, че ще се фокусираме главно върху местната обиколка на олимпийския огън. Целта ни ще бъде да вдъхновим британците в духа на игрите", заяви говорител на организационния комитет Лондон 2012.

Любослав Пенев пробва титулярите срещу Балкан

ЦСКА уговаря ДАМС за лиценз

Наставникът на ЦСКА Любослав Пенев промени в последния момент намерението си за контролата с втородивизионния Балкан Ботевград. Спарингът е днес на клубната база в Панчарево от 11.00 ч. Миналата седмица той възнамеряваше да даде шанс предимно на играчи, които рядко влизат в първия тим. Вчера обаче Пенев предупредил титулярите в ЦСКА да се готвят за контролата.

Така бившият национален нападател и помощниците му от щаба на "червените" искат да не бъде нарушаван игровият ритъм на футболите, на които предстои важни мачове в спора за тит-

лата. Тези, които не вземат участие в днешната проверка, ще играят за дублиращия тим срещу Спартак Вн в неделя пак в Панчарево.

Междувременно стана ясно, че ЦСКА е отстранил един от най-сериозните проблеми по лицензирането. "Червените" се договорили с ДАМС дългът от близо 1,5 млн. лева за неплатени наеми на трите бази да бъде изплатен разсрочено. Бившият старши треньор Стойчо Младенов се съгласил да получи разплатено обезщетението си за прекратяване на договора, което също се явяваше пречка за издаването на лиценз на клуба.

СНИМКИ: БГНЕС

ЦСКА отново ще играе с Балкан след двубоя за Купата на България

В Ботев спряха с бойкота : БТК стана спонсор на баскетбола

Футболистите на Ботев подновиха тренировките, след като 2 дни ги бойкотираха. Протестът на играчите бе по повод на забавянето на заплатите им и на неизясненото бъдеще на клуба. Старши треньорът Костадин Ангелов и помощниците му Кирил Андонов и Васил Василев обаче не оттеглиха оставките си. Заниманията на "канарчетата" ще се водят временно от Петър Пенчев и Иван Кочев, които са треньори в Детско-юношеската школа на клуба. Бившият защитник на Левски Пенчев ще съвместява двете длъжности, докато не се намери треньор с лиценз "Про", който да поеме отбора за постоянно.

Главният изпълнителен директор на БТК Бернар Москени и президентът на БФ Баскетбол Михаил Михов сключиха двегодишен договор, според който компанията ще бъде официален спонсор на родния баскетбол. Федерацията ще получи 500 000 лева за 2-годишното сътрудничество. 200 000 лв. ще бъдат за държавното първенство по стрийтбол, а останалите 300 000 лв. за Националната баскетболна лига (НБЛ). Новото лого на шампионата ще включва името на мобилния оператор на БТК "Бивател". Надписът ще фигурира и върху екипите на националите, върху терените на залите, в сайта на

БФБ и на други рекламни продукти.

"Българската федерация по баскетбол е естествен партньор на БТК, защото постига много успехи и се установява трайно на родната и европейската спортна сцена. Сигурни сме, че с нашата подкрепа националните баскетболисти ще продължат добрите си игри, като им пожелаваме подобаващо представяне на европейското първенство", заяви Москени.

"Радваме се, че най-големият телеком в България прие да финансира баскет федерацията. Надяваме се, че партньорството ще бъде ползотворно и успешно и за двете страни", допълни Михов.

Шампионска титла и 2-3 медала е целта, която БФ Борба поставя пред националните отбори за Европейското първенство (31 март-5 април) във Вилнюс, Литва. Станка Златева ще последва 4-и пореден евроуспех. С шансове за място на подиума в свободния стил са още бронзовите медалисти от Пекин 2008 Радослав Великов (55 кг) и Кирил Терзиев (74),

Борците гонят титла на Евро 2009

както и Божидар Бояджиев при най-тежките и Исмаил Реджеп (60), който заменя оперирания от колелни връзки Анатоли Гуйдя. Генералният секретар на федерацията Валентин Савов заявя, че размерът на премиите при евентуални призиви класирания ще бъде запазен в тайна.

"Финансовата криза е глобална и не може да ни подмине. В края на годината, ако има пари, ще раздадем премии", допълни той.

Събавител: **Свободен стил:** Радослав Великов (55), Исмаил Реджеп (60), Димитър Георгиев (66), Кирил Терзиев (74), Мирослав

Гешев (84), Драгомир Стойчев (96), Божидар Бояджиев (120).

Жени: Зорница Велева (59), Елина Васева (63), Ралица Иванова (67), Станка Златева (72).

Класически стил: Александър Костадинов (55), Иво Ангелов (60), Пламен Петров (66), Явор Янакиев (74), Христо Маринов (84), Владислав Методиев (96), Иван Иванов (120).

СПОРТНА ЗАЛА ЗА 12 МЛН. ЛВ. ЩЕ СТРОЯТ В РАЗЛОГ

В Разлог се състои обществено обсъждане на проекта за изграждане на нова спортна зала в града, съобщиха от общинската управа. Проектът на новото спортно съоръжение представи арх. Дамян Томалевски, а икономическите ползи за общината защити заместник-кметът Иван Гюров. Основното предназначение на залата е провеждане на състезания по волейбол. Проектът е изработен при строго спазване на всички изисквания на Международната волейболна федерация. След изграждането на залата в нея ще могат да се провеждат срещи от Световната лига, европейски първенства и турнири. Амбициозният проект е дело на арх. Лозан Лозанов и фирма "Конкурент-90" ООД. Спортна зала "Разлог" се предвижда да бъде изградена в централната част на града с капацитет от 4000 седящи места. Стойността на проекта е 12 000 000 лв.

КОТООШУ ЗАГУБИ ОТ ХАКУХО

Калоян Махлянов-Котоошу записа пета загуба на големия пролетен турнир по сумо "За Купата на Императора" в Осака. В среща от 13-ия кръг българинът бе избутан от дохиото от йокодзуна Хакухо, който продължава непобеден в надпреварата. Междувременно националните ни сумисти Петър Стоянов, Христо Христов и Даниел Иванов влязоха на лагер в реномираната школа на Токийския университет. В следващите осем дни тримата ще тренират под ръководството на наставника Танака.

СПАРТАК ПД СПЕЧЕЛИ ПРЕИГРАВАНЕТО СРЕЩУ ЛЮБИМЕЦ

Спартак Пд победи с 1:0 Любимец в преигран мач от 16-ия кръг на Източната "Б" група. Единственото попадение в двубоя отбеляза резервата Иван Пощаков в 50-ата минута. С този успех пловдивчаните имат 32 т. и заемат 2-ото място в класирането, на 5 от лидера Берое. В изтеглена среща от 19-ия кръг на Западната "Б" група пък Пирин (ГД) надигра с 2:0 като домакин Рилски спортист с голове на Калайджиев (50-дузпа) и Лапантов (58). Пирин се изкачва на 6-а позиция с 31 т.

ШВЕДКА ВЗЕ СК В СПРИНТА ПО БИАТЛОН

Хелена Йонсон (Шв) стана носителка на титлата в спринта за СК по биатлон, въпреки че завърши едва 19-а в старта на 7,5 км в Ханти Мансийск, Русия. Шведката завърши първа в крайното класиране за дисциплината с 372 т., изпреварвайки само с 14 т. Магдалена Нойнер (Гер). Победителка в самото състезание стана друга германка - Тина Бахман, която даде най-добро време от 20:49,8 мин. Втора на 3,7 сек. остана сънародничката й Симоне Денкингер, а трета на 19,3 сек. се нареди Ана Карин Олофсон (Шв). Йонсон е начело и в генералното подреждане за СК с 904 т.

ДУМА

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

Телефон на читателя: 97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ Вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail: duma@duma.bg

Хonorари на външни автори се изплатят всяка сряда от 14 до 16 часа

БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - 230; Аида Паницян - 218; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; **ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка - 246; Мариела Илиева - 246; **СВЯТ:** Галина Младенова - 219; Калена Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочков - 219; **КУЛТУРА:** Вициана Семержиева - 240; Надежда Ушева - 240; Аълана Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Велкана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лиция Томова - 232; **ЧЕТИВО:** Пегаз: Борис Данков - 244; **Негелник:** Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Александрова; Пардон: Чавгар Шлинов; **СПОРТ:** Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; **Кореспондент в Пловдив:** Веселна Венкова, e-mail: veselka_v@abv.bg, тел.: 032/601 893; **ФОТО:** Благовеста Цветкова-206; Мариета Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Арзироб; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ:** Катерина Димитрова - 200; 226; **НАБОР:** Христова Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **РЕКЛАМА:** Габриела Наїденова - 233; Петрана Сомлева - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс: 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg, abonament@duma.bg; **Експонатор:** 91975 8. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ „Близнаци“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мирослав Александров, Иво Костадинова, Румяна Кирилова, Слава Йорданов - 208, 203; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА:** Деля Йорданова - 207; Велислава Хубавиуй - 201, Каса - 97-05-249;

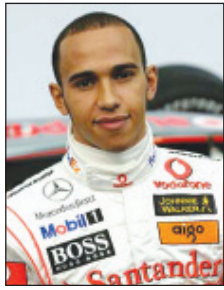
Изпълнителен директор Николай Малинов
Зам.-изпълнителен директор Павел Бебов

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника. Използвани са емисиите на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР, "Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам.-главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам.-главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гюздов
igzdov@duma.bg

Основател
Стефан ПрогеВ

Отбори и пилоти

Макларън Мерцедес

1. ЛЮИС ХАМИЛТЪН (Вбр., 24 г.)
дебют: Австралия 2007
участия: 35
полпозиции: 13
победи: 9
световни титли: 1 (2008)

2. ХЕЙКИ КОВАЛАЙНЕН (Фин., 27 г.)
дебют: Австралия 2007
участия: 35
полпозиции: 1
победи: 1
световни титли: няма

Ред Бул

14. МАРК УЕБЪР (Авл., 32 г.)
дебют: Австралия 2002
участия: 123
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

15. СЕБАСТИАН ФЕТЕЛ (Гер., 21 г.)
дебют: САЩ 2007
участия: 26
полпозиции: 1
победи: 1
световни титли: няма

Ферари

3. КИМИ РАЙКОНЕН (Фин., 29 г.)
дебют: Австралия 2001
участия: 140
полпозиции: 16
победи: 17
световни титли: 1 (2007)

4. ФЕЛИПЕ МАСА (Браз., 27 г.)
дебют: Австралия 2006
участия: 106
полпозиции: 15
победи: 11
световни титли: няма

Уилямс

16. НИКО РОЗБЕРГ (Гер., 23 г.)
дебют: Бахрейн 2006
участия: 53
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

17. КАЗУКИ НАКАЖИМА (Яп., 24 г.)
дебют: Бразилия 2007
участия: 19
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

БМВ Заубер

5. РОБЕРТ КУБИЦА (Пол., 25 г.)
дебют: Унгариия 2006
участия: 40
полпозиции: 1
победи: 1
световни титли: няма

6. НИК ХАЙДФЕЛД (Гер., 31 г.)
дебют: Австралия 2000
участия: 152
полпозиции: 1
победи: 0
световни титли: няма

Браун ГП

18. ДЖЕНСЪН БЪТЪН (Вбр., 29 г.)
дебют: Австралия 2000
участия: 155
полпозиции: 3
победи: 1
световни титли: няма

19. РУБЕНС БАРИКЕЛО (Браз., 36 г.)
дебют: ЮАР 1993
участия: 271
полпозиции: 13
победи: 9
световни титли: няма

Рено

7. ФЕРНАНДО АЛОНСО (Исп., 27 г.)
дебют: Австралия 2001
участия: 123
полпозиции: 17
победи: 21
световни титли: 2 (2005, 2006)

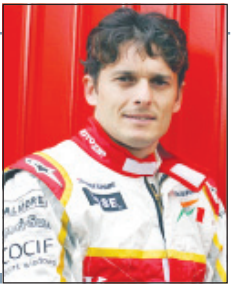
8. НЕЛСИНЬО ПИКЕТ (Браз., 23 г.)
дебют: Австралия 2008
участия: 18
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

Форс Индия

20. АДРИАН СУТИЛ (Гер., 26 г.)
дебют: Австралия 2007
участия: 35
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

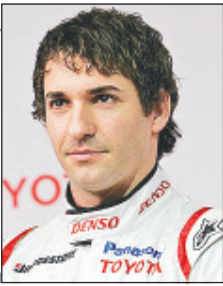
21. ДЖАНКАРЛО ФИСИКЕЛА (Ит., 36 г.)
дебют: Австралия 1996
участия: 214
полпозиции: 3
победи: 3
световни титли: няма

Тойота

9. ЯРНО ТРУЛИ (Ит., 34 г.)
дебют: Австралия 1997
участия: 202
полпозиции: 3
победи: 1
световни титли: няма

10. ТИМО ГЛОК (Гер., 27 г.)
дебют: Канада 2004
участия: 22
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

Битката между Люис Хамилтън и Felipe Маса за титлата през 2008 г. завърши с драматичен минимален успех за англичанина, който стана най-младият шампион в историята на Формула 1. Двамата остават фаворити за титлата и през този сезон

Торо Росо

11. СЕБАСТИАН БУЕМИ (Швейц., 20 г.)
дебют: предстои
участия: 0
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

12. СЕБАСТИАН БУРДЕ (Фр., 30 г.)
дебют: Австралия 2008
участия: 18
полпозиции: 0
победи: 0
световни титли: няма

В условия на криза всички стартират от нулата

Утре ще се проведе първият старт от новия сезон във Формула 1. Пистата „Албърт Парк“ в Мелбърн ще събере 20-те най-бързи пилоти в света, които започват борбата за титлата в най-комерсиалното и обичано автомобилно състезание. Настоящият сезон обаче ще бъде по-различен от всичко, което сме виждали досега. Причината е световната финансова криза, която принуди отборите да започнат да правят икономии, а Международната федерация по автомобилнизъм (ФИА) предприе мерки за финансовото им облекчаване. Последниците са намаляването на заплатите на някои от пилотите, забраната за провеждане на тестове по време на сезона, както и ограничаването до 8 на броя на двигателите, които състезателите имат право да ползват през цялата година. Върхът на всичко беше оттеглянето на тима на „Хонда“, който бе заменен от новосформирания отбор „Браун ГП“ със собственик

бившият технически директор на „Ферари“ Рос Браун. Въпреки всички затруднения, новости във Формула 1 също не липсват. За първи път тази година ще бъде използвана системата KERS (Kinetic Energy Recovery System), чиято същност се състои в

акумулирането на спирачната енергия в батерии. Чрез натискане на бутон на волана пилотите ще могат да използват тази енергия, получавайки допълнителен тласък от увеличаването на оборотите. Това създава възможност за по-бързо ускоряване и изпреварване.

Минусът им е, че самите батерии ще увеличат теглото на болида. Промяна има и в самия календар на Ф1. В програмата ще дебютира пистата Яс Марина в Абу Даби, ОАЕ, където ще бъде закрит тазгодишният шампионат. Общият брой на състезанията намалява от 18 на 17, тъй като стартовете на „Маникур“ във Франция и на „Жил Вилньов“ в Канада отпадат. По този начин продължава тенденцията към разширяване на периметъра на Формулата в Близкия изток, където финансовата стагнация има най-слабо въздействие. Абсолютно революционен е и предложението на ФИА за промяна в регламента за определяне на шампиона, според което победител ще е пилотът с най-много победи, а не този с най-много точки. Искането обаче бе посрещнато „на нож“ от пилотите и влизането му в сила се отложи поне с 1 година.

Страницата подготви
ТАНЬО ВАСИЛЕВ

Календар на Формула 1 за 2009 г.

29 март	ГП на Австралия, „Албърт Парк“
5 април	ГП на Малайзия, „Сепанг“
19 април	ГП на Китай, „Шанхай“
26 април	ГП на Бахрейн, „Сахир“
10 май	ГП на Испания, „Каталуния“
24 май	ГП на Монако, „Монте Карло“
7 юни	ГП на Турция, „Истанбул парк“
21 юни	ГП на Великобритания, „Силвърстоун“
12 юли	ГП на Германия, „Нюрбургринг“
26 юли	ГП на Унгариия, „Хунгароринг“
23 август	ГП на Европа, „Валенсия“
30 август	ГП на Белгия, „Спа-Франкошан“
13 септември	ГП на Италия, „Монца“
27 септември	ГП на Сингапур, „Сингапур“
4 октомври	ГП на Япония, „Сузука“
18 октомври	ГП на Бразилия, „Интерлагос“
1 ноември	ГП на ОАЕ, „Яс Марина“, Абу Даби

СПОРТ ТОТО
 6/49
ВСЕКИ МОЖЕ ДА УСПЕЕ
 ХУБАВА ХОНА
 хубава меча
 Тризонет +X6
 Мотор
 Силконт
 Злато
 Къща в Малабу диана
 Нов фоталагат
www.toto.bg